

Η ΝΕΟΓΑΙΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 3
12 ΜΑΪΟΥ 1944

Η Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸ Πρῶτον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἀκροῶνται ταύτην, ἀναπληροῦμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωφόρου 19 (Β' ὁδὸς)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
Συντάξεως 34-425

ΑΜΗΛΟΓΡΑΦΙΑ : Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωφόρου 19

Ἀριθ. Τεύχ. 32 - 11 Μαΐου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικὸν) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > > 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > > 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Αἰρ. 1
Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ ἰδιω-
τικῶς Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγματοῦχος & δ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διευ-
θύνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμάς εἰς γραμματὸσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ :

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3 % ἄχρι δραχμῶν 125.000.-

ΟΥΣΩΣ πρὸς 3 % ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3 1/2 % - 4 1/2 %

Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὁπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἄπασαι αἱ καταθέσεις
εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ Ἄποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Ὅτω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν πόρην διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγγούτως εἰς τὴν
ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΤΕΛΕΙΩΣΑΝ ΟΙ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΙ...

Κάθε πράγμα μελέτησέ το, όχι μονάχα από την άρχη έως τὸ τέλος· ἀλλὰ, όταν τελειώσῃ, κι' ἀπὸ τὸ τέλος στήν ἀρχή γιὰ νὰ τὸ καταλάβῃς καὶ τὸ αἰσθανθῇς καλλύτερα καὶ βαθύτερα...
ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΤΟΛΕΡ «Σημειώματα»

Ἐτελείωσαν τὴν περασμένη Κυριακὴ οἱ Β' Πανελλήνιοι Ἀγῶνες Ε.Ο.Ν. μὲ μιὰ σοβαρὴ κι' ἐπιβλητικὴ ἀπονομὴ ἐπάθλων καὶ διπλωμάτων στὶς νικητρίες Περιφερειακὲς Διοικήσεις καὶ στοὺς νικητὰς τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων.

Ὅλος ὁ κόσμος, πού παρακολούθησε τοὺς ἀγῶνες καὶ γέμισε τὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο μιὰν δόλοκληρην ἐβδομάδα, ἔφυγε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ λυπημένος ἀπὸ τὴν ἄλλη πῶς πρέπει νὰ περάσῃ ἓνας δόλοκληρος χρόνος ἕως δτου γίνουν πάλι οἱ Γ' Πανελλήνιοι.

Αὐτὸ εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίησι γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν., ἀφοῦ μέσα σὲ δύο μονάχα χρόνια κατάρθωσε μὲ δύο παρουσιάσεις κι' ἐκτελέσεις νὰ γίνουν οἱ Πανελλήνιοι ἀγῶνες τῆς τοῦ μεγαλύτερου καὶ σοβαρώτερου ἀθλητικοῦ γεγονότος σ' δλόκληρην τὴν Ἑλλάδα.

Κι' ὄχι μονάχα στὴν πατρίδα μας! Εἶναι ἀδιαφιλονίκητο πῶς σ' δλόκληρην τὴν Ἀνατολὴ καὶ τὰ Βαλκάνια δὲν ἔγινε ποτὲ μέχρι σήμερα τόσο μεγάλῃ ἀθλητικὴ συγκέντρωσι καὶ κατασκήνωσι γιὰ ἀθλητικούς ἀγῶνες.

Δυὸ χιλιάδες παιδιὰ, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδας, ἔλαβαν μέρος, κι' ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τὴν Π. Δ. Πρωτεύουσας καὶ τὴν Δ. Α. Σ. κάπου χίλιοι τριακόσιοι ἀθληταὶ τῶν ἄλλων Περιφερειακῶν Διοικήσεων κοιμήθηκαν καὶ ἔζησαν στὴν κατασκήνωσι τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τριακόσιες πενήντα ἀθλήτριες στὴν ἄλλη κατασκήνωσι τῶν Φαλαγγιτισσῶν.

Οἱ Βαλκανικοὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες δὲν συνάθροιζαν ποτὲ μέχρι σήμερα στὰ δέκα χρόνια τῆς τελεσεως τῶν πάνω ἀπὸ 350 ἀθλητὰς ἀπ' ὅλα τὰ Βαλκανικὰ κράτη καὶ οἱ Παγκόσμιοι σύγχρονοι Ὀλυμπιακοὶ στὴν Ἀμερικὴ, στὴν Γαλλία, στὴν Ὀλλανδία, στὴν Γερμανία δὲν ξεπέρασαν κι' αὐτοὶ τὸν ἀριθμὸ τῶν δύο χιλιάδων ἀθλητῶν.

Αὐτὰ τὰ δύο παραδείγματα τῶν καλυτέρων ἀθλητικῶν γεγονότων δλοκλήρου τοῦ πολιτισμένου κόσμου δείχνουν δλοφάνερα πῶς ἡ Ε.Ο.Ν. δὲν ὑστέρησε, ἀλλὰ κατάρθωσε μέσα σὲ μιὰ διετία νὰ φτάσῃ καὶ νὰ ξεπεράσῃ μὲ τοὺς Πανελληνίους ἀγῶνες τῆς ὄχι μονάχα σ' ἀριθμὸ συμμετοχῆς ἀθλητῶν τίς ἄλλες πολυκρατικὲς ἀθλητικὲς διοργανώσεις ἀγῶνων, ἀλλὰ ἐργάστηκε μὲ τὸν καλύτερο τρόπο στὴ διαπαιδαγώγησι καὶ τὴν ἐξάπλωσι τῆς ἀθλητικῆς ἰδέας στὴν μεγάλη μάζα τῆς ἑλληνικῆς νεότητος.

Ὅταν πέρυσι, μετὰ τοὺς Α' Πανελληνίους, ἡ Α.Ε.Α. (Ἀνωτάτῃ Ἐπιτροπῇ Ἀθλητισμοῦ) ἔστειλε στὶς ἐπαρχιακὲς Περιφερ. Διοικήσεις ὀρισμένους γυμναστὲς γιὰ νὰ διαδάξουν καὶ νὰ ἐπιμεληθοῦν καὶ νὰ διδάξουν στὴν νεολαία τῆς πατρίδας μας τὸν καλῶς ἐννοούμενον ἀθλητισμὸ, οἱ λίγοι αὐτοὶ γυμνασταὶ ἐργάστηκαν ἐντατικά, ἐμψυχωμένοι ἀπὸ τὴν δρεξι καὶ τὴν πεποίθησι γιὰ τὴν τελικὴ νίκη, δασκαλεμένοι νὰ μὴν ὑποχωρήσουν σὲ τίποτα καὶ νὰ ἀναφέρουν κάθε τουε προσπάθεια καὶ ἐργασία μὲ ὑπομνήματα στὴν Α. Ε. Α. τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, πού τοὺς παρακολουθοῦσε ἐντατικά καὶ τοὺς ἐνεθάρρυνε ἀκατάπαυστα.

Ἐτοὶ ἐφέτος τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα παρουσιάστηκαν ἀγνώριστα. Οἱ Φαλαγγίται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσες, παρ' ὅλο τὸ πρῶτο τῆς τελεσεως τῶν ἀγῶνων (ἀφοῦ τὰ κρύα κι' οἱ βροχὲς δὲν εἶχαν ἀκόμα περάσει γιὰ νὰ ἐξαναρχίσι ἡ κανονικὴ προπόνησις τῶν ἀθλουμένων), ἐνεφανίστηκαν προωδευμένοι, πειθαρχημένοι καὶ ἀρτίοι γινώσται τῶν ἀθλητικῶν κανονισμῶν καὶ νόμων. Κι' ὄχι μονάχα αὐτό. Καινούργιοι ἀθληταὶ καὶ ἀθλήτριαι ξεπετάχτηκαν, καλύτεροι ἀπὸ τοὺς προηγουμένους καὶ τὰ τεχνικὰ ἀπο-

τελέσματα τῆς Β' Κατηγορίας (ἐφήθων) εἶναι πολὺ ἀνώτερα τῆς Α' Κατηγορίας (ἀνδρῶν), πράγμα πού βασικά καταδεικνύει τὴν καλὴν ἐργασία κι' ἐπιστοασία πού ἔγινε στὴν ἀθλητικὴ τους διδασκαλία, προπόνησι καὶ σωματικὴ τους διαπαιδαγώγησι.

Ἀναφέραμε τὴν ἔκφρασι «ἀγνώριστα» γιὰ τὰ ἐφετεινὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα, γιὰτὶ ἡ διαφορὰ ἀπὸ πέρυσι εἶναι πραγματικὰ πάρα πολὺ μεγάλη. Στους Α' Πανελληνίους ἀγῶνες οἱ Φαλαγγίται καὶ οἱ Φαλαγγίτισσες μπορεῖ κανένας νὰ πῇ πῶς δὲν ἦσαν, οἱ μισοὶ σχεδόν, ἀθληταὶ. Ἦταν ἀπλὰ νέοι καὶ νέες πού εἶχαν τὴν δρεξι γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ, εἶχαν ἀπλὰ ὅλη τὴ φωνιὰ καὶ τὸν ζήλο νὰ δημιουργήσουν κάτι, τοὺς ἔλειπε ὅμως ἡ συστηματοποίησι, κι' ἔτσι ἔβλεπε κανεὶς μονάχα τὴν σωματικὴ δύναμι καὶ τάσι, ἀπληρὴ καὶ ἀδύναμη νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν λογικὴ καὶ μελετημένη ἀναγκαία ἀθλητικὴ διαπαιδαγώγησι. Πολλοὶ μάλιστα στοὺς πρῶτους ἀγῶνες ἀγνοοῦσαν τοὺς κανονισμοὺς τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων, μεταχειριζόμενοι ἀθῶα μονάχα τὴ σωματικὴ καὶ παιδικαίσιον τους λογικὴ γιὰ νὰ κατορθώσουν κάτι.

Ὅλες αὐτὲς οἱ περυσινὲς ἀσυστηματοποίητες σωματικὲς δυνάμεις παρουσιάστηκαν ἐφέτος δεμένες, διδαγμένες καὶ πειθαρχημένες στοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμοὺς τοῦ ἀθλητισμοῦ, ἔχοντας μὲ μιὰ λέξι ἀθλητικῶς συνειδητοποίησι. Κι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι ἡ μεγαλύτερη νίκη! Ἦ ἐξολόθρευσι τῆς ἀγνοίας, ἡ ἐξάλειψι τῆς ἀτολμίας, ὁ παραμερισμὸς κάθε ἀκανόνιστης ἀθλητικῆς προσπαθείας, πλαισιωμένος στὴν ἰδεολογικὴ ἀνατένισι μιὰς ἀρτίας ἀγωνιστικῆς ἀποδόσεως.

Δὲν εἶναι ἐγωῖσμος νὰ ὑπερηφανευθῇ ἡ Ε.Ο.Ν. γιὰ τὴν ἀθλητικὴ τῆς αὐτῆς ἐργασία, πού συντελέστηκε μέσα σ' ἓνα χρόνο, ἀρκεῖ μονάχα νὰ μὴν γίνη ἡ ὑπερφήνεια αὐτὴ — πράγμα ἀπίθανο γιὰ τὴν ἰδιοσυγκρασία τῆς — ὁ φορεὺς τῆς στασιμότητος στὴν ἀθλητικὴ τῆς ἰδεολογία καὶ στὸ ἀθλητικὸ τῆς πρόγραμμα.

Οἱ ἀγῶνες πιά μπῆκαν στὸ δρόμο τους. Ἐδραιώθηκαν ὡς διοργάνωσι κι' ὡς ἐκτέλεσι, ἐπεβλήθησαν ὡς ἐξόρμησι, ἐστάθηκαν τὸ μεγαλύτερο ἀθλητικὸ ἐτήσιο γεγονός. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀθλητικὴν κατασκήνωσι, τίς δύο ἀθλητικὲς κατασκηνώσεις — δηλαδὴ Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν — αὐτὲς παρουσίασαν στὴν πρῶτὴ τους ἐφετεινὴν πραγματοποίησι ὅλα τὰ ἀγαθὰ μιὰς μελετημένης καὶ σοβαρᾶς ἰδέας, πού συντελεῖ στὴν καλύτερη καὶ σοβαρώτερη διαφύττισι καὶ ἐκπλήρωσι τοῦ πραγματικοῦ ἀθλητισμοῦ. Οἱ συχνότατες μάλιστα ἐπισκέψεις τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου, Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ὀργανώσεως, καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. στὶς κατασκηνώσεις καὶ στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο δλόκληρην τὴν περασμένην ἐβδομάδα, κατὰ τὴν τέλεσι τῶν ἀγωνισμάτων, ἀποδεικνύουν φανερώτατα τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν ἐπιτυχία τῆς γενικῆς ἀθλητικῆς ἐργασίας.

Ὁ Ἀρχηγὸς μάλιστα ἀπεφάσισε νὰ προσληφθοῦν ἀμέσως ἄλλοι 30 γυμνασταὶ καὶ γυμναστρίαι γιὰ νὰ γίνη ἀκόμη ἐντατικώτερη καὶ συστηματικώτερη ἡ ἀθλητικὴ ἐργασία σ' ὅλες τίς Περιφερειακὲς Διοικήσεις καὶ νὰ δλοκληρωθῇ τὸ γενικὸ ἀθλητικὸ πρόγραμμα.

Αὐτὸ εἶναι ἄλλη μιὰ νίκη! Γιατὶ ἐνῶ, ἂν περάσῃ κανεὶς σήμερα ἀπὸ τίς ἀθλητικὲς κατασκηνώσεις, βλέπει τοὺς χώρους αὐτοὺς πάλι ἀδειοὺς κι' ἐρημούς — ὅλο τὸ ὄλικο ἔχει μεταφερθῇ στὶς ἀποθήκες πιά — στὴν Κεντρικὴ Διοίκησι, στὶς Περιφερειακὲς Διοικήσεις, σ' δλόκληρην τὴν Ἑλλάδα, ἡ ἐργασία δὲν ἔπαυε, ἐξακολουθεῖ ἐντατικώτερη ὕστερα ἀπὸ τὴν ἱκανοποίησι τοῦ Ἀρχηγοῦ, κι' αὐξάνει ὅλο καὶ περισσότερο ἡ νέα προσπάθεια ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Ἀθλητισμοῦ στὰ γυμναστήρια κι' ἀπὸ τὰ γυμναστήρια στὰ γραφεῖα καὶ πάλι γιὰ νὰ προετοιμασθοῦν οἱ ἐρχόμενοι Γ' Πανελλήνιοι Ἀγῶνες τοῦ 1941)Ζ'.

P. A. Δ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Πλημύρισαν οι πλατείες από λουλούδια ποικιλόχρωμα, από τον σύγτροφο αυτόν του ανθρώπου, που μας δίνει την ευκαιρία να νοιώσουμε τον πολιτισμό ενός λαού. Μπορούμε να το θέσουμε ως δόγμα πως μόνο οι καλύτεροι λαοί, οι ανεξέλικτοι και όσοι κάνουν τα πρώτα βήματα προς τον πολιτισμό, μόνον αυτοί δεν αγαπούν τα λουλούδια ή αδιαφορούν τελείως προς τον άνθρωπο, που είναι χαρά των ματιών και αισθητική απόλαυση. Τα χειρωνακτικά έργα και το σπαθί ταιριάζουν μόνο στους λαούς αυτούς και η ψυχή τους δεν μπορεί να συλλάβει την εικόνα ενός ανθισμένου περιβολιού. Το πολύ πολύ που δέχεται είναι ένα δάσος ή μία συστάς από τα πανύψηλα και ρωμαλέα δένδρα. Ίσως γιατί ανταποκρίνεται η εικόνα τους προς την ιδέα τους για τη δύναμη και τη βία που αποτελούν τα θεμέλια του είναι τους.

Θάπρεπε να προσέξουμε τα λουλούδια που έχουν μεταφερθεί στις πλατείες εξ αφορμής της εβδομάδος των ανθέων και έχουν ξεωραίσει την πεζότητα της καθημερινής ζωής και της όχλοσθής μιας μεγαλοπόλεως. Δεν είναι όλα λουλούδια προερχόμενα από θερμοκήπια και από πλουσιόσπιτα. Είναι και λουλούδια που δεν έχουν καν την πολυτέλεια μιας γλάστρας. Ένα δοχείο φτιαγμένο από τη συναρμολόγηση μερικών ξύλων, ή ένα δοχείο πετρελαίου. Τα φιλοξενούν και τους προσφέρουν τον χώρο που χρειάζονται για να απλώσουν τις ρίζες τους και να αναπτυχθούν. Είναι τέλος λουλούδια που δεν έδεχθηκαν την ειδικευμένη φροντίδα ενός κηπουρού ή ενός επιστήμονος ανθοκόμου.

Τα πρώτα πρέπει να είναι ωραία και φανταχτερά, γιατί το αποτέλεσμα της επιστημονικής καλλιέργειας είναι πάντα το άρτιον προϊόν. Άλλα όστερον τάχα και τα άλλα σε εμφάνιση; Όχι μόνον δεν όστερον, αλλά και ύψωνουν υπερήφανα τους μίσχους των και πλάι στην όψιμουλακή λατάνια ή την προκλητική όρτανσία καμαρώνουν φουντωμένα τα ταπεινά λουλούδια της ελληνικής αύλης. Γιατί αυτό θέλω να πω. Πλείστα δσα λουλούδια προέρχονται από την αύλη του αθηναϊκού σπιτιού. Την αύλη αυτή όπου συναντώνται η φτώχεια, η μιζέρια, η δυστυχία, η έλπιδα μιας καλύτερας αύριανής ημέρας, η προσδοκία της εργασίας, η άπαντοχή, το καρδιοχτύπι, η σκληρή δουλειά, η καθημερινή έννοια. Πολλές φορές τόσοσ ήλιος μπαίνει στην καμαρούλα της αύλης, δσος ότε για να λιαστή ένας άνθρωπος. Μιά φωτεινή γραμμή που πέφτει σάν σσημένιος καταρράκτης και είναι η μόνη απόδειξις ότι έξω αστράφει ο ήλιος και γελά ή μέρα. Και όμως, αντί να καθήση μία ανθρωπινή πλάτη στη φωτεινή γραμμή να δεχθί την ζωογόνο της θωπεία, μία γλάστρα παίρνει το χάδι. Κι αν ακόμη στην καμαρούλα δεν υπάρξη νερό για τους ανθρώπους, θά υπάρξη για την γλάστρα και είναι χαρά και ήλιος

φως για τους ταπεινούς ενοίκους της κάμαρας το μπουμπούκισμα και το άνθισμα της γλάστρας. Από τα βάθη των αιώνων, από τα πρώτα βήματα του ελληνικού πολιτισμού φθάνει η λατρεία αυτή του λουλουδιού και γενικά του φυτού, που είχε θεοποιηθί όπως σε καμιά άλλη φυλή στη γή.

Στους τελευταίους αιώνες το σκοτάδι της δουλείας και της αμαθείας έπασε βαρύ πάνω στο Έλληνικό Έθνος. Μά όπως χρειάζονται πολλοί αιώνες για να θεμελιώσουν και να διαμορφώσουν ένα πολιτισμό, έτσι και η δουλεία δεν ήμπορεί να εξανέμιση τα στοιχεία ενός πολιτισμού, όταν είναι αληθινός πολιτισμός. Στον πιο άπλο Έλληνα βρίσκει πάντα έκδηλές ψυχικές, που δεν θά βρίσκαμε σε κανένα άλλο λαό, καλλιεργημένο με τη σημερινή έννοια της λέξεως. Μέσα στα μαύρα χρόνια της σκλαβιάς βρίσκιμε τους Έλληνες να νοιάζονται για το λουλούδι, όπως για κάθε άλλο πράγμα απαραίτητο στην συντήρησι τους, τους Έλληνες πολεμιστάς να στολιζονται με λουλούδια όταν θάδιναν τη μάχη, που θάταν η τελευταία της ζωής τους. Τα δημοτικά τραγούδια είναι πλημυρισμένα από τη λατρεία του λουλουδιού και οι ταπεινές Έλληνίδες της ελληνικής επαρχίας δεν περίμεναν ποτέ καμιά προτροπή για να στολίζουν τα μαλκόνια τους με γλάστρες, για να καλλιεργούν λουλούδια σε μία γωνιά του περιβολιού τους, να ποτίζουν με στοργή τα άπλοικά παρτέρια της αύλης. Στην επαρχία δίνονται ακόμη τα όνόματα: Λεμονιά, Μαντζουράνα, Βασιλική (όχι από το Βασίλειος, αλλά από το βασιλικός), Τριανταφυλλιά και η παρομοίωσις μιας όμορφης γυναίκας γίνεται πάντα με ένα ωραίο λουλούδι.

Η αγάπη του Έλληνα προς το λουλούδι δεν του έχει υποβληθί και δεν πρόκειται να του υποβληθί. Είναι όρμέμφυτη, γιατί είναι συνυφασμένη με τον πολιτισμό του. Μπορεί, βέβαια, να υπάρχουν άνθρωποι που θά λοχυρισθουν τα αντίθετα και θά χαμογελάσουν. Θά είναι μωροί. Αν ο πολιτισμός δεν ήταν κάτι που δεν σθίνει με τις δοκιμασίες ενός έθνους, τότε δεν θάχαμε και τα δείγματα της λαϊκής τέχνης στην Ελλάδα, που διαδηλώνουν μία προηγμένη καλλιτεχνική αντίληψη στο σχέδιο, στην τέχνη, στο χρώμα, σ' αυτή τη σύλληψη. Οι άνθρωποι από τα χέρια των όποιων προήλθαν τα ξυλόγλυπτα, που με τόση μανία κυνηγούν αληθινοί και ψεύτικοι φιλότεχνοι, τα κεντήματα, εκκλησιές, κτίρια, σσημουργικά και χρυσοχοικά κομφοτεχνήματα, ήσαν κατά γενικόν σχεδόν κανόνα αγράμματοι. Πώς τότε όμως θά μάς έδιναν όλα αυτά τα δείγματα μιας έξελιγμένης τέχνης αν δεν είχαν στην ψυχή τους ένα πλούσιο απόθεμα ικανοτήτων και αν δεν υπήρχεν η προκαλλιέργεια και η άρτία θεμελιώσις που έσωσε το όλο Έλληνικό Έθνος;

Η αγάπη του Έλληνα προς το λουλούδι είναι και αυτή στοιχείο του πολιτισμού του και όσο θερμότερη η αγάπη του γίνεται, τόσο προάγεται και ο βαθμός του πολιτισμού του. Η αγάπη αυτή σημαίνει εκλέπτυνσι αισθητική, ψυχικήν άπαλότητα, πνευματική επάρκεια.

Και ασφαλώς, δεν ήμπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά, για έναν λαό που έθεοποίησε το λουλούδι και το συνέδεσε με τη ζωή του.

Χρ. Έμμ. Άγγελομάτης

Να είσθε βέβαιοι ότι η Κυβέρνησις προσθλέπει προς σάς μετά της μεγίστης προσοχής και μετά της μεγίστης αγάπης. Έγώ προσωπικώς πρέπει να γνωρίζετε ότι δεν έχω τίποτε άλλο εις τον νουν μου παρά πως να έξυπηρετήσω τον λαόν αυτόν. Τόν έαυτόν μου τόν προσφέρω ως Θυσίαν υπέρ του συνόλου, μη αισθανόμενος άλλην εύτυχίαν παρά μόνον την εύτυχίαν της Ελλάδος.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΝΙΚΗΤΑΙ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Ἡ στήλη αὐτὴ δὲν ἔχει εἰδικευθῇ, ὥπως ξέρετε, στὰ ἀθλητικά. Δὲν ἀσχολεῖται μὲ τὴν τεχνικὴ τῶν ἀγώνων, μὲ τὶς ἐπιδόσεις, μὲ τὶς βαθμολογίες. Ἡ στήλη αὐτὴ παρακολουθεῖ τὸ σύνολον, προσπαθεῖ νὰ συλλαμβάνῃ τὶς γενικὲς γραμμὲς τῶν ἐκδηλώσεων σας, ὅποιες κι' ἂν εἶναι, καὶ νὰ τὶς μελετᾷ μὲ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ τοὺς ἀξίζει.

Ἔτσι καὶ στοὺς προχθεσινούς Πανελληνίους Ἀγῶνας, καθισμένος σὲ μιὰ ψηλὴ κερκίδα, δὲν παρακολουθοῦσα τὰ δνόματα τῶν ἀθλητῶν, δὲν ἀδημονοῦσα νὰ ἰδῶ ποῖος θὰ σπᾷση πρῶτος τὴν κορδέλλα καὶ ποῖο ρεκόρ θὰ πραγματοποιήσῃ, δὲν παρακολουθοῦσα τὴν ἐξέλιξι τῆς βαθμολογίας τῶν διαφόρων ομάδων.

Μοῦ ἀρκοῦσε ἡ συναίσθησι διὲ ἐκεῖ μέσα, μέσα στὸν δόλοφο καὶ τιμημένο ἐκεῖνο στίβο, εἶγατε συγκεντρωθῇ δυὸ χιλιάδες περίπου παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, σταλμένα ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ γαλανοῦ της ὀρίζοντος, γιὰ νὰ συναντηθῇτε καὶ νὰ συνεργασθῇτε ὅλα μαζί σὲ μιὰν ὑπέροχη κοινὴ προσπάθεια σωματικῆς καὶ ψυχικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνατάσεως.

Στὸ πρόγραμμα ἔβλεπα διάφορα δνόματα' μὰ ὅλα αὐτὰ ἔσμιγαν ἐκεῖ μπροστά μου, συνενώνονταν κι' ἀποτελοῦσαν ἓνα κοινὸ, ἐνιαῖο δνομα: Ἑλληνόπουλο! Κι' ὅταν, μὲ τὸν ἦχο τοῦ πιστολιοῦ τοῦ ἀφέτου, διέκρινα ἓνα σωρὸ παιδιὰ νὰ χύνονται μέσα στὸν στίβο καὶ νὰ ὀρμιοῦν μπροστά, δὲν ἀνησυχοῦσα γιὰ τὸ τεχνικὸ ἀποτέλεσμα' τὸ ἀποτέλεσμα ἦρθε κι' ὅλας ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐκκίνησι, ἓνα ἀποτέλεσμα ὠραῖο καὶ σημαντικό: ἡ ὁμαδικὴ ἐξόρμησι τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἀνώτερες κι' εὐγενικώτερες ἐπιδιώξεις.

Αὐτὴ τὴν ἐξόρμησι τὴν ἔβλεπεσ ὄχι μόνο στὰ ἀθλητικά ἀγωνίσματα, ἀλλὰ καὶ στὶς γυμναστικὲς ἀσκήσεις, στὶς παρελάσεις, σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῶν παιδιῶν. Ἐπροσέξατε τὶς σταθερές, τὶς γερὲς καὶ ρωμαλέες κινήσεις τῶν κοριτσιῶν; Εἶδατε τὸ φωτεινὸ βλέμμα καὶ τὴν περήφανη στάσι ποὺ εἶχαν τὰ μικρὰ μας σκαπανάκια, κρατώντας τὸ ψεύτικο ὄπλο τους; Ὄ, πόσο βαθειὰ μιλᾷσε στὴν ψυχὴ μας ἡ τρισχαριτωμένη πόζα τους, πόσα κώματα ἐθνικῆς αἰσιοδοξίας, πίστεως κι' ὑπερηφάνειας σήκωνε μέσα μας!

Ὅσοι εὐτυχήσατε νὰ δῆτε τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀρχηγοῦ, ποὺ παρακολουθοῦσε τοὺς Ἀγῶνες, κι' ἐπροσέξατε τὸ φωτεινὸ χαμόγελό του, κι' εἶδατε μὲ πόση χαρὰ καὶ συγκίνησι χειροκροτοῦσε τὰ παιδιὰ—«τὰ παιδιὰ του», ὥπως τὰ λέει—ἀντικρύσατε σάν σὲ ὀλοκάθαρο καθρέφτη ὅλα τὰ αἰσθήματα ποὺ γεννοῦσε στὴν ψυχὴ τοῦ Ἑθνους ἡ μεγάλη ὁμαδικὴ ἐξόρμησι σας. Ἡ γελιστὴ μορφή τοῦ Ἀρχηγοῦ ἦταν ἡ γελιστὴ, ἡ χαρούμενη μορφή τοῦ Ἑθνους.

Ἐνίκησατε, παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος! Καὶ σεῖς ποὺ ἤρθατε πρῶτοι στὰ διάφορα ἀγωνίσματα καὶ σεῖς ποὺ ἤρθατε τελευταῖοι' καὶ σεῖς ποὺ δὲν ἐλάθατε μέρος στὰ ἀγωνίσματα, ἀλλὰ ἀπλῶς ἐκάματε μιὰν γυμναστικὴν ἐπίδειξι' καὶ σεῖς, ποὺ δὲν ἐκατεβήκατε κἂν στὸν στίβο, ἀλλὰ τὸν ἐπλαισιῶνατε ἀπὸ τὶς κερκίδες μέσα σ' ἓνα γαλανόλευκο ἐθνικὸ πλῆαισι, καὶ σεῖς ὅλοι, καὶ σεῖς δὲν μπορούσατε οὐτε νὰρῆθῃτε κἂν στὸ Στάδιο, ἀλλὰ παρακολουθοῦσατε τοὺς Ἀγῶνας ἀπὸ μακριὰ μὲ τὴ σκέψι σας καὶ τὴν ψυχὴ σας, ὅλοι, ὅλοι ἐνίκησατε. Ἐνίκησατε τοὺς πιδ ὕπουλους καὶ πιδ ἐπικίνδυνους ἐχθρούς, ποὺ μπαίνουν καὶ κρύβονται μέσα στὸν ἐσωτερικὸ κόσμον τοῦ ἀνθρώπου καὶ ποὺ λέγονται κακὲς ἀναμνήσεις, ταπεινὲς ἀνέψεις, κακὲς ξέεις.

Κρατήστε τὴ νίκη σας, ἀγαπητοί μου φίλοι! Κρατήστε τὴν, καὶ μεγαλῶστε τὴν, κι' ἀπλώστε τὴν! Πρέπει νὰ φανῇτε ἀξιοί της.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μέλῃς Νικολαΐδης

Ἡ Νεολαία

«...Καὶ τέλος σᾶς ἀναφέρω τὸν θεσμόν ἐκεῖνον ποὺ περιέλαβεν εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ ὡς κύριον αὐτῆς στοιχεῖον εἰς τοὺς κόλπους της τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῶν ἐργατῶν, τὸν θεσμόν τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας, θεσμόν ὁ ὁποῖος προήλθεν ἀπὸ τὰ ἐγκατα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ἐργαζομένου καὶ ἀγωνιζομένου καὶ ὑποφέροντος ἑλληνικοῦ λαοῦ, θεσμόν ὁ ὁποῖος ἐμπνέεται κυρίως ἀπὸ τὰ φρονήματα τὰ ἐθνικά, ἀλλὰ καὶ θεσμόν ὁ ὁποῖος ἐξασφαλίζει ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας τὴν συγχώνευσιν ὅλων τῶν νέων παιδιῶν, ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων.

Ἀληθῶς ἡμεῖς ἐδέχθημεν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν κοινωνικὴν μας μεταρρύθμισιν πλήρη ὅταν ἓνα παιδί καὶ ἓνα κορίτσι δὲν μάθουν ἀπὸ ἀπαλῶν ὀνύχων διὲ ἀποτελοῦν ἓνα μὲ ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ, εἴτε πλούσια, εἴτε πτωχά, ὅταν τὸ παιδί τοῦ πλουσίου δὲν αἰσθάνεται ἀλληλεγγύην μὲ τὸ παιδί καὶ τὸ κορίτσι τοῦ ἐργάτου. Καὶ ἔτσι μέσα στὴν Ἑθνικὴν Ὁργάνωσιν Νεολαίας παιδιὰ πλούσια καὶ πτωχά, παιδιὰ καὶ κορίτσια ἐργατῶν, παιδιὰ καὶ κορίτσια ἐργοδοτῶν, παιδιὰ καὶ κορίτσια ἀνωτέρας κοινωνικῆς τάξεως καὶ παιδιὰ καὶ κορίτσια μικρῶν καὶ ταπεινῶν ἀνθρώπων, ὅλα συγχώνευνται μέσα εἰς ἓνα χωνευτήρι. Ὅλα φοροῦν τὴν ἴδια στολὴ καὶ τὰ ἴδια σήματα, χωρὶς καμμιά διάκρισι μεταξύ τους. Καὶ δημιουργεῖται ἔτσι μιὰ γενεὰ ποὺ θὰ φέρῃ εἰς ἀκόμη ὑψηλότερο βαθμὸ τὴν κοινωνικὴν μεταρρύθμισιν, τὴν ὁποῖαν ἀρχίσαμε καὶ ἐγκαινιάσαμε ἡμεῖς.

Πρέπει δὲ ἰδιαίτερα νὰ εὐχαριστήσω τὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια ἀπὸ τὴν θέσιν αὐτὴν, διότι ὅταν ἰδρῶθῃ ἡ Ἑθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας μὲ αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, αὐτὰ ἔτρεξαν πρῶτα-πρῶτα καὶ μὲ τὸ μεγαλῆτερον ἐνθουσιασμὸ γιὰ νὰ φορέσουν τὴ στολὴ τοῦ Φαλαγγίτου καὶ τῆς Φαλαγγίτσας καὶ νὰ δώσουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὸν νέον ὀργανισμόν ὅλη τους τὴν ἀφοσίωσιν...».

(Ἀπὸ τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ στὴν Ἑργατικὴ συγκέντρωσι Πειραιῶς)

Ο ΑΝΔΡΙΑΣ
ΤΟΥ ΣΚΟΥΦΑ

Ἦνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς
δραματιστὰς ποὺ συνέπ
ξαν τὸν πρῶτο πυρῆνα τῆ
Φιλικῆς Ἑταιρείας, εἰς τὴν
Ὀδησσόν, ὁ Σκουφᾶς, ἀ
πέκτησε τὸν ἀνδριάντα τοῦ
Ἡ ἀποκάλυψις ἔγινε τ
περασμένη Κυριακὴ εἰς τ
Κομπότι, τὴν γενέθλιον κώ
μην του. Τὴν ἰδέαν τῆς ἐκ
τελέσεως τοῦ ἔργου συνέ
λαβεν ἕνας πατριώτης τοῦ
διασώμῃ Φιλικοῦ, ὁ κ. Ἡ
λίας Λάζος, ἀποστράτας
ἀξιωματικὸς, διενεργήσα
πανελληνίῳ ἔρανον. Ἡ ἐκ
τέλεις τοῦ ἀνδριάντος εἰ
ναι ἔργον τοῦ κ. Βάσου
Φαλλήρεα, τοῦ ὁποῖου καὶ
ἄλλα γλυπτὰ κοσμοῦν τ
Ἰωάννινα καὶ τὴν Ἀρταν.
Ἡ ὅλη δὲ ἱστορία τοῦ μνη
μείου, τοῦ ἀνεγερθέντος εἰ
ἕνα ἀπόμνηρον ἡπειρωτικῶ
χωρίον, τὴν στιγμὴν καθ'
ἣν, πλὴν τῆς προτομῆς τοῦ
Ξάνθου, εἰς τὴν πλατεῖαν
τῆς Φιλικῆς, εἰς τὰς Ἀθῆ
νας, κανὲν ἔργον δὲν δια
σῶζει τὴν μνήμην τῶν ἀν
δρῶν ποὺ συνέλαβον πρῶ
τον τὴν ἰδέαν τοῦ ὄργανω
μένου ἀγῶνος διὰ τὴν ἀπε
λευθέρωσιν του. Ἔθνους,
διδάσκει ὅτι μόνον μικροῦ
κόκκος ἀληθινῆς πίστεως
καὶ ὀλίγη προσπάθεια θά
νουν διὰ τὰς σπουδαίας
πραγματοποιήσεις.

Η ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ ΤΟΥ

Οι ἑξοχρικοί σύλλογοι τῆς Ἑλλάδος ἐτίμησαν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον τὸν γλυκύτατον ποιητὴν τοῦ ἑλληνικοῦ βου-
τοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ποιη-
μῆς ζωῆς. Ὑπάρχει συμβολισμὸς
εἰς τὴν πράξιν των, διὰ τὴν ὁ-
ποῖαν τοὺς ἀρίστους εἶναι αὐτὰ εὐχα-
ριστία. Εἰς τὴν γωνίαν τῆς Πεν-
τέλης, ἀναστημένους ἑπάνω εἰς
πεντακόν μάρμαρον, ὁ παθητὴς
κὺς νοσταλγὸς τῶν ἡπειρωτικῶν
κορυφῶν, ἐπαυρομένη τὸ στοι-
χείον του καὶ δὲν ἂν ἔχη νὰ πα-
ραπονεῖται πῶς εὐθὺ τὸν φῶς ὁ
κάμπος. Εἰς τὴν ἀφθονίαν τῶν
ἀνθρώπων ποῦ ἔγραψαν στίχους,
εἰς τὴν Ἑλλάδα, πολλοὶ ὀλίγοι
εἶναι ἔκλεινοι ποῦ ἐνεπεύσθησαν
ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν γῆν καὶ ἐ-
τραγουδῶσαν μὲ ἑλληνικὸν αἶ-
σθημα. Ὁ Κρυσταλλὸς εἶναι ἕ-
νας ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ὀλίγους.
Ἡ ποίησις τοῦ ἀσπασίει θυμῷ
καὶ λεβεντιά. Εἶναι καθαρῶτατα
καὶ γνησιώτατα ἑλληνικὰ. Καὶ ἡ
καλλιτέρα δικαιοσύνη τοῦ ἔργου
του, μετὰ θάνατον, εἶναι ἡ τιμὴ
ποῦ τὸ ἀπέδωσαν, στήνοντες
τὴν προτομὴν του, οἱ νεοὶ ποῦ ἐ-
γνώρισαν καὶ ἀγάπησαν τὴν ἑλ-
ληνικὴν φύσιν καὶ τὴν ἑλληνικὴν
ὕψαιθρον.

Παρά την Νέαν Κοκκινιάν έθεμελιώθη την περασμένην εβδομάδα υπό του 'Αρχηγού το νέον Γενικόν Νοσοκομείον, αί δαπάναι διά την ανέγερσιν του όποιου υπελογισθησαίς 20.000.000 δραχ. και τό όποιον θά διαθέτη 300 κλίνας διά την περίθαλψιν άπόρων. Δέν άπέχει πολύ ή έποχή κατά την όποιαν ή κοινωνική και ή ύγεινή άντίληψις εις την 'Ελλάδα έθεωρείτο υπόθεσις έξ όλοκλήρου της ίδιωτικής φιλανθρωπίας, επί κεφαλής της όποίας, πρós ένθάρρυνσιν και τόνωσιν, κατά τό δεύτερον ήμιου του πρώτου αιώνος της άνεξαρτησίας, είχε τεθή έθελουσίως, έργασθεΐσα, άποτελεσματικώτατα, πρώτη ή άληθμόνητος μάμμη του σημερινού Βασιλέως τών 'Ελλήνων, άκόλουθως δέ ή μήτηρ Του όμοϋ μέ τας λοιπάς Πριγκηπισσας του Βασιλικού Οίκου. Τότε αί 'Αθήναι ήσαν άκόμη μικρά και όλιγάνθρωπος πόλις, Αί συνθηκαι της ζωής της απλάι και αί άνάγκαι περιωρισμέναι, ώστε νά καλύππωνται κατά τό μάλλον ή ήττον άπό τας παροχάς της καλωσύνης τών ίδιωτών.

Ἠκολούθησεν ὁμως, ἰδίως ἀπὸ τοῦ περασμένου μεγάλου πολέμου, καὶ μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν, μία νέα ἐποχὴ, ὅχι μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἀστικού συγκροτήματος τῆς Πρωτευούσης ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἀστικά κέντρα τῆς Χώρας. Ἡ ραγδαία ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας, ποῦ εἶναι μόνον μία ἀπὸ τὰς συνεπειὰς τῆς συγκεντρώσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων εἰς τὰ ἀστικά κέντρα καὶ ἡ ὁποία, ἀνκρίνη κανεῖς ἀπὸ τὰς στατιστικὰς, ὑπῆρξε κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν γοργοτέρα εἰς τὴν Ἑλλάδα παρὰ εἰς κάθε ἄλλην χώραν τῆς Εὐρώπης, ἐδημιούργησεν ἀνάγκας, μὲ τὰς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατόν πλέον ν' ἀντιπαλαίῃ ἡ ἰδιωτικὴ καλωσύνη. Ἐπρεπε νὰ ἀναμιχθῇ τὸ Κράτος τὸ ἴδιο, μ' ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ἐπιβολῆς καὶ μ' ὅλα του τὰ μέσα. Αὐτὸ ἤρχισε νὰ γίνεταί ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, μὲ ἀποτελέσματα τὴν πλήρη δικτατορίαν ἐνὸς πανισχύρου μηχανισμοῦ καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, τοῦ ὁποίου ἔργον δὲν εἶναι μόνον ἡ περιθάλψις τῶν ἀσθενούντων, ἀλλὰ καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν νόσων εἰς τὰς πηγὰς καὶ τὰς ἐστίας των, ἡ γενικὴ βελτίωσις τῶν ὕγεινῶν συνθηκῶν ἐν τῇ Χώρᾳ καὶ ἡ διάδοσις τῶν στοιχειωδῶν γνώσεων ὕγεινῆς μεταξύ τοῦ λαοῦ.

Τὸ ἔργον ἦτο εὐρύτατον ἀλλὰ καὶ θεμελιώδους σημασίας. Ἐπρόκειτο νὰ ὀργανωθῇ ἡ προστασία τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ. Ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης ἀντεμετώπισε καὶ ἐδῶ τὸ πρόβλημα μ' ὅλην τὴν εὐρείαν προοπτικὴν τοῦ θεμελιωτοῦ. Ἡ Χώρα εἶχε βεβαίως ἀπείρους ἀνάγκας καὶ τὴ διάθεσιν τῶν περιωρισμένων πόρων ποῦ δύνάμεταν ἔπρεπε νὰ εἶναι σύμμετρος. Καὶ ἐνῶ ἦτο πάντοτε φειδωλός, προκειμένου περὶ δαπανῶν, ἐφάνη γενναιοῦτατος προκειμένου περὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς λαϊκῆς ὑγείας. Ἐσκέπτετο ὅτι καὶ ὑπεράνω τῆς ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας καὶ τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῆς παιδείας καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἀσφαλείας τῆς Χώρας, διὰ νὰ ἔχουν ὅλα αὐτὰ ἀξίαν καὶ σκοπὸν, ἔπρεπε νὰ εἶναι ὑγιής. Μὲ τὴν σκέψιν αὐτὴν διετέθη δι' ἔργα ἐξυγιάνσεως καὶ ὑγείας ποσὸν 1.200 ἑκατομμυρίων, τὸ ὅποιον θὰ δαπανηθῇ εἰς μίαν πενταετίαν. Ἐχουν περάσει τρία ἔτη καὶ τὸ ἔργον συνεχίζεται μ' ἀδιάπτωτον ρυθμὸν καὶ ἡ πίστις τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τόσον μεγάλη, ὥστε νὰ βεβαιώσῃ πάλιν, ὁμιλῶν κατὰ τὴν θεμελιώσιν τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Κορυθαλλοῦ, ὅτι καὶ ἐν ἀκόμῃ συνέβαινε — πράγμα ποῦ δὲν πιστεύει καὶ ἀπεύχεται — νὰ ἐμπλακῇ ἡ Ἑλλάς εἰς τὸν πόλεμον καὶ πάλιν ἡ ἐκτέλεισις τοῦ χαραχθέντος καὶ ἐφαρμοζομένου προγράμματος δημοσίας ὑγείας δὲν θὰ διαταραχθῇ καθόλου, ἀλλὰ θὰ συνεχισθῇ μὲ τὸν ἴδιον ρυθμὸν. Καὶ τοῦτο εἶναι πολὺ ἀπλὸ διὰ νὰ τὸ καταλάβῃ ὁ καθείς. Διότι ὅπως καὶ διὰ τὰ άτομα, ἔτσι καὶ διὰ τοὺς λαοὺς, ἡ ὑγεία εἶναι τὸ μεγαλειέρον ἠθικὸν καὶ ὕλικόν ἀγαθόν.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΑΡΗΣ

Ἀπέθανε καὶ ἐκηδεύθη με-
λος τὰς τιμὰς ἀπὸ μέρους τῆς
Πολιτείας, μετὰ τὴν εὐλασίαν
καὶ τὸν σεβασμὸν τῆς Κοινωνίας
τῶν Ἀθηνῶν, ὁ ἀντιστράτηγος
Κωνσταντῖνος Καλλάρης, εἰς τὴν
στρατιωτικὴν ἡγεσίαν τῆς φρου-
ρατικῆς ἐλληνικῆς ἐποποιίας τῶν
νεωτέρων χρόνων. Εἰς τὸν πρῶ-
τον Βαλκανικὸν ὁ Καλλάρης ἐ-
πολέμησεν ὡς Διοικητὴς τῆς Β'
Μεραρχίας καὶ εἰς τὸν δεύτερον
ὡς ἀρχηγὸς τμημάτων στρατιάς.
Οἱ Ἕλληνες, ὁ ὅποιος εἶχον τὴν
ἐπιτυχίαν νὰ ζήσουν τὰς ἡμέρας
ἐκείνας, δὲν μποροῦν νὰ χωρί-
σουν τὴν ἀνιμνήσιν τῶν μεθυστι-
κῶν θριάμβων τοῦ 1912 καὶ τοῦ
1913 ἀπὸ τοῦ ὀνόμα τοῦ στρατη-
γοῦ, ποῦ ἐκήδευσεν, πλήρη ἡμε-
ρῶν, ἡ πρωτεύουσα, τὴν περσι-
ομένην Κυριακὴν. Ὑπῆρξεν ὁπό-
δειγμα στρατιωτῶν. Ὁδήγησε
τὸν στρατὸν τῆς Πατρίδος ἀπὸ
νίκης εἰς νίκην. Μὲ σπαρτιατικὴν
καρτερίαν εἶδε νὰ θυσιαζέσωνται
εἰς τὸν βωμὸν τῆς οἱ βῶοι υἱοὶ
του, εἰς τὴν ἡπειρὸν ὁ εἰς, εἰς
τὴν Μικρασίαν ὁ ἄλλος. Ἡ νε-
ότης, ποῦ ἔχει ἀνάγκην ἡρώων
προτύπων, ἐκ παραδειγματίζεται
ἀπὸ τὴν ζῶν καὶ τὸ ἔργον του.

TO NEON ERGON

Είς την Μορίνην ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλειος ἐγκαινισαὺς τὴν νιαν οἰδοπροδρομικὴν γραμμὴν μετὰ τὴν ὅποian πραγματοποιεῖται νέα σύνδεσις τῆς μακεδονικῆς πρωτεύουσος μετὰ τὸ κέντρον τῶν καπιταρογαγιῶν περιοχῶν τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας. Ὁ ἀρόμος ὁπουρδός, προσφώνων τὸ Ἄνακτα, με δικαιολογημένην ἐγκουσίην ἐξέβη τὴν σημασίαν τοῦ νιου ἔργου, τοῦ ὁποῖον ἐξετελέσθη ἐπὶ ὁλοκλήρῳ ἀπὸ Ἑλλήνων τεχνικῶν καὶ μετὰ ἑλληνικὰ κεφάλαια, χωρὶς τὴν μεσοδάσιν ἐξάνει ἐπιχειρημάτων καὶ ἐξέως χρηματοδοτήσεως.

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΟΥΣ

Ἄξιζι νὰ ἐπαινῶθῃ, τώρα ποῦ ἐτελειώσῃ τὸσον λαμπρὰ, ἡ ἐμπνεύσις καὶ ἡ πρωτοβουλία τοῦ ὑπουργοῦ Διοικήσεως Πρωτοκόλλου, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλουμαι τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἑξομαστος τῶν ἀνθῶν. Ἐδῶσαν ἔνα τόνον πολιτισμένης καὶ λεπτῆς χαράς εἰς τὴν ζωὴν μας. Ἦτο μία ἐξ ὀφάρων καὶ τῶν αἰσθητικῶν πηγῶν λαϊκῆς φιλοκαλίας, ποῦ ἐπῆγαν νὰ τὴν μαρτυρῇ ἡ περὶ τῆς τῆς ἀποτόμως ἀναπτύσσουμένης ἀστικῆς καὶ ζωῆς. Ἀλλὰ καὶ ἕναν ἄλλον, πρακτικώτερον σκοπόν, ἐκτός ἀπὸ τὴν ὀρασίαν ταύτην καὶ τὴν ποιήσιν, ἦλθε νὰ θεμελιώσῃ ἡ ἑξομαστος τῶν ἀνθῶν. Δὲν πρέπει νὰ λησιστοῖται ὅτι προνομιόχοις ἀπὸ ἀπόμενων κλημάτων καὶ φωτός ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος, ἔχει ὅλας τὰς δυνατότητας νὰ ἀποκομιθῇ ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὴν ἀνδοκαλλιεργεῖαν ὅχι μόνον ὀρασιότητας ἀλλὰ καὶ πλοῦτον. Καὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν δυνατοτήτων αὐτῶν ἡ ἑξομαστος τῶν ἀνθῶν ὄφρα εἰς μία ἀξιόλογον ὄψιν, ἡ ὁποία ἀσφαλὲς δὲν θὰ μείνῃ χωρὶς συνέχειαν.

ΤΟ ΓΕΝΕΘΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΙΑ' Μαΐου. ... Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖται ἡ ἀνάμνησις τῶν γενεθλίων, ἡτοι ἐγκαίνιων τῆς θεοφυλάκτου καὶ θεομεγαλύντου Κωνσταντινουπόλεως, τῆς ἐξαιρετῆς ἀνακειμένης τῇ προστασίᾳ τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ὅτ' αὐτῆς διασωζομένης.

Πράγματι ἀπὸ τῆς 11ης Μαΐου τοῦ 330 ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν τιμᾷ κατ' ἔτος τὰ γενέθλια τῆς Θεοφυλάκτου πόλεως ὑπῆκουσα εἰς αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ὁ Κωνσταντίνος, ὅταν ἐπάνω εἰς τὰ εἰρεῖα τοῦ παλαιοῦ Βυζαντίου ἔκτισε τὴν νέαν πρωτεύουσάν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους, τὴν Νέαν Ρώμην, ἡ ὁποία ἐπέπρωτο νὰ εἶναι ἡ ἐλπίς καὶ χαρὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων καὶ «καύχημα πᾶσι τοῖς οὖσιν ὅπῃ τὴν τοῦ ἡλίου ἀνατολήν».

Ἡ παράδοσις συνδέει τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ χιλίους θρόνους, ὅπως ἀεῖζον διὰ μίαν πόλιν, ἡ ὁποία πλὴν τῶν τόσων τῆς φυσικῶν προτερημάτων ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ καὶ ἱστορίαν πλήρη σοβαρῶν γεγονότων ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας.

Πρῶτος ἰδρυτὴς τῆς φέρεται εἶναι ὁ Βύζας, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν μυθολογίαν μὲν εἶναι υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νύμφης Κερεόσης, θυγατρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἰοῦς τοῦ Ἰνῶχου, κατὰ τὴν ἱστορίαν δὲ εἶναι ἡ Βασιλεὺς τῆς Θράκης συζευχθεὶς τὴν κόρην τοῦ παρὰ τὴν Θράκην Τοπάρχου θειδαλείαν ἢ στρατηγὸς τῶν Ἀργείων, ὁ ὁποῖος ὡδήγησεν ἐκεῖ μεγάλην ἀποικίαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ 657 π. Χ. Ἡ τελευταία πληροφορία συνίσταται καὶ μὲ ἓνα χρηρὸν τοῦ Μαντείου. ἀπὸ τὸν ὁποῖον καταβληθῆται ἡ πλειονετικὴ θέσις τοῦ Βυζαντίου. Λέγουσιν λοιπὸν ὅτι ὁ Βύζας πρὶν κτίσῃ τὴν πόλιν, πού εἶχε καὶ τὸ ὄνομα του, ἀπηύθυνεν ἐρώτημα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, τὸ δὲ Μαντεῖον ἐχρησιμοδόγησεν ὡς ἑξῆς:

«Ὀλλεῖοι οἱ κείνῃν ἱερὰν πόλιν οἰκήσουσιν ἀκτὴν Θρακικὴν ἐνωγρον παρὰ τὸ στόμα τοῦ Πόντου. Ἐνθα δύο σκύλακες πολὴν λάπτουσι θάλασσαν» ἔνθα ἰχθὺς, εἰσφύς τε νομὸν βόσκοντα εἰς αὐτόν».

Καὶ αὐτὰ μὲν εἶπεν ὁ Ἀπόλλων διὰ τὸ Βυζάντιον, αὐτὰ δὲ λέγει καὶ ἡ μυθολογία. Ἡ ἀλήθεια ὅμως ἐκ πάντων τούτων φαίνεται νὰ εἶναι ὅτι τολμηρὸς θαλασσοπόρος ἀπὸ τὸ Ἄργος ἢ ἀπὸ τὰ Μέγαρα, πού ἔφερε τὸ ὄνομα Βύζας, κατέπλευσεν εἰς τὴν Μεσόγειον, ἐπιζητῶν νὰ εὕρῃ διὰ νὰ κατοικήσῃ ἐμπορικὸν καὶ πλούσιον τόπον. Πράγματι δὲ ἐγκατεστάθη εἰς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου πού εὐρέθη καὶ κατόπιν προεξετάθη εἰς τὴν ἀκρὰν, τὴν λεγομένην Λυγὸν. Τότε πιθανῶς διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ τὴν θέσιν του νυμφεύεται, ἴσως καὶ διὰ τῆς βίας, κόρην εὐπατρίδου τινὸς τοῦ τόπου, τὴν θειδαλείαν, τῆς ὁποίας ἐπίσης τὸ ὄνομα εἶναι συμβολικόν, ὅπως λέγει ὁ Σκαρλάτος Βυζάντιος, ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς λέξεις φειδῶ καὶ ἀλιεία.

Τὴν ἀκριβὴ τοποθεσίαν τοῦ Βυζαντίου ἡ μυθολογία ἀποδίδει πάλιν εἰς θεϊκὴν ἐνέργειαν. Λέγεται σχετικῶς ὅτι ὁ Βύζας, ὅταν ἀπεφάσισεν τὴν ἀνέγερσιν τῆς πόλεως, προσήλθεν εἰς τὸν ναὸν τῆς Σεμέστρης διὰ νὰ κάμῃ θυσίαν. Θύει λοιπὸν ἐκεῖ ἓνα ταύρον καὶ ἐν τῷ ἄμα ἐμφανίζεται κατ' ἄλλους μὲν ἱέραξ, κατ' ἄλλους δὲ κόραξ, ὁ ὁποῖος ἀναρπάζει τὴν καρδίαν τοῦ θύματος. Ὁ Βύζας τὸ θεω-

εῖ ὡς θεῖον οἰωνὸν καὶ στέλλει παντοῦ νὰ παρακολουθήσουν πού θὰ μετακομίσῃ τὴν καρδίαν. Πράγματι τὴν ἐπομένην πληροφορεῖται ὅτι ὁ ὄρνις κατῆλθεν εἰς τὸ Βοσπόριον Ἀκρωτήριον εἰς τὴν Χερσόνησον τῆς Θράκης. ἀπείναι ἀπὸ τὴν Χρυσόπολιν. Ἐκεῖ ἐγκαθίσταται τῶρα καὶ ὁ Βύζας καὶ ἀρχίζει μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν ἰδρύσιν τοῦ μεγάλου καὶ περικαλλοῦς ἀστεως, πού τὸ περιτείζει μὲ τείχη ἰσχυρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ, τὰ «θεόκτιστα» κατὰ τὸν Ζώσιμον, διὰ τὰ ὁποῖα πάλιν ὁ Στράβων λέγει ὅτι αἰδρυθῆναι αὐτὰ ἐχρησιμοδόγησεν ὁ Ἀπόλλων».

Ἄς ἀφώσμεν τώρα τὸ Βυζάντιον ἀπὸ τὴν 26ην ἢ 27ην ὀλυμπιάδα, τὴν ἐποχὴν δηλαδὴ τοῦ Βύζα, νὰ ὑποστῇ διαφόρους ἐπιδρομὰς καὶ καταστροφὰς ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς Λακεδαιμονίους, τοὺς Μακεδόνας, τοὺς Πέρσας, τοὺς περιοίκους βαρβάρους, τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς ἄλλους ξένους. Τὸ ὄνομα τοῦ τῷ διατηρεῖ μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ὁ ὁποῖος καὶ τὸ ἀντικατέστησεν, ὀνομάσας αὐτὸ Κωνσταντινούπολιν.

Μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ὁ Κωνσταντίνος νὰ ἀνορθώσῃ τὴν ἐνότητά τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὸ κατάλληλον τοπικὸν κέντρον ἐνιαίας δυνάμεως. Τὸ κέντρον αὐτὸ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ εἶναι ἡ Ρώμη. Ἐπρεπε αὐτὸ νὰ εὐρίσκεται ἐκεῖ ὅπου ἡ Εὐρώπη προσελάζει πρὸς τὴν Ἀσίαν. Σκέπτεται τὴν Τροίαν, ἀλλ' ἐγκαταλείπει τὴν σκέψιν αὐτὴν ὅταν βλέπῃ τὸ παλαιὸν Βυζάντιον. Τὸ ἐπικαίρον τῆς θέσεως καὶ οἱ λαμπροὶ λιμένες τοῦ μαγευτικοῦ Βοσπόρου, πού βρέχει τὰ παράλια χωρῶν πλουσιωτάτων καὶ ἡ Προποντίδα, πού εἶναι ὁ θαλάσσιος σωλὴν τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, τὸν παρασύρουσιν. Καὶ ἀποφασίζει

πλεῖον νὰ τὴν κτίσῃ κάπου εἰς Βυζάντιον. Ὡς καταλληλότερον μέρος εὐρίσκει τὴν Χαλκηδῶνα, ἀλλὰ οἱ ἐργάται σταματοῦν τὸ κτισμὸν ἐμπρὸς εἰς νῆαν θεϊκὴν ἐπιταγὴν. Ἡ Θεοτόκος, ὅπῃ τὴν προστασίαν τῆς ὁποίας θὰ τελεῖ ἡ νέα πόλις, δὲν θέλει τὴν Χαλκηδῶνα. Ἀετοὶ κατεβαίνουν ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, ἀναρπάξουν τὰ ἐργαλεῖα τῶν οἰκοδόμων καὶ τὰ ρίχνουν εἰς τὸ παλαιὸν Βυζάντιον. Εἰς τὴν θεϊκὴν αὐτὴν ἐπιταγὴν ὑπακούει ὁ Κωνσταντίνος. Βλέπει τὸ Βυζάντιον κατεστραμμένον, αἱ οἰκίαι εἶναι ἐρειπωμέναι, τὰ τείχη κατεσκαμμένα. Ἀλλὰ δὲν τὸν πτοοῦν δλα αὐτά. Ὁ Κωνσταντίνος μὲ τὸν ἀρχιτέκτονά του τὸν Εὐφρατὴν ἀρχίζει τὴν οἰκοδομήν. Τὰ τείχη τὰ καθορίζει ὁ ἴδιος, βαδίζει ἐμπρὸς καὶ τὸν ἀκολουθοῦν οἱ μεγιστάνες του. Μὲ τὸ σκήπτρόν του καθορίζει τὰ ὅρια τῆς πόλεως, ἀλλ' ἀπομακρύνεται πολὺ. Ὡστε τόσον μεγάλη θὰ γίνῃ ἡ πόλις; διερωτῶνται. Ἀλλὰ ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ πάλιν καλύπτει τὴν σκέψιν του μὲ μίαν θεϊκὴν δῆθεν παρῳρήσιν. Θέλει ἡ νέα πρωτεύουσα νὰ εἶναι μεγάλη. Νὰ καταλάβῃ τὸν ἰσθμὸν τὸν μεταξὺ Προποντίδος καὶ τοῦ Κερατίου καὶ τοὺς ἑπτὰ λόφους. Καὶ βαδίζει ἀκόμη χαράσσων τὰ τείχη.

— Ἐως πού δέσποτα; τὸν ἐρωτοῦν δοῦοι τὸν ἀκολουθοῦν.

Καὶ αὐτὸς σὺν ὀπρωτισμένους ἀπαντᾷ:

— Ἐως ἂν ὁ ἔμπροσθεν ὁδηγῶν με στή! Ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ τὸν ὡδήγει καὶ αὐτὸς ὀπῆκουεν εἰς αὐτόν.

... Τὴν 11ην Μαΐου τοῦ 330 ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς πόλεως ἐν μέσῳ ἑορτῶν καὶ ἀπὸ τότε ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴν ἡμέραν αὐτήν.

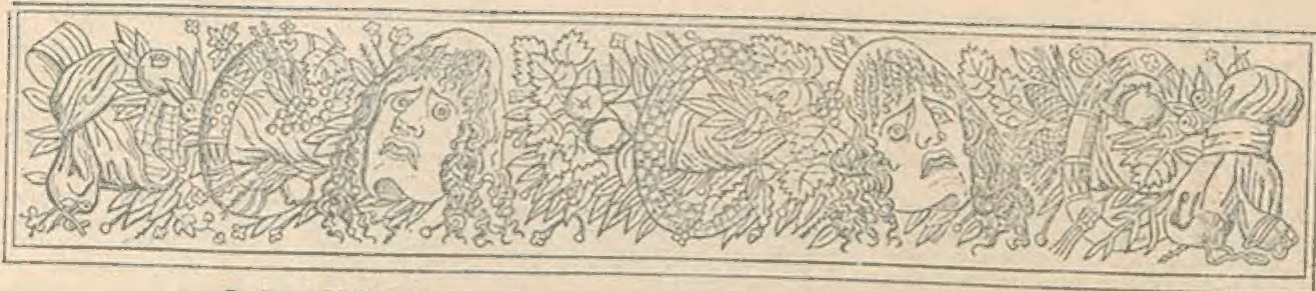
Ἄλλ' ἄς ἐπαναλάβωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν φράσιν τοῦ Συναξαριστοῦ:

Γενεθλίων ὧν δεῖ με τιμᾶν ἡμέραν, ἐν σοί, πόλις, τυχόντα τῶν γενεθλίων.

Κ. Χ. Ἀγγ.—

Ὁ Κ.Ε.Ν. ὑποδεχόμενος εἰς τὸ Στάδιον τὴν Α.Β.Υ. τὸν Πρίγκηπα Πέτρον, λοχαγὸν Πεζικοῦ ἐν ἐνέργειᾳ.

ΑΙΣΧΥΛΟΝ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

4.

(Συνέχεια)

Ποιός νά τήν ονομάτισε
μ' ἔτιο δνομα πολεμικό!
Μπορεῖ κάποιος ἀθώρητος
πού ἀπό τῆς μοῖρας τὸ γραφτὸ
εἶχε τῇ γλῶσσᾳ του δασκαλεμένη.
Ἑλένη! Ἑλένη!
Νύφη μὲ ἀμάχες καὶ αἵματα
Περτριγυρισμένη.

Γιατὶ ἀλαφριά
μὲ τὴν πνοή τοῦ γίγαντα
τοῦ Ζέφυρου ἡ Ἑλένη,
ἐκίνησεν ἀπὸ τὴν κλίνη τῆς
τῇ μυριοπλουμισμένη
κι' ἔπεισε χάρος χαλαστής,
οἱ ἄντρες, καράβια καὶ χωριά.

Ἀμέτρητα χυθῆκαν παλληκάρια
πίσω ἀπὸ τ' ἀφάντα
τοῦ καραβιοῦ τῆς χιανῆς
καὶ στοῦ Σιμόνεα τὴν δχητὴ
ἀράζανε τῇ δασωμένη
νὰ τὴν ποτίσουν μὲ τὸ αἷμα τους,
Ἑλένη!

Ε'.

Ἡ σκηνὴ ἔχει ἀλλάξει τώρα. Στὸ
ἴδιο μέρος βοισκόμαστε πάντα, στὴ με-
γάλη αὐλὴ τοῦ παλατιοῦ· μὰ τί κό-
σμος ἔχει μαζευτῇ. Ἦρθε εἰδησιὴ πὼς
ἔφτασε ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ λαὸς
συνάχτηκε γιὰ νὰ τὸν χαιρετήσῃ. Πρῶ-
τοι πρῶτοι βέβαια οἱ προύχοντες μὲ
τὰ γιορτινὰ τους, στεφανωμένοι. Ἀπὸ
μέρες τώρα καταφτάνουν καράβια
γιατὶ ὁ στόλος βλέπει εἶχε σκορπι-
στῇ ἀπὸ τὴς φουρτούνες. Γιορτάζουν
ἐκεῖνοι ποὺ ξαναβλέπουν τοὺς δικούς
τους, θρηνοῦν ὅσοι τοὺς ἔχασαν. Οἱ
Μυκῆνες καὶ τὸ Ἄργος περνοῦνε μέ-
ρες καὶ νύχτες ἀλησμόνητες.

Ὡς τόσο σήμερα εἶναι χαρὰ Θεοῦ.
Ἡλῖος λαμπρὸς φωτίζει τοὺς πράσι-
νους κάμπους καὶ πέρα τῇ γαληνεμέ-
νῃ θάλασσᾳ. Ἦχοῦνε σάλπιγγες...
Ψηλὰ στὰ ἑσπινάκια λιακωτὰ οἱ δοῦ-
λοι μαζεμένοι βάζουν τὸ χέρι ἀντήλιο
καὶ παρακολουθοῦν τὸ ἄρμα τοῦ Ἀ-
γαμέμνονα ποὺ τρέχει κι' ἀνεβαίνει
καὶ σηκώνει ἄσπρο κουνιάχτὸ στὸ πέ-
ρασμά του. Πέρασε τὸ μεγάλο δρόμο,
πῆρε τὸ στρατὶ ποὺ φέρνει στὸ παλά-
τι. Ἀφίνουν χαρούμενη κραυγὴ...

— Ἐρχεται ὁ ἀφέντης! Ἐρχεται ὁ
ἀφέντης!

Προβάλλει καὶ ἡ Κλυταιμῆστρα
στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ. Λάμπει στὴν
πορφύρα καὶ τὸ μάλιαμα. Βαμμένη μὲ
τέχνη, ὅπως ἦταν ἡ συνήθεια, ἔτσι ποὺ
τὸ πρόσωπό της ξεχωρίζε σὺν τριαν-
τάφυλλο ἀπὸ τῇ χαρὰ τάχα. Τὰ μαύ-
ρα της μάτια πετοῦν σπιθες.

Πίσω της ἀκολουθοῦν πολλὲς σκλά-
δες. Εἶναι φορτωμένες χαλιά, ἀκριδιά,
κόκκινα χαλιά χνουδωτὰ ποὺ ἀξίζουν
ὅσο ἕνας θησαυρὸς. Θὰ τὰ στρώσουν
γιὰ νὰ πατήσῃ ἀπάνω καὶ νὰ περά-
σῃ στὸ σπίτι τοῦ ὁ νικητῆς.

Ὅσοι βρίσκονται στὴ σκηνὴ τούτῃ
ἀναρωτιοῦνται βέβαια:

— Τί θὰ γίνῃ, Θέ μου, τώρα; Τί θὰ
γίνῃ;

Μαῦρα προαισθήματα ἀνακατώνου-
ται μὲ τῇ χαρᾷ. Κάποιος πρέπει νὰ
κάνῃ προσεχτικὸ τὸ βασιλιά γιατί ἡ
λαμπροστολισμένη τούτῃ γυναῖκα ποὺ
στέκει ἐκεῖ ἀκίνητη σὺν τῇ μοῖρᾳ καὶ
περιμένει, εἶναι ἀλήθεια φοβερή. Μὰ
πῶς;

Τὸ χρυσομένο ἄρμα περνᾷ ἀπὸ τὴν
πόρτα τῶν λεόντων καὶ μπαίνει στὴν
ἐσωτερικὴ αὐλὴ.

Ὡ δὲς τὸν τὸ γιὸ τοῦ Ἀτρέα! τί
ὠραίος, τί τρομερός! Τὰ μαλλιά του
ἀλήθεια ἔχουν ἀσπρίσει λίγο, μὰ τὸ
πρόσωπό του λάμπει ἀπὸ περηφάνεια
κι' αὐτοπεποίθηση.

— Ζήτω! Ζήτω! φωνάζουν ὁλοῦθε
καὶ μαζεῦονται γύρω ἀπὸ τὸ ἄρμα νὰ
δοῦνε ἀπὸ κοντὰ τὸ βασιλιά τους, ν'
ἀγγίξουν τὰ ρούχα του, νὰ πιστέψουν,
ὅχι μόνο τὰ μάτια, μὰ καὶ οἱ ἄλλες
αἰσθησες πὼς δὲν εἶναι ψέμα.

Ὁ Πρωτόγερος προσκυνῶντας μὲ
δακρυσμένα μάτια παίρνει τὸ λόγο.
Προσέξτε τὰ λόγια του.

«Προσποιοῦνται οἱ ἄνθρωποι, λέει...
Μὴ μπιστεύεσαι λοιπὸν στὸ τί παρου-
σιάζει ἡ δὴ, μὰ κοίταξε νὰ καταλά-
θῃς τί κρύβει ἡ καρδιά».

Τὰ λόγια τούτα βέβαια εἶναι μιὰ
σωστὴ ἔστω καὶ ἀόριστη καταγγελία.
Ὅμως ἔχει τὴν τέχνη νὰ τὰ πῇ ἔτσι
ποὺ κανένα νὰ μὴν ξαφνιασούν καὶ ὁ
ἴδιος νὰ μὴν ἐκτίθεται καθόλου. Φαί-
νεται σὰ μιὰ συμβουλὴ ποὺ ἔχει τὸ
δικαίωμα βέβαια, σὰ γέρος ποὺ εἶναι,
νὰ πῇ τὸ νεώτερό του.

Πᾶς νὰ σὲ πῇ κανεὶς καὶ πᾶς νὰ σὲ παινέσῃ
τ' Ἀτρέα γυνῆ, τῆς Τροίας ἡγετῆ
καὶ βασιλιά μου,

Παράστασις ἀρχαίου ἀγγείου, ποὺ εἰκονίζει
τὸν Ἀγαμέμνονα ὅταν ὁδηγῇ τῇ Βρισηΐδᾳ
στὴ σκηνὴν του.

ποὺ οὔτε μεγάλο οὔτε μικρὸ τὸ παῖνμά του
[νὰ φανῇ;

Γιατὶ τὸ ξέρω ποὺ οἱ θνητοὶ
πέρα ἀπὸ τὸ δικό του προτιμοῦν κείνο ποὺ τοὺς

Κι' εἶναι ὁ καθένας πρόθυμος γι' αὐτὸν ποὺ
[ἀρέσει.

νὰ κλαίῃ καὶ νὰ στενάζῃ
καὶ λύπῃ τὴν καρδιά του ὅς μὴ σπαράξῃ.
Κι' ἄλλος μὲ τὸ χαρούμενο γιὰ νὰ χαρῇ
τ' ἀγέλαστο τὸ πρόσωπό του βιάζει.

Ὁ ἀέσιος δὲμος ἀρχηγὸς
δὲν εἶναι μπορετὸ νὰ γέλαστῃ
τὴν δὴ βλέποντας τ' ἀνθρώπου
ποὺ τάχα φαίνεται καλὸν ἄνθρωπος

μὰ εἶναι ἡ ἀγάπη του ἀχαμνὴ.
Ἐγώ, σὺν κίνησῃ ὁ στρατὸς γιὰ τὴν Ἑλένη.

— γιατί νὰ σοὺ τὸ κρύβω τάχα; —
μοῦ φάνηκε ἄντρας ἀσκήτος

ποὺ τὸ μυαλό του δὲν τὸ κινενοῦσε
καὶ θάρρος ἀνυψέλετο μονάχα

γιὰ νὰ σκοτώσῃ ἀνθρώπους τὸν τραβοῦσε.
Ὅμως σὰ βῆχαν ὅλα σὲ καλὸ

ὦ, τώρα πιά ἡ καρδιά μου ἀναγαλλιάζει.
Ποιὸς δικίος καὶ ποιὸς ἀδίκος τόσον καιρὸ
τὴν πολιτεία κατοικοῦσε

νὰ μάθῃς πιά, θάρρῳ, ταιριάζει.

Ὁ Ἀγαμέμνωνας σταματᾷ, κοιτάζει
γύρω του.

— Πρῶτα, πρῶτα, λέει, πρέπει νὰ
εὐχαριστήσω τοὺς θεοὺς γιατί μὲ βοή-
θησαν νὰ καταστρέψω τὴν Τροία...

Καπνίζει ἀκόμα ἡ καπνισμένη πολιτεία,
ἡ μπόρα τῆς καταστροφῆς τὴν περιζώνει
καὶ ἡ στάχτη σιγοσβήνοντας σκορπίζει γύρω
μυρωδικὰ βάρειά ἀπὸ τὸν παλιὸ της πλοῦτο...

Ἐπὶ γυρίζει στὸν Πρωτόγερο.

Κατάλαβε τὰ ὑπονοούμενα κάτω ἀπὸ
τὰ λόγια του, γιατί εἶναι φρόνιμος μὰ
καὶ πονηρός. Ὅχι ἀκριβῶς τί συμβαί-
νει βέβαια, μὰ ὅτι κάτι συμβαίνει. Εἴ-
ναι φυσικὸ ἄλλως τε νάχῃ ἔχτρος.
Ὅσο ψηλότερα ἀνέβῃ ἕνας ἄνθρωπος
τόσο οἱ ἄνθρωποι τοῦ τὸν φθονοῦν... Καὶ
ποιὸς βρίσκειται ψηλότερα τοῦ αὐτῇ τῇ
στιγμῇ;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὅσο γιὰ σένα καὶ τῇ γνώμῃ καὶ τὰ λόγια
κρατᾷ στὸ νοῦ μου κι' εἶμαι σύμφωνος [σοῦ.

Γιατὶ σὲ λίγοις δόθηκε ἀνθρώπους τοῦτο
νὰ μὴ ζευλεύουν τὴν καλοτυχίαν τοῦ φίλου

κι' ἡ ζούλια μέσα στὴν καρδιά στάζει φαρ-
[μάκι

καὶ τοῦ δρωσίου τὰ βάσανα τ' ἀναδιπλώνει
καὶ μιὰ γιὰ τῇ δικῇ του συμφορᾷ λυπάται

καὶ μιὰ θυρώντας τοῦ γειτόνου τ' ἀγαθὰ.
Εἶναι ὁ παῖς τοῦ μαθός, γιατί πολλοὺς γνωρίζω

ποὺ ἀγάπη μὲ δειχναν μεγάλῃ κι' ὅμως ἦσαν
ἥσυχος καὶ ζωγραφιστὰ ποὺ πέφτει σὲ καθρέ-
[στη.

Μόνον ὁ Δυσέας ποὺ μὲ ἀκούσθηκε ἀδελὰ του
μὰ κι' ἦρθε φάνηκε ὕστερα πρῶτος φίλος

τὸ διαλαλᾷ κι' ἂν εἴκῃ κι' ἂν εἴκῃ πιά πελᾷ.
Γιὰ τὰ λοιπὰ, γιὰ τοὺς θεοὺς καὶ γιὰ τὴν

πόλιν
σὲ σὺναξῃ μὲ κοινὴν ἐγνοία ὅα σκεφτοῦμε.

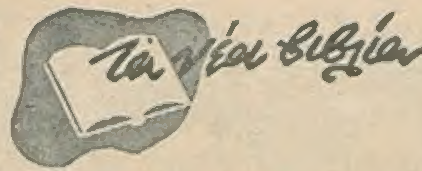
Καὶ πρέπει νὰ ζητάσουμε; καλὰ δὲ, στέκει,
καλὸ κι' ἀνέγχιτο γιὰ πάντα ν' ἀπομείνῃ.

Κι' ἂν εἶναι κάτι ποὺ χρειάζεται θεραπεία
μὲ στήλασιν ἀφ' οὗ τοῦ κόφουμῃ ἡ τὸ κάμουμῃ

νὰ τὸ νοιαστοῦμε, τὸ κακὸ μὴν ἀφορμήσῃ.
Καὶ τώρα μπαίνει στὸ παλάτι μου τὸ πατρικὸ

κι' ἡ νίκη ἀφ' οὗ μ' ἀκούσθηκε ὁμοπῆς νὰ
[μείνῃ.

Τὸ πλῆθος παραμερίζει γιὰ νὰ μπο-
ρέσῃ νὰ προχωρήσῃ ὁ βασιλιάς κατὰ

ΧΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

τήν πόρτα που πάει στην εξωτερική πιά αυλή και τις βασιλικές κάμαρες. Τότε για πρώτη φορά αντικρίζει τη γυναίκα του την Κλυταίμηστρα. «Έστε-κε εκεί ακίνητη δλη την ώρα που μι-λούσε με το λαό του και παρακολου-θούσε με χτυποκάρδι το τι έλεγαν. Πάντα της είχε το φόβο πως θα την καταδώσουν, εσύς από την πρώτη στιγμή, όποτε το σχέδιό της πήγαινε χαμένο. Δεν έγινε όμως κάτι τέτοιο κι' άνασανε. Τώρα δλα θα πήγαιναν καλά».

Η ανάδειά της δεν έχει όρια. «Όλοι έξον από τον Άγαμέμνονα ξέρουνε τα καμώματά της κι' όμως μπροστά ο' δλους μιλά έτσι και φαίνεται μάλιστα οα να ζητάει και τη μαρτυρία τους, πώς δλα τούτα είναι αληθινά».

Θυμάται κανείς, σάν την άκούει, κά-τι παγίδες που στήνουν στά λιοντάρια οί κυνηγοί εκεί κάτω στίς ζούγκλες. Σκάθουν, λέει, λάκκους κι' άπάνω τους στρώνουν με κλαδιά και φύλλα δμοια με κείνα που είναι σκορπισμένα γύρω, για να μη δώσουν ύποψία στο θηρίο... Αυτό πάει να περάσει θαρ-ρώνας πως το έδαφος είναι στερεό και πέφτει μέσα. Η καλύτερα κάτι λίμνες που λάμπουν στρωτές στον ήλιο του Ισημερινού θαρρείς πως το νερό τους είναι αναλυτό χρυσάφι. Νούφα-ρα δμορφότατα πλέουν στην επιφά-νεια... Θές να δροισίτης άποσταμέ-νους από το δρόμο και τη ζέστη, πέ-φτεις μέσα και βρίσκεσαι κακό θάνατο από τους κροκόδειλους που παραμο-νεύουν εκεί κάτω... Με τι λαχτάρα θα φώναζες ο' έναν δδοιπόρο άνηξέρα που θα τον έθλεπες έτοιμο να κάμη αυτό το μοιραίο λουτρό... «Μή, για τ' δ-νομα του Θεού!».

Τό ίδιο σούρχεται να φωνάξης όταν άκους την Κλυταίμηστρα να μιλά για την πίστη της και την άγνητη της και τις μαύρες άνησυχίες που είχε δλον τον καιρό που δ άντρας της έ-λειπε μακριά στά ξένα.

Μέ τι τέχνη στήνει την παγίδα και πως τη στολίζει και με τι καμώματα προσπαθεί να τραβήξει μέσα το θύμα της.

Μά άκούσετέ την καλύτερα:

«Άντρες, Άργείτες, σεδαστοί μου έσεις γε-
[όντοι,
τό πόση άγάπη για τον άντρα μου κρατώ
δε θα ντραπώ μπροστά σας να το μολογήσω,
τι χάνεται με τον καιρό η ντροπή του άν-
[θρώπου.

«Όχι άκούστα, δα πω παθήματα δικά μου
τόσον καιρό στην Τροία κάτω που είχε λείπει.
Να μένη πρώτα μία γυναίκα δίχως άντρα
κι' έρμη στο σπίτι της, είναι κακό μεγάλο...
Πολλές ν' άκούη κάθε μέρα συμφορές
και νάναι η μία πάντα χειρότερη από την
[άλλη.

Τόσες φορές αν είχε τούτους λαβωθ
[δσα γι' αυτόν μαντάτα μούφερναν στο σπίτι
πιδ τρύπιο από το δίχτυ δάταν το κορμί του.
Τέτοιες λοιπόν άπαντες έρχονταν φήμες
και τη θηλιά γύρω από το λαιμό μου οί ξένοι
πολλές φορές την έλυσαν και στανικώς μου.
Γι' αυτό δε βρίσκειται έδω πέρα το παιδί μου
της πίστης μου και της δικής σου δ άρεδνας.
Σού λέω για τον Όρυστο και την άπορήσης
γιατί τον ανατρέπει φίλος του σπιτιού μας,
δ Στρόφιος στη φωκίδα που διπλή φοδότην
πως δάρη σφοδρά: στην Τροία να κιντυ-
[νώνης

κι' έδω κάποια άναρχία τη γερούσια να ρίξη.
Γιατί ο λαός ποδοπατεί κείνον που πέφτει.
Δέν είναι βέβαια δολερή μία τέτοια πρόφαση.
Έχουνε τώρα πιά τά μάτια μου στερέψει
κι' ούδδ σταλαματιά το δάκρυ δε σταλάζουν
κι' άπ' την άγρόπνια την πολλή δεν καλο-
[λέπω.
νύχτες να κλαίω και να θρηνώ, τη λάμψη
προσμένοντας να δώ την άργοπορημένη».

Τι εύτύχημα θα ήτο αν δλοι οί Έλληνες ά-
γαπούσαν τόσον την πάλιν η το χωριό εις το
[όποιον έγεννήθησαν, δσον δ έν Λοιδίνω κ. Φι-
λιππου Άργέντης και έκαμαν δ,τι κάμνει αυ-
τός διά την Ιστορίαν της, την λαογραφίαν της,
τά μνημεία της. Γνωρίζουν όμως τάχα πολλοί
τι κάμνει; Δυστυχώς τά βιβλία του είναι δυο-
[πρόστα εις το πολύ κοινόν, δι' δ και άξίζει
ν' άναφερθών έστω και οί τίτλοι των, διότι
κατ' εύτυχίαν υπάρχουν εις δλας τάς Έλλη-
[νικάς βιβλιογραφίας: «Ιστορία του χιακού οικου
Άργέντης (1922), «ΑΙ σφαγιά της Χίου» (άγ-
[γλιστί, έν Λοιδίνω 1932), «Η έκστρατεία του
[συνταγματάρχου Φαθίμου εις Χίον» (άγγλιστί,
έν Λοιδίνω 1933), «Chius liberata» (άγγλιστί,
έν Λοιδίνω 1933), «Η εκστρατεία των Φλω-
[ρεντινών εις Χίον» (άγγλιστί, έν Λοιδίνω
1934), «Η κατάληψις της Χίου από των Ένε-
[τών» (άγγλιστί, έν Λοιδίνω 1935). Προς τούτους
τη άμφορ η άμφορ του άρχαίου είδον το φως
[διαφορα συγγράμματα άναφερόμενα εις εις την
Ιστορίαν του δραιοιου νησιού του Αιγαίου, εις
[εις την Ιστορίαν της οικογενείας Άργέντης, της
[όποιας έλας πρόγονος, ο Εδωστράτης Άργέν-
της, υπήρξεν ένας από τους έπτά Έλληνες που
μαζί με τον Ρήγαν έθανάτωσαν εις το Βε-
[λινγκρόν. Εκδόντες εις τούς δυνάστας του
[Έλληνικού γένους από την χριστιανικήν Λύ-
[στρίαν.

Τό νέον σύγγραμμα του κ. Φιλίππου Άργέντη,
[που μάς φθάνει από το Λοιδίνω, δέν είναι το
[όλιγώτερον σημαντικό. Είς 836 δλας σελίδας
[μεγάλου σχήματος μάς παρέχει την άριστην αν-
[τιωσ Έλληνικήν βιβλιογραφικήν εργασίαν διά
[των τόπων της καταγωγής του. «Οι Έγγραφ
[διά την Χίον από των κλασσικών χρόνων μέχρι
[του 1936 άναφέρεται εις το βιβλίον του κ.
[Άργέντη, με μνείαν των βιβλιοθηκών εις τάς
[όποιας άπόκειται το βιβλίον, το χειρόγραφον
[η δ χάστις. Ημπορεί να πιστεύη κανείς ότι
[τίποτε δέν έμεινε που να μη μνημονεύη εις την
[βιβλιογραφίαν του κ. Άργέντη, η όποια, άς
[επαναλήθω, δά έχρημάζετο να θεωρηθ το πρ-
[ωτον εις την κατάρτισην άναλόγων έν Έλ-
[λάδι εργασιών. Χαρακτηριστικά είναι τά δλίγα
[προσασόμενα του βιβλίου παρά του Άγγλου
[καθηγητού κ. Μάρου. «ΑΙ συμβολαί, λέγει, του
[κ. Φιλίππου Άργέντη εις την Ιστορίαν της γε-
[νετήρας του νησου Χίου είναι πολύ γνωστά,
[πιστοποιούμεναι από τέλειστος τόμους. Διά του
[δίο χείρας συγγράμματος άποσπξ ένα νέον
[τίτλον εδνωμοσύνης έκ μέρους των σπουδών-
[των την Ιστορίαν του Έλληνικού λαού, γενι-
[κώς... Συνέλεξε ένα τεράστιον βιβλιογραφι-
[κόν θησαυρον και τον κατέστησε μοναδικώς
[προσίτον, διά της έπιμελούς κατατάξεως και
[των πολυπληθών παραπομπών εις τάς δημοσίας
[βιβλιοθήκας, αί όποιαι κατέχουν άντίστοιχα των
[άναφερομένων βιβλίων...». Τα δλίγα αυτά λό-
[για του προλόγου του Άγγλου καθηγητού κα-
[θορίζουν την άξιαν της εργασίας του κ. Άρ-
[γέντη.

Κι' ένδς άκόμα κουνουπιού τ' άλαφρό βού-
[σμα
[άπ' των όνείρων του τη ζάλη με ζυποδοει
[κι' ο νους μου πιότερα φατάζονται παθή-
[ματα
[η δσα μπουρούσαν να συμβούν σέ τόσην ώρα.
Τώρα άφου τούτα πέρασαν, χαρά νιομάτη
[πως να μη λέω τον άντρα μου φύλακα σκύλο
[και χοντρό κάθε που σφαλίζει το καράδι,
[στη στέγη μας την άψηλή μεσοκλώνα,
[μοναχονόη άκριθό, στερία άναπάντηχη
[που ναύτης θαλασσοδραμένους έξαγανατεύει,
[δωτερα από βαρύ χαιμάνα δμορφή μέρα,
[νεράκι για το δυσαμένω στροτακόπο; Τέτοια
[καλωσορίσματα θαρρώ του άξίζουν
[Κι' ο φθόνος άς σταθ ή μακριά πολλά όπο-
[[φράμα.

Τώρα άπ' τ' άμάξι σου κατέβα, άγαπημένε,
[κι' άς μην άγνίζη δίδωλο, καστροπολιμένη
[[μου.
και βασιλιά, το πόδι σου στο χόμα κάτω.
[Σκλάβες, τι καρτεράτε; Προσπατή δέν έδωσα
[πέκκια να στρώσεις στού δρόμου του το διά-
[[βα;
Τό πέρασμά του άς γίνη πορφυροστρωμένο
[σέ σπιτι άνάκτορο για να το φέρη η Δίκη.
[Και δσο για τ' άλλα άκοιμητη φροντίδα
[σώστα της μοίρας τά γραμμένα δά τέλεψη.

M. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Θά έπιτραπή εις τον γράφοντα να έκφράση
[άλλον μίαν φοράν τον ένδοσιασμόν του διότι
[νέοι άνθρωποι καταγίνονται εις την μελέτην της
[πατρίου Ιστορίας και ιδιαίτερος της Ιστορίας
[του 21, το όποιοι την ήρωικήν άμφορραν
[θα ήμπορούσε να ήη κανείς ότι ζώμεν άκόμη.
[Η στροφή αυτή προς την Ιστορίαν έχει την
[ιδίαν έννοιαν με την άναστροφήν εις τάς πη-
[γάς, από τάς όποιας άντλεί κανείς δυνάμεις,
[κατευθύνσεις, φρόνημα, τον ψυχικόν έκείνον
[θωρακισμόν δ όποίος είναι άπαραίτητος εις
[τούς λαούς και τά κράτη διά να ζήσουν.

Νέος συγγραφέας, ο κ. Α. Σκανδάκης, μάς
[δίδει εις το βιβλίον του έντόνους σκιαγραφίας του
[Ρήγα Φεραίου, του Παλαιού Πατρινού Γερμανού,
[του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, του Γρηγορίου
[Παπαφλάου, του Άνδρία Μισούλη, του Γεωρ-
[γίου Καραϊσκάκη, του Κωνσταντίνου Κανάρη,
[του Όδυσσεύς Άνδρούτσου, του Άδωνανου
[Διάκου, του Μάρκου Μπότσαρη, της Λαοκρα-
[νίας Μπουμπουλίας και της άδυνας Βιοβίτη,
[της άγνώστου αυτής εις το πολύ κοινόν ήρωί-
[δος του Έπερού Άγώνος.

Όπως το τούζει δ κ. Σκανδάκης εις τον
[πρόλογον του βιβλίου του, δέν παρέχει κανένα
[νέον Ιστορικόν στοιχείον με το βιβλίον του «ΟΙ
[σύντομες βιογραφίες των δώδεκα ήρωών του
[Εικοσιένα προσφέρονται σάν λίγα λαυράδια
[καρμένα από τά βάθη της καρδιάς μας, στην
[παινήν μνήμη των μεγάλων έκείνων Έλλη-
[νων». Αυτό πράγματι έπιδίδωκε δ συγγραφέας
[και το έπέτυχε. Τα νέα Ιστορικά στοιχεία, η
[διαφώτισις μιας Ιστορικής λεπτομερείας, η έπα-
[κρίσσις μιας άλλης δέν είναι διά το πολύ
[κοινόν. Το πολύ κοινόν ένδιαφέρεται διά τάς
[μεγάλας γραμμάς της Ιστορίας και είναι άξιος
[τιμής ο πνευματικός έκείνος έργατης που θα
[κατάρθωνε να φέρη την Ιστορίαν με την πνοήν
[του πλησιέστερον εις τον λαόν και να του την
[προσφέρη τμήμα του και πηγήν ένδοσιασμού.
[Ο κ. Σκανδάκης, με το πόν δρος του, τον
[ένδοξωτον λυριόν του και τον ίδιον ένδοσια-
[σμόν κατάρθωνε τον σκοπόν του. Δέν είναι
[τάχα δι' αυτό άξιος κάθε τιμής και έπαίνου;

«ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ»

Μιά έπιστολή συνάδευε το βιβλίον του γυμ-
[νασίου κ. Ν. Πιστόλη «Ελλάδα από του Γυμνα-
[σίου» και άδλητταμό Έλληνικός.

«Δέν έχω την τιμή να σας γνωρίζω, λέγει δ
[συγγραφέας του βιβλίου, ότε προσοπικά, ότε
[δολοκλήρα δνομαστικά. Παρακαλούθ όμως τίς
[καλές σας βιβλιοκρισίες και σας παρακαλώ,
[αν δέν δυσκολεύεστε, ν' άσφαλθήτε λιγάκι και μ'
[αυτή τη δική μου Έλληνική γυμναστική προσπα-
[θεια. Το βιβλίον μου αυτό όας το στέλνω λίγο άρ-
[γά, γιατί το καλοκαίρι που το κυκλοφόρησα δέ
[θυμάμαι αν υπήρχε τακτική βιβλιοκρισία στο
[περιοδικό. Έπειτα γυμναστική βιβλιοκρισία δέν
[συναντάει κανείς ποθενά. Γι' αυτό το σκέφθη-
[κα λίγο άργά. Γι' αυτό δλα, βέβαια, εταίμε
[οί γυμνασται...».

«Αν καθ' ολιγόποτε τρώον πταίνω οί γυ-
[μνασται, αυτό βέβαιος είναι όπόθενος άλλη.
Τό γεγονός πάντως είναι ότι άξίζει ν' άποσπάζη
[την προσοχήν το βιβλίον του κ. Πιστόλη. Ο
[καλός γυμναστής, ο όποιος φαίνεται ιδιαίτερος
[μαχητικόν στοιχείον, ίσως όστις πιστεύει πάρα
[πολύ ότι τότε μόνον δά υπάρη αληθινός δόλη-
[τισμός και τότε η άνθρωπότης θα έφρη τον
[δρόμον της, όταν κυριαρχήσιν πάλιν το πνεύμα
[του άρχαίου Έλληνικού άδλητταμού, μάς δίνει
[εις την άρχην μίαν συνοπτικήν αλλά λαμπράν
[εικόνα των γυμνασίων της άρχαίας Έλλάδος,
[από την όποιαν άνεπύδων οί μαχηται, οί προ-
[σποισται της Πατρίδος, οί έκπολιτισται του κό-
[σμου. Ο σημερινός άδλητισμός, δ βιομηχανοποι-
[μένος και βιοποριστικός δι' ένα πλήθος ανθρώπων
[παράγων, δέν ήμπορεί, βέβαιος, να είναι ο αλη-
[τισμός των όποιον άνεπύδων και έφρημοζεν ο
[άρχαίος Έλλην, δέν ήμπορεί να είναι Έλλη-
[νικός. Θά είναι Έλληνικός: α) Όταν ο άγώνος
[είναι λαμπρός και παλλαϊκός αγωνιστικός γιορ-
[τής, συγκινώσεως και παρηγορία. Όταν δη-
[λαδή προσφέρουν άνώτερα εις κινήσεις θεά-
[ματα, γυμναστικά παρτάσεις, έπιδείξεις, έ-
[θνικοί χοροί κ.λπ. β) Όταν δίνεται μεγάλη
[σημασία και ήθική άξία στη νίκη και όχι στο
[ρεκόρ και γ) όταν οί άγώνες γίνονται Έλλη-
[νικά».

Και θα ήμπορούσαμεν να προσθήσωμεν ή-
[μείς, άς προκόπει από το βιβλίον του κ. Πι-
[στόλη, όταν οί άγώνες είναι συνδεδεμένοι με
[το έθνικόν στοιχείον, εις το πλαίσιον του Έλλη-
[νικού έθνισμού και όχι του κοσμοπολιτισμού.

Έπαναλαμβάνω, το βιβλίον του κ. Πιστόλη
[ήμπορεί να είναι ίσως όπρ το δέον μαχητικόν,
[είναι όμως Έλληνικόν, αν έπιτρέπεται ο χα-
[κτηρισμός, γραμμένο με άρτιον ένδοσιασμόν
[και πίστιν.

Χρ. Άγγελ.

14. (Συνέχεια)

— Σας αφήνω, είπε, έδω στη βάρβαρη χώρα, φρουρά. Κρατάτε ψηλά τ' όνομα της Ελλάδας! Μή σας νικήσουν τα ταπεινά πάθη, ή διχόνοια, ή τεμπελιά, ή φόβος γιατί τότε πάτε χαμένοι. Είστε κυκλωμένοι από εχθρούς· γυμνάζεστε κάθε μέρα για να στείτε δυνατοί· και μη φέρνεστε βάρβαροι στους βάρβαρους· μά να τους φέρεστε ήμερα, με συγκατάθεσι και καλωσύνη. Μην ξεχνάτε πως είστε Έλληνες· μην ξεχνάτε πως σάς αφήνω έδω όχι μονάχα να φρουρήτε τη χώρα, παρά και για να της μεταδώσετε όσο μπορείτε τον πολιτισμό μας. Άγρια θέρια σας παραδίνω· θέλω να μου τὰ κάμει άνθρωποις!

Σε λίγο ο νικητής στρατός του Αλεξάνδρου είχε εξαφανιστή μέσα στα πυκνά δάση του βορρά.

Κρύο, χιόνια, κοπάδια λύκοι ακολουθούσαν το στρατό και τη νύχτα οι φαλαγγίτες διέκριναν τα μάτια των λύκων να λάμπουν κατακόκκινα μέσα στο σκοτάδι.

Κάποτε ή πείνα έσφιγγε τους λύκους κι έπεφταν τότε κοπαδιαστά στο στρατόπεδο, εκεί που ήταν σταυλισμένα τ' άλογα· κάθε νύχτα δυό τρία άλογα βρίσκονταν σκοτωμένα.

— Ανάψετε φωτιές! πρόσταζαν οι άξιωματικοί. Ανάψετε φωτιές να φοβούνται τα θηρία να μη ζυγώνουν.

Την ήμερα ο ήλιος δε φαίνονταν καθόλου· ο ούρανός ήταν σκεπασμένος με βαριά σύννεφα κι έπεφτε ακατάπαυτα πυκνό χιόνι. Οι στρατιώτες, τ' άλογα, τ' άμάξια όλα προχωρούσαν μέσα στα χιόνια κάτωσπρα.

Πέρασαν τρεις μέρες, τέσσερις την πέμπτη μέρα, κατά το βράδυ, εκεί που έτοιμάζονταν να στρατοπεδεύουν και

να περάσουν τη νύχτα, έφτασαν οι ταχυδρόμοι από τη Μακεδονία.

Πέζεψαν, μπήκαν στη σκηνή του Αλεξάνδρου, άνοιξαν ένα πέτσινο σακκίδιο που κρατούσαν κι έδωκαν μία φούχτα έπιστολές στον Αλέξανδρο.

Το βασιλόπουλο τις κοίταξε με λαχτάρα, ξεχώρισε δυό.

— Της μητέρας μου, ψιθύρισε χαρούμενο, και του Ήφαιστίωνα.

Ο Στέφανος στεκόταν στη γωνιά και παρακολουθούσε. «Άχ, συλλογίζονται, ναχα κι εγώ ένα γράμμα από το σπίτι μου!»

Ο Αλέξανδρος σήκωσε τα μάτια και τόν είδε.

— Έδω είσαι, Στέφανε· είπε. Νά, πάρε· έχεις δυό γράμματα.

Ο Στέφανος έτρεξε κι άρπαξε με λαχτάρα τα γράμματα από τα χέρια του βασιλόπουλου.

— Ευχαριστώ, είπε και βγήκε έξω από τη σκηνή, ζύγωσε τις φωτιές που είχαν ανάψει οι στρατιώτες εκεί κοντά κι άρχισε να διαβάζει.

Το ένα γράμμα ήταν από τόν πατέρα του:

«Μαθαίνουμε με χαρά, παιδί μου, του έγραψε, πως ο στρατός μας προχωρά νικητής. Χαίρουμε που στάθηκαν τυχερός κι από τόσο μικρός παρακρουθείς το στρατό μας και μαθαίνεις να γίνης και συ μία μέρα άξιός της Ελλάδας.

Ξέρω πως κάνει αυτού πάνω κρύο και χιονίζει· μά δεν πρέπει να φοβάσαι το κρύο· όποιος το φοβάται, κρυώνει ακόμα περισσότερο και δεν άντέχει.

Τίποτα να μη φοβάσαι, Στέφανε. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ντροπή από το φόβο. Ν' άντέχης σε όλα, στην κούρασι, στην πείνα, στο κρύο. Και να μην ξεχνάς τις τρεις συμβουλές που σου έδωσα, τη μέρα που πήγες ν' αναλάβης ύπηρεσία στο Παλάτι».

Σε μία γωνιά της έπιστολής ο Στέφανος διέκρινε τα γράμματα της μητέρας του. Του έγραφε λίγα λόγια· ο Στέφανος διάβασε και τα μάτια του γέμισαν δάκρυα:

«Παιδί μου, πρόσεχε μην κρυώσης· αν πάθης τίποτα, τί θ' άπογίνουμε παιδί μου;»

Ο Στέφανος τόλιξε σφιχτά το μάλλινο πλεκτό στο λαιμό του κι άνοιξε το δεύτερο γράμμα:

— Ή Άλκα! φώναξε χαρούμενος. Ή Άλκα μου γράφει!

Γρήγορα γρήγορα διάβασε:

«Ή Άλκα του καπετάν Νέαρχου στον Στέφανο του γιατρού Φίλιππου. Χαίρε!

Από την ήμερα που έφυγες κάθουμαι και σου κεντώ άπάνω σε άσπρο λινό πανί ένα πράσινο στεφάνι δάφνης. Όταν θά γυρίσης θά σου τó δώσω· κι από κάτω γράφω στη γωνιά, με μικρά μικρά γραμματάκια: «ΑΛΚΑ» για να με θυμάσαι.

Μά πότε θά γυρίσης; Τό κέντημα πιά τελειώνει. Μου λένε πως κάνει κρύα αυτού που βρίσκεσαι· μά εγώ δεν ανησυχώ γιατί σου έδωσα τό μάλλινο πλεκτό να τό τυλίγης στο λαιμό σου».

Κ ε φ. 22.

— Θάλασσα! Θάλασσα!

Οι πεζοί γτύπησαν τις άσπιδες τους χαρούμενοι, οι καθάλλαρηδες σήκωσαν τα μακριά τους κοντάρια, όλος ο στρατός χαρούμενος άρχισε να φωνάζει:

— Θάλασσα! Θάλασσα!

Δεκαπέντε μέρες τώρα ώδοιπορούσαν μέσα στο χιόνι και πάλευαν πότε με τους λύκους που γίνονταν όλο ένα άγριότεροι, πότε με τις βάρβαρες φυλές που τους παραμόνευαν στο διάβα τους και χυμούσαν κλεφτά από πίσω τους.

Μά σήμερα πιά, κατά τό μεσημέρι, είδαν μακριά στον ορίζοντα μία μεγάλη έκτασι σταχτιά να γυαλίζει. Και μερικοί καθάλλαρηδες που έτρεχαν μπροστά πρόσκοποι γύρισαν χαρούμενοι να φέρουν τη μεγάλη είδησι:

— Θάλασσα! Θάλασσα!

Κατά τό βράδυ έφτασαν τις πρώτες σκηνές στο στρατόπεδο του Φίλιππου. Οι στρατιώτες άγκαλιάζονταν χαρούμενοι.

— Τί κάμπε οεις; ρωτούσαν οι φαλαγγίτες του Φίλιππου.

— Νικήσαμε τους βαρβάρους, χτίσαμε μία καινούργια πολιτεία, την Αλεξανδρούπολι. Και οεις τί κάμπε;

Έδω βρήκαμε τους Σκύθες· φοβεροί τοξότες. Τό βασιλιά τους τόν λέν Άτέα κι είναι ένενηντα χρονών. Μά παλληκάρι. Του είπαμε να παραδοθί· μά που ν' άκούσης ο γέρος!

«Σε όλη μου τη ζωή, ένενηντα χρόνια, μάς άποκρίθηκε, δεν ντροπιάσθηκα και τώρα θά ντροπιαστώ; Ποτέ!»

Μάζεψε χιλιάδες τοξότες, πήρε κι αυτός τό γερικό του τόξο κι έπεσε άπάνω μας.

Μά που να τὰ βάλη με τις φάλαγγές μας... Σε λίγες μέρες τους σκοπίσαμε, πήραμε τό λωάνι τους και χτίσαμε στην είσοδο από κάθε μεριά

— Θάλασσα!... Θάλασσα!...

δυό φρούρια. Ἡ Μαύρη Θάλασσα πιά εἶναι δική μας.

Ὁ Φίλιππος εἶχε δεῖ ἀπὸ μακριὰ τὸ στρατὸ τοῦ Ἀλέξανδρου κι' ἔτρεξε μὲ τοὺς δυό γέρους στρατηγοὺς του, τὸν Ἀντίπατρο καὶ τὸν Παρμενίωνα, νὰ τὸν ὑποδεχθῇ.

— Χαῖρε, Ἀλέξανδρε, τοῦ εἶπε, νικητῇ!

Τὸν ἀγκάλιασε κι' ὅλοι μαζί ἔφτασαν στὴ βασιλικὴ σκηνή. Ἡ φωτιά ἦταν ἀναμμένη, τὸ τραπέζι στρωμένο. Ὁ Φίλιππος ἀγαποῦσε τὴν καλοπέρασι, τοῦ ἄρεσε τὸ κρασί, τὸ καλὸ φαί καὶ τὸ γέλιο. Εἶχε συχνὰ μαζί του κάποιον ποὺ ἤξερε νὰ λή ἀστεία γιὰ νὰ τὸν κάνει νὰ γελάει.

Ὁ Ἀλέξανδρος κοιτάζε τὸ πλούσιο τραπέζι καὶ χαμογέλασε.

— Δὲν πεινῶ, εἶπε. Θάθελα νὰ δῶ πρῶτα τὸ λιμάνι πού ὠχύρωσε.

Ὁ Φίλιππος τὸν κοίταξε μὲ κατάπληξι.

— Δὲν εἶσαι κουρασμένος; ρώτησε. Δὲν πεινάς;

— Ὅχι, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος. Πρῶτα νὰ δῶ τὸ λιμάνι.

Ὁ Φίλιππος σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι πεισματωμένος.

— Πάμε! εἶπε.

Πατέρας καὶ γιὸς πήγαιναν μπροστὰ πίσω ἢ ἀκολουθία τους. Τράβηξαν πρὸς τὴ θάλασσα, ἔφτασαν στὸ λιμάνι, ἀνέβηκαν στὰ δυό νεοχτισμένα φρούρια.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐξέταζε ὅλα μὲ προσοχή. Μὰ δὲν ἔλεγε λέξι.

— Γιατὶ δὲν μιλάς; τὸν ρώτησε ὁ Φίλιππος. Ποιά εἶναι ἡ γνώμη σου;

Ὁ Φίλιππος κοιτάζε τὸν Ἀλέξανδρο μὲ κάποια ἀνησυχία. Τί ἦταν ἀκόμα ὁ Ἀλέξανδρος; Ἕνα παιδί. Κι' ὅμως ὁ βασιλιάς Φίλιππος, ποὺ τόσους πολέμους εἶχε κάμει καὶ τόσο πολὺ εἶχε ζήσει, ἔνοιωθε τὴν ἀνάγκη νὰ ζητήσῃ τὴ γνώμη τοῦ ἀνίξερου τούτου ἀγούρου νέου.

Ὁ Ἀλέξανδρος σκέφτηκε μερικά λεφτά.

— Πολὺ καλὰ! εἶπε τέλος. Καὶ σώπασε πάλι.

— Πολὺ καλὰ, γιατί; ρώτησε περιπαιχτικὰ τώρα ὁ Φίλιππος. Μπορεῖς νὰ μοῦ ἐξηγήσης;

— Μπορῶ! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος.

— Ν' ἀκούσω.

— Τὸ λιμάνι αὐτὸ μᾶς ἦταν ἀπαραίτητο, εἶπε μὲ σοβαρὰ φωνὴ τὸ βασιλόπουλο. Οἱ Πέρσες ἔχουν στὴν ἐξουσία τους τὰ νότια κι' ἀνατολικά παράλια τῆς Μαύρης Θάλασσας. Θὰ μπορούσαν λοιπόν, ὅταν ἐμεῖς θὰ εἰσάσῃ στὴν Ἀσία, νὰ στείλουν ἀπὸ κεῖ στρατὸ μὲ τὰ καράβια τους καὶ νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν στὴ Μακεδονία. Καὶ τότε θάμαστε ἀναγκασμένοι νὰ παρατήσουμε τὴν ἀσιατικὴ ἐκστρατεία μας καὶ νὰ γυρίσουμε πίσω. Ἐνῶ τώρα...

Ὁ Φίλιππος ἀπλῶσε τὸ χέρι του. Ἀγγίξε τὸν ὦμο τοῦ Ἀλέξανδρου:

— Παιδί μου, εἶπε, σοὺ τὸ εἶπα κι' ἄλλη φορά, σοὺ τὸ ξαναλέω καὶ τώρα: Ἡ Μακεδονία δὲ σὲ χωράει! Ζήτησε ἕνα ἄλλο βασίλειο μεγαλύτερο.

— Τὸ βρῆκα, εἶπε χαυμονέωντας ὁ Ἀλέξανδρος. Τὴν Ἀσία. Δὲν μένει παρά νὰ τὴν κατακτήσω.

— Ὅλη τὴν Ἀσία; ἀναφώνησε αἰρωνικά ὁ Φίλιππος.

(Ἀκ. 1, 1-10)

Προσόντα διὰ ἐργασίαν

ΔΙΑΓΩΓΗ

Ἀκούσαμε συχνὰ νὰ λέγουν ὅτι διαγωγή καὶ χαρακτήρ εἶναι ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πράγμα καὶ ὅτι φαίνονται μὲ διάφορον τρόπον.

Χαρακτήρ ὅμως εἶναι ἕνα αἶσθημα ἐσωτερικόν καὶ διαγωγή εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ του ἔκφρασις. Ἕνας ἄνθρωπος δὲν ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ μίαν τελείαν ἀπόδειξιν τοῦ χαρακτῆρος του παρά μόνον ὅταν τὸ δείξῃ ἡ διαγωγή του.

Ἦμπορεῖ νὰ ὑπολογίσωμεν τὸν χαρακτήρα ἐνὸς ἀνθρώπου ἀπὸ ὅ,τι φαίνεται, ἀλλὰ ἡ διαγωγή του θὰ μᾶς ἀποδείξῃ ἔαν ὁ ὑπολογισμός μας εἶναι ὀρθός. Ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς διαγωγῆς μας ἐννοοῦντες τὴν συμπεριφορὰν μας καὶ ἐπίσης λέγομεν ὅτι ὀδηγοῦμεν κάποιον ἢ ὅτι καλὰ τὸν καθοδηγήσαμεν. Εἰς κάθε μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς περιπτώσεις θέλομεν νὰ εἰποῦμεν ὀδηγίαν ἢ συμβουλήν. Ἀλλὰ ἐκεῖ ἀκριβῶς ὑπάρχει ἡ διαφορά. Ὁ ποιοσδήποτε ἄνθρωπος θὰ ἤμπορέσῃ νὰ ὀδηγήσῃ ἢ νὰ συμβουλεύσῃ ἕνα ἄλλον, ἀλλὰ τὴν ἰδικὴν μας διαγωγήν πρέπει ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ τὴν κανονίσωμεν.

Μόνον ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἠμποροῦμεν πραγματικῶς νὰ διαμορφώσωμεν τὴν διαγωγήν μας. Ἡ θέλησίς μας νὰ ἐνεργήσῃ μὲ ἕνα ὀρισμένον τρόπον, ἠμπορεῖ νὰ ἔξη ἐπηρεασθῇ ἀπὸ διδασκαλίαν καὶ σπουδὴν, ἀλλὰ ἡ τελικὴ ἀπόφασις ποὺ θὰ πάρωμεν ἀνήκει εἰς τοὺς ἰδίους τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ ἀποφασίζομεν ἀπὸ τὴν ἰδίαν μας σκέψιν καὶ τὴν ἰδίαν μας θέλησιν.

Εἶναι ἀνάγκη τότε, διὰ νὰ κανονίσωμεν τὴν διαγωγήν μας, νὰ ἔχωμεν δύναμιν χαρακτῆρος, διότι θὰ τύχῃ κάποτε εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὸς καὶ μόνος νὰ ἐκλέξῃ μεταξὺ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

Διαγωγή εἶναι τὸ πᾶν, διὰ νὰ σχηματίσῃ κανεὶς μίαν ἐπιτυχὴ σταδιοδρομίαν καὶ αὐτὸ φανερώνεται πάντοτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς.

Ὁ Ματθαῖος Ἀρνολδ εἶλεγε ὅτι ἡ διαγωγή ἀποτελεῖ τὰ τρία τέταρτα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Φρόνησις, μετριοφροσύνη καὶ μεγαλοψυχία εἶναι τρεῖς ἀπὸ τὰς χάριτας, αἱ ὁποῖαι ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ δυσκόλως ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ ὅτι αὐτὰ εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ ἀποτελέσουν τὴν πραγματικὰ καλὴν διαγωγήν. Εἶναι μάλλον προσόντα διὰ τὸν χαρακτήρα. Θὰ ἠμπορούσαμεν μετὰ βεβαιότητος νὰ προσθέσωμεν τὴν ἀληθειαν, τὴν τιμιότητα, τὴν γεναιοφροσύνην, τὴν εὐλικρίνειαν, τὴν πίστιν, τὴν καλωσύνην καὶ τὴν ἐννοίαν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς τιμιότητος.

Ὑπάρχουν πραγματικῶς τόσα πολλὰ πράγματα νὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται

διὰ νὰ κάμουν μίαν τελείαν διαγωγήν, ὥστε ἂν θελήσωμεν νὰ τὰ μετρήσωμεν δύσκολα γνωρίζομεν ποὺ νὰ σταματήσωμεν.

Εἰς ἕνα ζήτημα ἐν τούτοις ὅλη ἡ φιλοσοφία συμφωνεῖ, εἰς τὸ ὅτι δηλαδή ἡ καλὴ καὶ φρόνιμος διαγωγή σύγκειται εἰς τὴν πιστὴν ἐξάσκησιν τοῦ καθήκοντος μας, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκτελῶμεν σκεπτόμενοι ὅχι τὸν ἑαυτὸν μας ἀλλὰ τοὺς ἄλλους, κάμνοντας εἰς αὐτοὺς ἀκριβῶς ὅ,τι καὶ ἐκεῖνοι θέλουν νὰ κάμουν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐνεργοῦντες ὅχι ὡς ἄτομα, ἀλλὰ ὡς μέλη τῆς κοινωνίας.

Ὁ Σέρ Γῶλτερ Σκόττ εἶπεν ὅτι «ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀξίζει νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι ἐκεῖνος τοῦ ὁποῖου αἱ σκέψεις καὶ αἱ προσπάθειαι ἀνήκουν εἰς τοὺς ἄλλους μᾶλλον παρά εἰς τὸν ἑαυτὸν του».

Ἡ ἀληθινὴ διαγωγή φαίνεται ἀπὸ τὴν καλωσύνην, ἡ ὁποία ὑπάρχει μέσα μας.

Ἡ καλωσύνη δὲ εἶναι συνυφασμένη μὲ τὴν πρόδοον, διότι τὸ καλὸν πάντοτε προσδεύει καὶ ὀλοῖν ἀνυψώνεται.

Ἡ κοινὴ ἰδέα τοῦ καλοῦ εἶναι τὸ ὠραῖον, τὸ χρήσιμον, τὸ εὐτυχές, τὸ εὐχάριστον. Εὐτυχία δὲ εἶναι τὸ ὑπερτατον ὄριον τῆς καλωσύνης.

Τὸ γέλιο σημαίνει τὴν πλήρη ἀπολαυσιν τῆς ζωῆς, καὶ τὸ εὐλικρινές χαμόγελο νὰ εἰσθε βέβαιαι ὅτι πάντοτε εἶστε καερίθω.

Εὐγένεια μαζί μὲ τὴν εὐλικρίνειαν εἶναι αἱ κυριώτεραι ἀποδείξεις τῆς καλῆς διαγωγῆς. Εὐλικρίνεια ἔχουν εἰπῇ ὅτι εἶναι τὸ ἀλάτι τοῦ χαρακτῆρος καὶ εὐγένεια εἶναι τὸ λάδι, τὸ ὁποῖον κρατεῖ τὴν μηχανὴν τῆς ζωῆς εἰς κίνησιν. Αὐτὸ τὸ λάδι τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς διευκολύνει πολλῶν ἀνθρώπων τὴν σταδιοδρομίαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς των.

Καλοκαγαθία, ἐιδικαίφρον, εὐπρέπεια καὶ προσοχή εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖα ἐφόδια διὰ ἐργασίαν.

Ὁ Δάκερκ ἀνακεφαλαιῶσε πολὺ καλὰ τοὺς κανόνες τῆς διαγωγῆς ὅταν ἔγραψε: «Νὰ εἶσαι τίμιος, νὰ εἶσαι εὐγενής, νὰ εἶσαι γενναῖός ὡς, νὰ εἶσαι φρόνιμος καὶ ἔχων αὐτὰς τὰς χάριτας, νὰ τὰς ἐκπληρώνης μὲ τὸν εὐγενέστερον τρόπον».

Ἡ μεγάλη προσπάθεια μας δὲν εἶναι ἀποκτήσασθαι γνώσεις καὶ ἀποδείξαι χάριτας ἀλλὰ εἶναι τὸ ἐκτελεῖν τὴν ἐσπέρειαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ καλοκαγαθία σημαίνει ὅτι εἶσαι ἡ καλὴ σκεπὴ ἐξερρήνη ἀπὸ τὴν σκεπὴν, καὶ ἡ μετριοφροσύνη εἶναι σκεπὴς εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ πνεύματος εἶσαι μὲ φανερὰ ἀγάπην εἰς τὸν ἄνθρωπον, θὰ εἶ μεθὰ κακοὶ ὅταν σκεπτομένη φρονέως.

2

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ολοι μας, λίγο πολύ, ξέρουμε τι είναι δημοτικό τραγούδι και δημοτική ποίηση. Αν θελήσουμε να δώσουμε ένα ορισμό του δημοτικού τραγουδιού, πρέπει να πούμε ότι δημοτικό τραγούδι είναι το ποίημα εκείνο που ο ποιητής του είναι συνήθως άγνωστος, και που αποτελεί κτήμα του λαού, μεταδιδόμενο από στόμα σε στόμα και από γενεά σε γενεά. Όλοι οι λαοί του κόσμου, από τους πιο πολιτισμένους ως τους πιο καθυστερημένους, έχουν δημοτική ποίηση.

Στόν τοπο μας, τὸ δημοτικό τραγούδι ἔχει μεγάλη ἀνάπτυξη καὶ ἀγαπιέται ξεχωριστά ἀπὸ τὸ λαὸ μας. Ἡ ἱστορία του εἶναι πολὺ παλιά, κι' ἂν θελήσωμε νὰ βροῦμε τίς πηγές του, πρέπει νὰ γυρίσωμε πίσω κοντὰ 10 αἰῶνες, νὰ φτάσωμε στοὺς χρόνους τῆς μεγάλης ἀκμῆς καὶ τῶν μεγάλων ἀγωνίων τοῦ Βυζαντίου, ὅταν ὁ Ἕλληνισμὸς πολεμοῦσε κηκφόρα τοὺς ἐπιδρομεῖς τῆς Ἀνατολῆς. Ἐκεينὴ τὴν ἐποχὴ ἐμφανίζεται γιὰ πρώτη φορὰ τὸ δημοτικὸ τραγούδι, τὸ ἔπος τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα.

Ο πατέρας της ελληνικής λαογραφικής έπιστήμης, ο μακαρίτης καθηγητής του Πανεπιστημίου Νικόλαος Πολίτης, διαιρεί τα ελληνικά δημοτικά στις παρακάτω κατηγορίες:

1) Ἀκριτικά. Τὰ τραγούδια αὐτά, ὅπως εἴπαμε, ἔχουν πολὺ παλιντοροῖα καὶ ἀνάγονται στοὺς χρόνους τοῦ Βυζαντίου. Εἶναι τραγούδια γεμάτα ἀγῶνες, ἡρωϊσμούς, ποὺ μοιάζουν πολὺ μὲ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη καὶ ἀποτελοῦν τὸν σύνδεσμο μεταξὺ τῆς Ἀρχαίας καὶ Μεσαιωνικῆς Ἑλλάδος.

2) 'Ιστορικά. Λέγοντας ιστορικά τραγούδια, έννοούμε εκείνα που άφορμής να βγούνε ήταν ένα ιστορικό γεγονός και που τραγουδιούνται σαν ανάμνησι να πούμε αύτού του γεγονότος (τραγούδια για τις θαλασσι- νές ήκες του Κατωγι, του Κολοκο- τρώνη κλπ.).

3) Κλεφτικά. Τὰ κλέφτικα τραγουδία ἀπηχῶν τοὺς ἐναντίον τοῦ κατακτητοῦ σγῶνες τῶν ἀρματωλῶν καὶ τῶν κλεφτῶν. Εἶναι γεμάτα ἡρωισμοὺς καὶ κατορθώματα κί' ἀποτελοῦν τὸ ἐθνικὸ «Πιστεύω» τῆς προεπαναστατικῆς «Ἑλλάδος». Ὁ ἱστορικός Μέντελον-Βαρβόλντ λέει γι' αὐτά: «Νομίζεις πῶς εἶναι χεῖμαρροι ἀφρισμένοι ἐκρέοντες ὄχι ἀπὸ ἀνθρώπινα χεῖλη ἀλλὰ ἀπὸ τοὺς βράχους τοῦ Ὀλύμπου».

4) Παραλοξές. Είναι δημοτικά τραγούδια που έχουν μία φανταστική, υπερφυσική, κλπ. πλευρά, το πλάτος της φαντασίας του λαού, καθώς και την χάρι της έκφρασης. Είναι: το αφηγηματικό είδος της δημοτικής μας ποίησης και στολιζονται με παραδειγματική τελειότητα νοημάτων και στιχουργικής. Τέτοιο είναι το παρρημιο τραγούδι των έννιά αδελφών ή του νεκρού αδελφού, που έχει υποθέσει την εκτέλεσι του όρκου του μεγάλου αδελφού που σηκώνεται από

τόν τάφο γιά νά πάη στήν ξενιτειά
γιά νά φέρη πίσω στή μάνα του, σύμ-
φωνα μέ τόν ὄρκο πού ἔδωσε τήν ἀ-
δέλφη του τήν Ἀρετή, πού αὐτός ἐ-
πέμεινε νά τήν παντρεύη σά ξένα.

5) Τραγουδία της αγάπης. Σ' αυτά ύμνείται ο έρωτας μαζί με την αγάπη προς τη ζωή και τη λατρεία προς την ελληνική φύσι. Το είδος αυτό των τραγουδιών είναι πολύ κοινό και πολύ αγαπητό στο λαό μας και χαρακτηρίζει την μεσογειακή ελληνική ψυχή.

6) ΝΥΦΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ. Το δημοτικό τραγούδι μπαίνει βαθειά σ' όλους τους σκοπούς της ζωής κι' εξετάζει όλες τις περιπέτειες της ανθρώπινης ζωής, όπως αρραβώνες, γάμους. Δίνει απαρámилles ουμβολικές έννοιες και έξηγει χαριτωμένα έθιμα και συνήθειες για τις έξαιοετικές περιστάσεις του βίου.

7) Μοιρολόγια. Τὰ μοιρολόγια, θαλαμμένα ἀπὸ τὴν εὐαισθησία καὶ τὸν εὐγενικό πόνον τοῦ λαοῦ, εἶναι ἔξοχα ποιητικὰ δημιουργήματα, γεμῆτα ἀπὸ τὴν φιλοσοφικὴ γνῶσιν τῆς ἀνθρώπινης καταιδίτης. Εἶναι τὸ εὐγενικώτερον εἶδος τῆς δημοτικῆς μας μουσικῆς καὶ κινήσανε τὸ θαυμασμό τῶν μεγαλυτέρων ἔξνων καλλιτεχνῶν. Αὐτὲς εἶναι οἱ κυριώτατες κατηγορίαι τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν, ὑπάρχουν ὅμως ἀκόμη καὶ ἄλλες κατηγορίαι, ὅπως τὰ Μανουρίσματα, τὰ γυναικῆ τραγούδια, τὰ περιγελαστικά, τὰ ἐργατικά (ποῦ τραγουδιούνται τὴν ὥραν τῆς δουλειᾶς, γιὰ ξεκούρασι καὶ γιὰ νὰ βασιτέται ὁ ρυθμός, ὅπως τοῦ σκαφιᾶ, τοῦ κωπηλάτη), καὶ ἄλλα. Μέσα στὶς κατηγορίαι, ποὺ ἀναφέραμε ὑπάρχουν τραγούδια, ποὺ ἀναλόγως τοῦ ρυθμοῦ τοὺς χορεύονται κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο. Τὰ ἀφηγηματικὰ τραγούδια λέγονται καὶ τραγούδια τῆς τάβλας, γιὰ τὸ λόγον διὸ τραγουδιούνται στὸ τραπέζι, τὴν ὥραν τοῦ φαγιοῦ, στὰ γλέντια καὶ στὰ πανηγύρια.

Ὁ στίχος τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν εἶναι συνήθως ὁ 15σύλλαβος ἢ ἄλλως πολιτικός. Ὁ 15σύλλαβος ποιεῖται ὅπως εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικός ἑλληνικός στίχος καὶ πλησιάζει, ἀν προσέξουμε, πρὸς τὴν καθημερινή μας ὁμιλίαν. Ἀκόμα καὶ ἡ ὁμοιοκαταληξία ἡ λεγομένη ῥίμα εἶναι κοινὸν πρᾶγμα σὲ τὴν ὁμιλίαν καὶ μας τραγουδία. Ἡ ῥίμα δὲν εἶναι ἐξαιρετικὴ καὶ ἐξωτική ὡς ἐν ἡμέρᾳ, ἀλλὰ ἀνήκει στὴν ποίησιν καὶ τὴν Δύσεως. Ἡ δημοτικὴ μας ποίησις τὴν γνῶρισε ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα καὶ ἔσπερα καὶ καὶ μάλιστα ἐκεῖνος ποῦ τὴν εἰσήγαγε εἶναι ὁ Ἱταλὸς Ἀρχαιολόγος Κυριαῖκος ντὲ Πιτσκόλι ἀπὸ τῆς Ἀλβανίας καὶ Κέρκυρας. Ὁ 15σύλλαβος ποιεῖται ὅπως εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἐθνικός ἑλληνικός στίχος καὶ πλησιάζει, ἀν προσέξουμε, πρὸς τὴν καθημερινή μας ὁμιλίαν. Ἀκόμα καὶ ἡ ὁμοιοκαταληξία ἡ λεγομένη ῥίμα εἶναι κοινὸν πρᾶγμα σὲ τὴν ὁμιλίαν καὶ μας τραγουδία. Ἡ ῥίμα δὲν εἶναι ἐξαιρετικὴ καὶ ἐξωτική ὡς ἐν ἡμέρᾳ, ἀλλὰ ἀνήκει στὴν ποίησιν καὶ τὴν Δύσεως. Ἡ δημοτικὴ μας ποίησις τὴν γνῶρισε ἀπὸ τὸν 15ον αἰῶνα καὶ ἔσπερα καὶ καὶ μάλιστα ἐκεῖνος ποῦ τὴν εἰσήγαγε εἶναι ὁ Ἱταλὸς Ἀρχαιολόγος Κυριαῖκος ντὲ Πιτσκόλι ἀπὸ τῆς Ἀλβανίας καὶ Κέρκυρας.

νά τιμήση τοὺς νοικοκύρηδες τοῦ
σπιτιοῦ, ἐφτιαξε τοὺς παρακάτω ἐλ-
ληνικοὺς στίχους, ποὺ εἶναι οἱ πρῶ-
τοι μὲ ὁμοιοκαταληξία:

Ἔστι δὲ καλὴ κώμη ἐν ἀρχῇ τῆς
 [Ἀχαΐας,
 εἰς Αἰτωλίαν πλησίον, Ἀχελώϊον τὸν
 [ποταμὸν
 Ἀγγελόκαστρον καλοῦσιν, εὐμορφον
 [θεωρίας,
 αὐτοῦ τοῦ Κάρλου πρώτου μεγαλύτε-
 [ρον υἱόν, κλπ. κλπ.

Τὰ ἑλληνικά δημοτικά τραγούδια ἔχουν πολλά κοινὰ σημεῖα μὲ τὰ τραγούδια τῶν γειτονικῶν μας λαῶν καὶ ἰδιαίτερα μὲ τὰ Βουλγαρικά, Σερβικά καὶ Ρουμανικά. Τὸ γεγονός αὐτὸ ἐξηγεῖται εὐκόλως, ἂν σκεφθοῦμε ὅτι προτοῦ σχηματισμοῦ τῆς κράτη τῆς Βαλκανικῆς, ἡ χερσονήσος ἦταν ἑνιαῖο ἔδαφος, ἀνήκον εἰς τὴν Βυζαντινὴν Αὐτοκρατορίαν καὶ βραδύτερον εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴς ἀμοιβαίας ἐπιδράσεις, πρέπει νὰ ὑπολογίσωμε καὶ τοὺς Κουτσοβλάχους καὶ Ταυγάνους νομάδες τῆς Βαλκανικῆς, ποὺ ἐπαγγελματίες καὶ ταξιδευτὲς μουσικοὶ αὐτοὶ ἦσαν ἐπαιρναν τὰ ἑλληνικά δημοτικά τραγούδια καὶ τὰ μετέφερον ὡς τὰ ἑθάρσια τῆς Χερσονήσου καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἀπὸ καὶ ἄλλων τραγουχοῦσαν σὲ τὰς ἐξέχουσας Μάλιστας τῆς ἐποικιστικῆς ἐποχῆς. Τὸ ἐξ ἑκείνων ἀποβῆκεν τὸ ἄρμα τοῦ ἑλληνικοῦ ὅθους καὶ ἀπὸ αὐτοῦ ἐκινήθη τὸ ἑθνικὸν ἐπὶ τῇ ἀναγέννησιν αὐτοῦ. Ὁ Δοκίμιος Ἀλέξανδρος τῆς Σερβικῆς ἐπὶ τῇ ἐποχῇ τῆς ἐξ ἑλληνικῶν τῶν ἐπὶ τὸ Σερβικὸν ἐπὶ τῆς Σερβικῆς καὶ τοῦ λαοῦ διὰ τὴν εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ μιὰ παραλλαγὴ ἑλληνικοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, ποὺ μεταφέρθηκε στὴ μακρινὴ χώρα τοῦ Βορᾶ.

Οι άγνωστοι ποιητές τών δημοτικών τραγουδιών μας δεν είναι πάντες άνδρες. Πολλά τραγουδιά άνήκουν στην ποιητική φλέβα γυναικών. Τό είδος όμως πού διέπρεψαν κυρίως οι γυναίκες, έλλαδικές και μικρασιατικές, είναι τό Μοιρολόγι. Στη Μάνη, ιδιαίτέρως, αλλά και σ' όλες τις έλληνικές περιοχές οι γυναίκες είναι έκείνες πού συνθέτουν τά μοιρολόγια. Πιρίφημη ποιήτρια μοιρολογιών στό Σούλι ήταν ή Νταγκουλιώτισσα Κωνσταντίνη Καραγιάννη.

Ἡ ποικιλία τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν δὲν ἔχει ὅσοι τιμὰς καὶ ἀξίας καὶ τοιοῦτο εἶδος τῆς μουσικῆς ὥπως ἐπὶ τὸ ἀνατολικόν Παρσί δεν νοεῖται δημοτικό τραγοῦδι δίχως τὸν καλλιφώνο τραγουδιστή, ἢ τὸν λυράρη. Σήμερα ἀκόμα υπάρχουν πολλοὶ τέτοιοι αὐτοσχέδιοι μουσικοὶ καὶ τραγουδοῦντες δημοτικῶν τραγουδιῶν, ἕνας δι' αὐτοὺς ἦταν ὁ περιφημὸς Μεσολογγίτης βιολιτζής Μπαταρίας, πὺλ τόσο ωραία τὸν θυμησαν οἱ ποιητές μας Μαλακάσης καὶ Παλαμάς.

B.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

* Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ *

Ὁ 20ός αἰώνας κρύβει ἀναμ-
φισβήτητη τὴν τάσι γιὰ πνευματικὴ
καὶ ὁλική πρόοδο. Παρουσιάζει ὁ-
μως μερικὰ ἀπογορευτικὰ γιὰ
τὴ γενὰ μας δυσκολίες, καθὼς ἡ
ἀδελφότης, πῶς τὴν προκάλεσε
ἡ ἄλλειψι ζωτανῆς θρησκευτικῆς
πίστεως κι' ἡ ἀπόρριψι τῶν ἠθικῶν
ἀξιών.

"Ένας συγγραφέας έγραψε:

Ἡ ἐποχή μας, ἀπορροσούμενη
 ἀπὸ τὴν ὀλίγη δραστηριότητά, ἔ-
 χει γυρίσει τὸ νῦτά της στὸ ἥθικ-
 αῖσμά της ζωῆς. Ἡ ἥθική μας
 ὁδοῦσται μένει πρωτόγονη, ἀσυγ-
 κριτὴ μὲ τὴν ἐπιστημονική μας
 ἀνάπτυξη. Ἡ ἑλπίς ἀρμονί-
 στήν ἀνάπτυξη τῶν βιοσφαιρῶν τῆς
 συνειδητοῦς εἶναι τὸ θαυμάσιον
 ἐλαττωμα τῆς ἐλλείλειάς μας.

Όταν σκοτεινιάσει ή θρησκευτική και ήθική συνείδησι, ή ζωή χάνει κάθε πνευματική σημασία, κι' ό άτομικός έγωισμός προσβάλλει τήν βάσιν της τήν Κοινωνία.

"Ο κόσμος δημιουργήθηκε για
 ήθικό σκοπό. Κι' ό άνθρωπος θα
 φθάσει στην εκπλήρωση αυτού του
 σκοπού με πολλά βήματα κι' ά-
 ρου υπερνίκηση πολλά λάθη.
 Άλλα μία ήμερα θα φθάσει και
 θα είναι εὐτυχία. Γιατί μόνο
 στην ήθικη τελειότητα
 μπορεί να όπαρξει εὐτυ-
 χία.

Ἡθική δὲν ἐννοοῦμε τὴ στείρα
καὶ φανατικὴ ἠθικολογία, τὴ σε-

μοιότητα και την υποκριτική φαι-
νοποίηση, αλλά το ήθος, την εν-
δοχική αγνότητα, την εγγύτητα του
χαρακτήρος, την τάση μας να συμ-
πιτώμεθα τιμια κα' ανθρωπιστικά,
να δούμε, να νιώσουμε το ταπεινό από
το ύψιστο, το αληθινό από το
ψεύδος.

«...», τὰς ἑαυτοῦ, ἐκπαινεὶ καὶ
 ποιεὶ σοφός, εἴτεν ἡ ἀποστολὴ
 αὐτῆς ἐστὶν ὅτι καὶ τοῖς ἀλλοιῶσι
 ἢ τοῖς ἰσχυροῦσι διδάσκουσα ὁμοίως
 καὶ αὐτοῖς. Διότι οὗτοι οὐκ εἶχον ὁ-
 ρήματα καὶ ἐπιστήμην τοῦ λόγου.
 Ὁ δὲ θεὸς οὐκ ἐξέλεξε τοὺς δυνατοὺς
 καὶ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου καὶ
 ἐπέλεξε τοὺς ὀλίγους καὶ τοὺς
 ἄνοητους, ὥστε καὶ οἱ ἄνοητοι
 κατανοήσουσι τὸ μυστήριον τοῦ
 θεοῦ, ὃν οὐδεὶς ᾔδεικεν· καὶ οὕτως
 ἡ ἀποστολή αὐτῆς ἐστὶν ὅτι καὶ
 τοῖς ἰσχυροῦσι διδάσκουσα ὁμοίως
 καὶ αὐτοῖς.

[illegible]

A page of handwritten musical notation on ten staves. The notation is in a cursive, handwritten style, likely from a 19th-century manuscript. It includes various musical symbols such as notes, rests, and clefs, though the specific details are difficult to discern due to the image quality.

Ὅτι μπορεί νά εἶδῃς ὁ ἀν-
θρώπος φιλότιμο εἶναι μὲ ζωὴ
ἡρωική, ποὺ ἀγωνίζεται διάντια

στις μεγαλύτερες δυσκολίες. να
γινε ωφέλιμος σ' όλο το έδαφος...

Ἐνδὲ ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι εὐτυχία πραγματική, βρίσκουν πόνους καὶ θλίψεις. Οἱ θλιβέντες ἀπολαύσεις περνοῦν γρήγορα καὶ καταλήγουν αὐτῶς αὐτὸ λῶπ καὶ μεταπένεια.

Ἀποχωρίζονται ἀπὸ τὸ θεῖο εἶδος τῆς Ἀλήθειας καὶ περιπλανῶνται στοὺς σκοτεινοὺς δρόμους τῆς Πλάνης. Καὶ ὁ αὐτὴ τὴν ἀδιορθώρητη κατάστασι πού βρίσκονται, παραγκυρῶνται τῇ ἐβδί τῆς ἐδύσεως.

Πιστεύουν στο Θεό, και τ' ἀπο-
λογούνται με τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸν ἀπο-
νοῦνται με τὴν πράξεις τους. "Ε-
ξαιτίας τῆς ἀπονοίας τῆς ψυχῆς, οἱ
ἀπονοεῖς τὴν ἐκείνην θεοσκεπτικότητα, ποὺ εἶναι
ὁ κυριώτατος παράγων τῆς ψυχι-
κῆς ζωῆς.

Ὁ βαθύτερος πολιτισμὸς τῆς
Εὐρώπης στηρίζεται καὶ θά στηρί-
ζεται στὲς ἀντιθέσεις τοῦ Χριστιανι-
σμοῦ.

ἀπολυτως το πανος της Χριστιανικης διδασκαλιας και γι' αὐτο δει ληρηζονται σμερα απο αδελφους καποτα α δελφιντας Μητροπολιτου...

γιλιόθων ἐπὶ αὐτὸν, ποδὶ διεπρηνεσαν
 αὐτὸν τὴν ἑσπέραν τὴν αὐτὴν ἡμέραν
 τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι σήμερα,
 εἶναι ἐπιπλήθον καὶ θαυροβρῆς ὡς
 ἀρκετὸ γὰρ καὶ κριθῆ ἡ Χριστιανικὴ
 διδασκαλία. Ἡ ἀνθρωπότης
 εἶναι πᾶσαν καὶ μὴ διήκους ἀκό-
 μῃ ὅλα καὶ τὰ σάβια τῆς σκληρῆς
 πείρας ποδὶ χρειάζεται γὰρ καὶ τὴν
 πείραν ὡς ἀλλὰ ἐν ταυτικῇ. Ἰσως ἡ
 δίψα τῆς αἰτίας ἀπολαύσεως φθά-
 σι οὐ ἐπὶ τέλει σημείω. Ὡστε οἱ ἀν-
 θρωποι ὡς ἀντικρίσονται τὸ τραγι-
 κώτερον ἀδελφόν. Τότε θὰ ἴδουν
 ποδὶ εἶναι τὸ φῶς, τότε θὰ κἀνουν
 τὴν πραγματικὴν ἐκπόνησιν κατὰ
 τοῦ αὐτοῦ τῶν, κατὰ τὸν πρόβλε-
 πον τῆς ζωῆς τῶν, τὸν οφθαλμῶν τῶν
 ἀντιλήψεων καὶ τῶν μεθόδων τῶν

Τὴν ἄλυσιν τοῦ νόμου, ἡ κο-
διά, ποῦ δὲν εἰσέρχεται, καὶ δὲν ἀ-
γορεύει, ἔλεος ὁ νόμος ἐν ᾧ
παί τοι τὴν ἀναστροφήν. Ὁμοίως, ἡ
χρὴς τὴν ἀγάπην σὺν σὺν, ἐλεος
τοῦ Θεοῦ σὺν τῇ Ὁμοίᾳ νόμῳ.
Θεὶ τῇ ἐκείνῃ τῇ ἀγάπῃ, πᾶ-
σι τοῖς σὺν τῇ ἀγάπῃ τῇ Ὁμοίᾳ.

Ἡ πίστις τῇ ἀγάπῃ ἀναπο-
κρίνεται στὴν ἐκείνῃ ἀγάπῃ
καὶ τῇ ψυχῇ. Μὴ ἀναποκρί-
νεται μὴ ἀναποκρίνεται τῇ ἀγάπῃ
καὶ τῇ ψυχῇ τῇ ἀγάπῃ τῇ Ὁμοίᾳ
καὶ τῇ ἀγάπῃ τῇ ἀγάπῃ τῇ Ὁμοίᾳ.

ΓΗΛΟ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Κουδριν

ΓΙΩΡΓΗΣ ΔΕΝΔΡΟΛΙΑΝΟΣ

ΕΝΑΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΗΡΩΣ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Κατά τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος ἔδρασαν πολλοὶ τῶν ὁποίων ἡ μνήμη ἡδίκηθη, ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομά των νὰ μείνῃ ἀγνοημένον. Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀδικοημένους αὐτοὺς εἶναι καὶ ὁ Καπετάν Γιώργης Δενδρολίβανος. Δὲν μπορεῖ βέβαια νὰ συγκριθῇ μὲ τὸν Κανάρην καὶ τὸν Μιαούλην εἰς τὰ ναυτικά κατορθώματα, ἐν τούτοις ἡ δράσις του ἦτο σημαντικὴ, ὥπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ποὺ διεσώθησαν εἰς τὸ τιμῆμα χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ ἔν ὀσπινιώτατον φυλλάδιον ὅπου ἐκθέτει μόνος του τὴν δράσιν του.

Ὅταν ἐκηρύχθη ἡ ἑλληνικὴ ἐπανάστασις ἦτο μόλις εἴκοσι δύο ἔτων. Εἶχε ὅμως μνηθῇ εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρίαν ποὺ προετοίμασε τὴν ἐπανάστασιν. Εἰς τὴν πατρίδα του Ζάκυνθον ἦτο κέντρον μεγάλης δράσεως τῆς Φιλικῆς Ἑταιρίας, τὸ ὅποιον μεγάλως συνέτειλεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος. Μεταξὺ τῶν πρωτεργατῶν ἐν Ζακύνθῳ ἦτο καὶ ὁ Δενδρολίβανος.

Μόλις ἔμαθε τὴν κήρυξιν τῆς ἐπανάστασεως, μαζὶ μὲ τὸν θεῖον του, τοὺς ἀδελφούς του καὶ ἄλλους Ζακυνθίους, ἐν συνόλῳ τριάκοντα, φεύγει κρυφὰ μὲ τὸ πλοῖον του «Ἅγιος Σπυρίδων», τόνων 190, παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ Ἀγγλοῦ Ἀρμοστοῦ, καὶ παρουσιάζεται εἰς Πάτρας εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῆς ἐπανάστασεως Ἐπίσκοπον Πατρῶν Γερμανόν, Ἄνδρ. Ζαΐμην καὶ Ἄνδρ. Λόντον, οἱ ὁποῖοι ἐτοῦ παρέστησαν μὲ δάκρυα εἰς τὰ ὁμιήτιά των τὴν μεγάλην ἀνάγκην τῆς ἡμέρας καὶ ἐπομένως τοῦ ἐζήτησαν τὴν συνδρομὴν του διὰ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν Ζάκυνθον δύναμιν τῆς ἡμέρας, ὥπως ἀφηγεῖται ὁ ἴδιος καὶ ὅπως πιστοποιεῖ ἐπίσημον ἔγγραφον τῶν τριῶν ἀρχηγῶν. Πράγματι ἀμέσως ἐπῆγε εἰς Ζάκυνθον καὶ ἔπεισε πλείστον οἱ ὁποῖοι ἐπέβησαν τοῦ πλοίου του, τὸ ὅποιον ἀμέσως ἀνεχώρησε νύκτα κρυφὰ διὰ Πάτρας.

Μὲ τὸ πλοῖον του λοιπὸν ἀπέκλεισε τὸν κόλπον τῶν Πατρῶν καὶ ἔκαμνε νηοψίαν εἰς ὅλα τὰ πλοῖα τὰ ὁποῖα παρουσιάζοντο. Μίαν ἡμέραν συνέλαβεν ἓνα πλοιάριον μὲ δύο ναύτας μόνον. Ὑποπτευθεὶς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ κατασκόπων, ἔκαμε ἐρευναν καὶ τοὺς ἀνέκρινεν, ἀλλὰ δὲν εὗρε τίποτε τὸ ἐπιλήψιμον, διότι οἱ δύο ναῦται ἐβεβαίωσαν ὅτι ἐπήγαγιναν εἰς τὴν Ἀμφισσαν νὰ ἀγοράσουν ἐλαίαν. Ἐνῶ ὅμως ἐτοιμαζέτο νὰ τοὺς ἀφήσῃ ἐλευθέρους νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ταξίδι των, εἶδεν ὅτι ἓνα κουκί των ἦτο κομμένον εἰς

δύο καὶ καρφωμένο. Ὑποπτευθεὶς ἤνοιξε τὸ κουκί εἰς τὸ καρφωμένο μέρος καὶ εὗρεν ἓνα πακέτο ἐπιστολὰς τουρκικὰς. Ὁ πλοίαρχος τότε τοῦ πλοιαρίου, ὀποδληθεὶς εἰς γενναῖον ξυλοκόπημα, ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἤρχετο ἀπὸ τὸ Μοῦρτο, ὅπου ὁ Καπετάν πασᾶς, ἀρχηγὸς τοῦ τουρκικοῦ στόλου, τοῦ εἶχε δώσει τὸ δέμα αὐτὸ διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ εἰς τὸν Τούρκον φρούραρχον τοῦ Ρίου, εἰς τὰς Πάτρας. Ὁ Δενδρολίβανος ἐπῆγε τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐπανάστατικὴν ἐπιτροπὴν Πατρῶν, ἡ ὁποία ἀνέγνωσε τὰ τουρκικὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐδίδαν ὁδηγίας εἰς ὅλα τὰ φρούρια νὰ κρατήσουν ὅσον ἡδύναντο ἄμυναν, διότι μετὰ τέσσαρας ἡμέρας θὰ ἔφθανεν ἔξω ἀπὸ τὰς Πάτρας ὁ τουρκικὸς στόλος διὰ νὰ βυθίσῃ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τοὺς ἐλευθερώσῃ.

Ἐταὶ ἐσώθη ὁ ἑλληνικὸς στόλος, ὁ ὁποῖος, εἰδοποιηθεὶς περὶ τῆς ἐπικειμένης ἐμφανίσεως τοῦ τουρκικοῦ στόλου, ἔλαβε τὰ μέτρα τοῦ ὅπως φυλαχθῇ, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου ἐνισχύθησαν αἱ παραθαλάσσιαι φρουραὶ τῶν Ἑλλήνων, ὥστε νὰ ματαιωθῇ ἡ ἀπόβασις τῶν Τούρκων. Εἰς τὸν Δενδρολίβανον ἀνετέθη νὰ μεταβῇ καὶ εὕρῃ τὸν ἑλληνικὸν στόλον καὶ τὸν εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου, ὁ δὲ γενναῖος ναυτικὸς ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴν ἀμέσως.

Μετὰ ἓνα μῆνα οἱ Ἕλληνες ἀρχηγοὶ τοῦ ἀνέβησαν νὰ ἀποκρούσῃ ἐπὶ θείον τῶν Τούρκων εἰς τὴν παραλιακὴν θέσιν Τσουκαλᾶ, πλησίον τῶν Πατρῶν.

Ἀλλὰ ἐπισκεπτόμενος τὴν θέσιν, γράφει ὁ Δενδρολίβανος, μετὰ τὴν ἀφίξιν μου εἰς Τσουκαλᾶ, ὅθεν ἐμελλε νὰ ἀπεράσουν οἱ Τούρκοι, εἶδον ὅτι τὸ πλοῖον δὲν ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσῃ παντελῶς τὴν διόδον αὐτῶν, διότι ἤρχετο ὀλίγον μακρὰν ἀπὸ τὴν θέσιν τῆς θαλάσσης, ὅπου ἔδύνατο τὸ πλοῖον νὰ σταθῇ. Τότε διώρισα νὰ ἐξοπλισθῇ μὲ ἐν πυροβόλον ἡ μεγάλῃ λέμβος μας, ἐμῶς καὶ ἐγώ. Οὕτως ἐπλησιάσαμεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ στενοῦ, ἐπιβέβασας καὶ 12 ἀπὸ τοὺς πλέον ἀνδρείους ναῦτας μου, ἀφῆσας εἰς τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ ἀδελφούς μου διαταγὴν καθὼς ἴδωσι τὰ σημεῖα τῆς μάχης ν' ἀρχίσουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὰ πυροβόλα τοῦ πλοίου καὶ νὰ πολεμῶσιν ὅσον δύνανται τὸ εἰρημένον στεῖνον. Καθὼς ἐδῆγκαιεν εἰς τὴν ἑλάν διέταξα καὶ τοὺς στρατιώτας νὰ πιάσουν τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ καὶ νὰ εἶναι ἔτοιμοι εἰς μάχην. Οὕτω παρατεταγμένοι ἐπρόσμεναν τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι περὶ τὸ μεσονύκτιον ἤρχισαν νὰ κα-

τεβαίνουν ἀπὸ τὸ φρούριον. Ἡ μάχη διήρκεσε κατὰ συνέχειαν ἑξ ὥρας. Ὁ Θεὸς μόνον ἠμπορεῖ νὰ ἡξέυρῃ τί ἐκάμαμεν εἰς αὐτοὺς, οἱ ὁποῖοι μὲ ὅλους τοὺς ἰσχυροὺς ἀγῶνας των ἐστάθη ἀδύνατον νὰ κάμωσι τὴν παραμικρὰν πρόβον πρὸς τὴν πεδιάδα.

Ἡ νίκη ἐπληρώθη μὲ τὴν ζωὴν δύο ὁπαδῶν του καὶ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἰδίου εἰς τὸν πόδα. Μολονότι πληγωμένος, μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν, μετέβη εἰς τὸ Ὀμπλοῦ, ὅπου ἦτο στρατοπεδευμένος ὁ ἑλληνικὸς στρατός, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τιμῶν ἀπὸ τοὺς ἀρχηγούς, οἱ ὁποῖοι ἐπεριποιήθησαν τὸ τραῦμα του.

Ὅταν ἐθεραπεύθη ἔτρεξε εἰς ἄλλο πολεμικὸν μέτωπον, ὅπου ἡ κατάστασις ἦτο σοβαρὰ διὰ τοὺς Ἕλληνας. Τὸ Ναυαρίνον ἐπολιορκεῖτο ἀπὸ τὸν Μάϊον ἀπὸ δύο χιλιάδας Ἕλληνας, ἐκ τῶν ὁποίων 180 Ζακύνθιοι ἐβελονταὶ ὑπὸ τὸν κόμητα Δημ. Μερκάτην, Ζακύνθιον. Εἰς τὸ φρούριον ἦσαν κλεισμένοι τρεῖς χιλιάδες Τούρκοι στρατιῶται. Ὁ Μερκάτης ἦτο ἐμπειροπόλεμος, διότι εἶχε ὑπηρετήσει ὡς ἀξιωματικὸς εἰς τὴν Κέρκυραν ἀπὸ τὸν Γάλλον στρατηγὸν Δὸν Donzelot κατὰ τὴν περίοδον τῆς γαλλικῆς κατοχῆς τῆς Ἑπτανήσου. Εἰς αὐτὸν λοιπὸν ἀνετέθη ἡ ἀρχηγία τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Τούρκοι ποὺ ἦσαν κλεισμένοι εἰς τὸ Ναυαρίνον ἐστεροῦντο τροφίμων καὶ ἐμελλον νὰ παραδοθῶν. Ἀλλ' ἀπὸ συλληφθέντα Τούρκον αἰχμάλωτον ἐπληροφόρηθησαν οἱ Ἕλληνες ὅτι ἐν τουρκικὸν βρίκιον καὶ μία γολέττα ἐμελλον μετὰ δύο ἡμέρας νὰ συνοδεύσουν πλοῖα μὲ Τούρκους στρατιώτας, τροφίμα καὶ πολεμοφόδια διὰ τοὺς Τούρκους τοῦ Ναυαρίνου. Ὁ Γεώργιος Τυπάλδος Κοζάκης, ὁ ὁποῖος ἦτο ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιορκητικοῦ στρατοῦ, ἔγραψεν ἀμέσως εἰς τὸν Δενδρολίβανον τὴν 24ην Ἰουλίου 1821 ἐκθέτων τὸ γεγονός καὶ παρακαλῶν ὅπως μὲ τὸ πλοῖόν του παρεμποδίσῃ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ ἐχθροῦ, μαζὶ μὲ δύο Σπετσιωτικὰ πλοῖα. Χωρὶς νὰ χάσῃ καπρὸν ἀναλασθεάνει τὴν διοίκησιν τῶν τριῶν πλοίων καὶ κατορθώνει νὰ ἐκδιώξῃ τὰ τουρκικά, ὅχι χωρὶς ἐννοεῖται ἀπώλειαν μερικῶν ἀπὸ τοὺς ναύτας του. Ἀλλ' ἡ ἀπώλεια τούτων ἐπληρώθη μὲ τὴν πτώσιν τοῦ Ναυαρίνου, διότι οἱ ἐν αὐτῷ ἐγκλεισμένοι Τούρκοι, μὴ λαβόντες τὴν ἀναμενομένην βοήθειαν, ἠναγκάσθησαν νὰ παραδοῦν τὸ Ναυαρίνον, τὴν 7 Αὐγούστου 1821, ἀπὸ τὴν πεῖναν.

Μόλις ἔμαθε τὴν ἀφίξιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τοῦ Δημ. Ὑψηλάντη, ὁ Δενδρολίβανος μετέβη εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Τριπόλεως, ὅπου εὗρε τὸν ἐπίσκοπον Πατρῶν Γερμανόν, ὁ ὁποῖος τὸν συνέστησεν εἰς τὸν Ὑψηλάντην, διηγηθεὶς εἰς αὐτὸν τὰ ἐξαιρετικά του κατορθώματα. Ὁ Ὑψηλάντης τὸν μετεχειρίσθη εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις, ὅπου προσέφερε μεγάλαν ὑπηρεσίαν.

Ἄλλοι ὅμως ἐμελλεν ὁ Δενδρολίβανος σημαντικῶς νὰ δράσῃ. Εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Πατρῶν, ὅπου ἐγγώριζε

τήν κατάστασιν καὶ ὅπου ἡ παρουσία του ἦτο ἀπαραίτητος, λόγω τῆς ἐκεῖ δράσεως τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ἦτο εἰς Πάτρας πρόξενος τῆς Ἀγγλίας ὁ Ριχάρδος Γκρήν (Green), ὁ ὁποῖος εἶχε μαζὶ του καὶ τὸν ἀδελφόν του, ἀπορρυόμενον καὶ κατὰσκοπον τῶν Τούρκων, ὅπως ἀποκαλύπτει ὁ Γάλλος ἱστορικός Πουκεδὶλ. Ὁ ἀδελφὸς τοῦ προξένου ἦτο ὁ κακὸς δαίμων τῶν Πατρῶν. Μαζὶ μὲ τὸν πρόξενον ἐτήρουν ἐνημέρους τοὺς Τούρκους περὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἑλλήνων διὰ Τούρκων πρακτόρων, τοὺς ὁποίους ἐπροσάτευν ὁ Ἄγγλος πρόξενος, ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὴ ἡ σύλληψις των. Εἰς τὸν Δενδρολίβανον λοιπὸν ἀνετέθη ἀπὸ τὴν τοπικὴν διοίκησιν ἡ καταπολέμησις τῶν ἐνεργειῶν τοῦ προξένου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ Δενδρολίβανος ἠνώθη τότε μὲ τὸν Κεφαλῆνα Κωνστ. Μεταξὺν καὶ μὲ τέσσαρα πλοῖα των, μὲ 250 πολεμιστάς, ἀνέλαβε τὴν περιπολίαν τῆς θαλάσσης περὶ τῶν Πατρῶν.

Τὴν 25 Φεβρουαρίου 1825, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, ἐνῶ τὰ τέσσαρα πλοῖα ἔκαμινον τὴν τακτικὴν των περιπολίαν μεταξύ Μεσολογγίου καὶ Πατρῶν, διέκριναν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Πάπας μίαν γολέτταν ὑπὸ ἀγγλικὴν σημαίαν. Ὁ Δενδρολίβανος τὴν πλησιάζει καὶ ζητεῖ νὰ σταματήσῃ διὰ νὰ τὴν ὑποβάλλῃ εἰς νηοψίαν. Ὁ κυβερνήτης τῆς ἀπῆντησε ἀγερῶχος ὅτι ἦτο ὑπὸ ἀγγλικὴν σημαίαν καὶ εἶχε ἐν τάξει τὰ ἔγγραφα του. Ὁ Δενδρολίβανος τὸν διέταξε καὶ πάλιν νὰ σταματήσῃ καὶ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ τηλεβόλου ὁ κυβερνήτης τῆς γολέττας ἑσταμάτισε. Ὅταν ἀνέβη εἰς τὴν γολέτταν ὁ Δενδρολίβανος εὐρέθη πρὸ τοῦ Ριχάρδου Γκρήν, τὸν ὁποῖον ἐγνώριζε προσωπικῶς καὶ ὁ ὁποῖος τὸν ἠπειλῆσε ὅτι, ἂν δὲν τὸν ἄφηνε ἀμέσως νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ταξίδι του, θὰ τὸν κατήγγελλε εἰς τὴν κυβέρνησίν του καὶ θὰ ὀφίστατο τὴν δικαίαν τιμωρίαν τῆς θαλασσοκρατείας, τῆς ὁποίας ἦτο ὑπῆκοος, καθὼς Ζακύνθος. Ἄλλ', ὁ Δενδρολίβανος ἀπτόητος τοῦ ἀπῆντησε ὅτι ἡ σημαία τῆς παντοδυναμίου Ἀγγλίας δὲν ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς κάλυψιν κατασκοπείας καὶ τὸν διέταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ Μεσολόγγι.

Μέσα εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Γκρήν ἐταξίδευσεν καὶ ὁ Ὁμέρ ἀγὰς ἀπὸ τὴν Κρήτην, ὁ ὁποῖος ἔφερε μαζὶ του διάφορα ἔγγραφα καὶ ποσὸν μέγα χρημάτων διὰ τὰς τουρκικὰς ἀρχάς. Ὁ Δενδρολίβανος τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὸ Μεσολόγγι καὶ τοὺς παρέδωκε εἰς τὴν διοικουσαν ἐπιτροπὴν Μεσολογγίου, ἀφοῦ ἐξέθεσε τὰς λεπτομερείας τῆς συλλήψεώς των. Αἱ κατασχεθεῖσαι ἐπιστολαὶ προήρχοντο ἀπὸ τὸν Ἄγγλον Διοικητὴν Ζακύνθου καὶ ἀνήγγελλον εἰς τοὺς Τούρκους ὅτι γρήγορα θὰ ἐφθανε ἐκεῖ ὁ τουρκικὸς στόλος ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν μὲ στρατόν, πολεμφοδία καὶ τρόφιμα, καὶ τοὺς συνεβούλευε νὰ μὴ παραδοθοῦν, ἀλλὰ νὰ περιμένουν ὀλίγον ἀκόμη μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν ἐνισχύσεων. Ἰδοὺ πῶς ἀ-

σπνέγεται τὰ συμβάντα εἰς τὸ Μεσολόγγι ὁ ἱστορικός Πουκεδὶλ, ὁ ὁποῖος ἐγινώριζε τὰ συμβαίνοντα ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, ὑποπρόξενον τῆς Γαλλίας εἰς Πάτρας :

«Ὁ Γκρήν, φθάσας εἰς τὸ Μεσολόγγι, ἐνόμιζεν ὅτι ὁμιλεῖ ἀκόμη πρὸς ραγιαδές, ἀλλ' ἡ ἀναιδεία του ἠναγκάσθη νὰ καυθῇ πρὸ τῆς Γερουσίας τῶν Μεσολογγιτῶν, ἡ ὁποία ἀπέρριψε κάθε δικαιολογίαν, παράκλησιν καὶ προσφορὰν λύτρων, χωρὶς νὰ φοβηθοῦν νὰ βροντοφωνήσουν εἰς τὸν Ἄγγλον τὰς ἀληθείας τὰς ὁποίας οὗτος θὰ ἐνθυμηθῇ ἴσως κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τοῦ βίου του. Ρίπτοντες τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ, τοῦ αἵματος βαμμένου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὴν κατασχόντην του καὶ τὴν τὸν ὁμοίων του, οἱ Ἕλληνες τοῦ εἶπον :

«Ἐτράφης μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὴν σφαγὴν. Εἶσαι ἐλεύθερος, διότι μόνος ὁ Θεὸς πρέπει νὰ σὲ τιωρήσῃ! Ὅσον ἀφορᾷ τὸν σύντροφόν σου Ὁμέρ ἀγὰν, αὐτὸς θὰ κρεμασθῇ!».

Ὁ ἄθλιος ἀνεχώρησε, καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ζάκυνθον, ἐζήτησε ἐκδίκειν τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν Ἑλλήνων. Ἐλεγεν ὅτι τοῦ ἀφηρεθήσαν ἀκόμη καὶ τὰ ἐνδύματα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπεκαλύφθη ὅτι οἱ δῆθεν ληστεύσαντες αὐτὸν ἐσεβάσθησαν τὸ ποσὸν τῶν πενήντα χιλιάδων πιάστρων πού ἔφερε μαζὶ του, ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Graham ἐφωτίσθη ἐπαρκῶς περὶ τοῦ ὑποκειμένου τούτου καὶ ἐθύμωσε διότι ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἐξηπατήθη ἀπὸ τὸν ἀπληστον τοῦτον ραδιοῦργον».

Ὁ Δενδρολίβανος ἀσπνέγεται περὶ τοῦ ἐπεισοδίου τούτου διαφορετικὰ τὰ πράγματα, καὶ πρέπει νὰ πιστεῦσώμεν μᾶλλον αὐτόν, ὁ ὁποῖος γράφει τὰ ἑξῆς :

«Εἰδοποίησα τὴν κυβέρνησιν Μεσολογγίου, τῆς ὁποίας προήδρευεν ὁ Ἄλ. Μαυροκορδάτος. Οὗτος ἦλθε μετ' ὀλίγον εἰς τὸ πλοῖόν μου, λέγων ὅτι ἕνεκα τῆς δευτῆς θέσεως τοῦ ἔθνους καὶ τῶν περιστάσεων πρέπει ν' ἀπολύσωμεν ὅλα τὰ πλοῖα, ἀπορρυόμενες οὕτω τὸ μῖσος τῶσων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ πρὸ πάντων τῆς Ἀγγλίας... Περὶ δὲ

τοῦ Ὁμέρ ἀγὰ μοὶ ἐπρόβλεπεν ὅτι ἀκολούθως θέλει μοὶ εἶπει. Μετ' ὀλίγον ἦλθε πάλιν ὁ Μαυροκορδάτος μετ' ὀλίγων τῶν προϋκόντων Μεσολογγίου. Τότε ὁ Μαυροκορδάτος μοὶ λέγει ὅτι ἠλθόμεν νὰ σὲ παρακαλέσωμεν νὰ μᾶς δώσῃς τὸν Ὁμέρ ἀγὰν καὶ τοὺς Τούρκους, διὰ νὰ δυνηθῶμεν, διδόντες αὐτοὺς, νὰ ἐλευθερώσωμεν ἑπτὰ ὀπλαρχηγούς κρατουμένους ὑπὸ τῶν Τούρκων εἰς τὰ φρούρια τοῦ Κόλπου καὶ ἄλλους ἀδελφούς μας Ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι εἶναι ὀπλαρχηγοὶ ἐξ ἐκείνων οἱτινες κινοῦν τὸ πᾶν εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Ἀκούσας ἐγὼ τὴν αἰτησὶν αὐτὴν εἶπον ὅτι τῷ διτι εἶναι μεγάλη καὶ φοβεῖμαι μὴ μοῦ φύγῃσι οἱ ἄνθρωποι μου, ἀλλὰ οἱ προύχοντες ἔπρεσαν πάλιν ἐπ' αὐτῶν μου ἐπαναλαμβάνοντες τὰς δεήσεις των. Τότε γενικὴ ἐπιδόκιμασία ἐγένετο καὶ ἐκ μέρους τῶν ναυτῶν. Οἱ προύχοντες δὲ λαβόντες τοὺς Τούρκους εὐκόλως τοὺς ἀιτήλαξαν μετὰ τῶν ἐν τοῖς φρουρίοις ὁμογενῶν.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ Δενδρολίβανου, διάφορος ἀπὸ τὴν τοῦ Πουκεδὶλ, εἶναι φυσικὰ ἡ ὀρθότερα. Ὁ Γκρήν, πνέων μένεα, ὥρκεισθ νὰ ἐκδικηθῇ. Ἀπὸ τὸ β.βλὶον πού ἐξέδωσε ἀγγλιστὶ ὁ ἀδελφὸς του μαρτυροῦμεν ὅτι ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του, μετέβη εἰς Πάτρας, ὅπου συνεννοήθη μὲ τὸν ἐκεῖ ἀδελφόν του πρόξενον καὶ τὴν ἐπουμένην ἀνεχώρησε διὰ Ζάκυνθον, ὅπου ὑπέβαλεν ἔκθεσιν εἰς τὸν Ἄγγλον Ἀρμοστήν Κερκύρας, τὸ κεῖμενον τῆς ὁποίας δημοσιεύει εἰς τὸ β.βλὶον τοῦ ὁ ἀδελφὸς του. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη ἐρρίθη εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων, διότι δὲν ὁμιλεῖ εἰς τὸ β.βλὶον του περὶ τιμωρίας τοῦ Δενδρολίβανου, καίτοι ἐκδοθὲν ἑπτὰ ἔτη μετὰ τὸ συμβάν. Ὁ Ἄγγλος ὅμως Διοικητὴς Ζακύνθου, μὲ τὸν ὁποῖον συνεργάζετο ὁ Γκρήν εἰς τὴν κατασκοπείαν, θυμώσας διέταξε νὰ ἐτοιμασθῇ ἀγγλικὸν βρῆκιον 16 τηλεβόλων διὰ νὰ μεταβῇ εἰς καταδίωξιν καὶ σύλληψιν τοῦ Δενδρολίβανου. Εὐτυχῶς ὁ ἐιθερὸς πατριώτης Κ. Δραγώνας, ὑγειονόμος Ζακύνθου, πληροφορηθεὶς τὴν διαταγὴν, ἀνεκοίωσεν ταύτην εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ζακυνθίων Φιλικῶν, οἱ ὁποῖοι ἔστειλαν ταχύπλουν πλοῖον Ζακύνθιον καὶ εἰδοποίησαν τὸν Δενδρολίβανον, ὁ ὁποῖος ἐκρύβη εἰς τὴν νηοῖδα Κάλαμος, ὥστε εἰς μάτην τὸν ἀνεζήτησε τὸ ἀγγλικὸν πολεμικόν. Ἔτσι κατ' ὀρθωσεν νὰ διαφύγῃ καὶ ἐξακολουθήσῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐλληνικῆς ἐπανάστασεως τὴν πατριωτικὴν δράσιν του. Ὅταν ἔληξε ἡ ἐπανάστασις καὶ ἰδρῦθη τὸ ἐλληνικὸν κράτος ὁ βασιλεὺς Ὁθων, θέλων ν' ἀμείψῃ τὰς πολυτίμους ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὴν πατρίδα, ἔδωκεν εἰς τὸν Γεώργιον Δενδρολίβανον τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποπλοίαρχου τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Ἀπέθανεν τὸ 1874, ἐν τῶν τελευταίων λεψάνων τῶν ἡρώων, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν γενναιότητά των ἔδωσαν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κώστας Καιροφύλας

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

9. (Συνέχεια)

Ο Δημήτρης πολλές φορές είχε σταθί με θαυμασμό μπροστά στην εικόνα τούτη. Άσπρο άλογο σηκωμένο στα πιανά του ποδάρια σά να χόρευε... Από το στόμα του έτρεχαν άφροί, τὰ μάτια του με άγανία λοξοτηρούσαν τὸ φριχτὸ λεπιδωτὸ δράκο πὸν σπαρταροῦσε πληγωμένος καὶ τίναζε τὴ διχαλωτὴ του γλώσσα σὰ σπαθί. Μὰ τὸ πρόσωπο τοῦ ἁγίου... Τί χλωμό, ἀτάραχο, ὅλο γλύκα κι' εὐγένεια μυστική. Ἀπὸ ποῦ μποροῦσε νὰ πηγάξη τούτη ἡ γαλήνη μπροστὰ στὸν κίντυνο; Τὸ κορμί του ἦταν ἀδύνατο, βασανισμένο· θαρρεῖς δὲν ἦταν πολέμαρχος τοῦτὸς μὰ νηστευτὴς σὲ μιὰν ἀπόμερη ἀκρὴ τῆς γῆς καὶ ξαφνικά ἄκουσε ἀνάμεσα στίς προσευχές του τὸ μουνκρητὸ τοῦ θηρίου καὶ καθάλλησε ἕνα ἄλογο καὶ ξεκίνησε νὰ κἀνὲ αὐτὸ πὸν κανεῖς δὲν τολμοῦσε. Ἡ πίστι, ἡ πίστι δίχως ἄλλο στέκει πάνω ἀπ' ὅλα! Στὴν εἰκόνα λοιπὸν τούτῃ ὁ Δημήτρης ἐβλεπε ὀλοφάνερα τὸ σύμβολο τῆς ἀγωνιζομένης χριστιανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἔτσι κι' αὐτὴ συντάζει τὴν ἀγαθὴ ὕλική δύναμη τῶν βαρβάρων πὸν εἶναι ἀνίκανοι ν' ἀντικρύσουν τὸ φῶς, τοὺς Βαράγγους λόγου χάρη, τοὺς Ρῶς, τοὺς Πετσενέγους, καὶ μετὰ τὴ βοήθεια τους σὰν Ἀη Γιώργης βγαίνει νὰ πολεμήσῃ τὸν Ἀντίχριστο καὶ νὰ λευτερώσῃ τὴ βασιλοπούλα ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Δημήτρης Γρηγοράς καθὼς περνοῦσε πάλι κεῖθε στάθηκε νὰ ρίξῃ μιὰ ματιά στὴν εἰκόνα.

Μεγάλα ἀσημένια πολυκάντηλα ἔκαιγαν παντοῦ καὶ στὸ χλωμὸ φῶς τὰ χρώματα τοῦ ψηφιδωτοῦ ξεχώριζαν πιδὸ ζεστά. Ἕνας πέπλος διάφανος σὰν ὑφάδι ἀράχνης, θαρρεῖς, ἀναδεύονταν καὶ σάλευε ἀνέρα. Τὰ μαῦρα ἀμυγδαλωτὰ μάτια τοῦ Ἀγίου τὸν κοίταζαν φιλικὰ σὰν νάξεραν τὸ μυστικὸ ἔργο πὸν τοῦ ἀνάθεσε τώρα δὲ μόλις ὁ παρακοιμώμενος, κι' ἀκόμα τὰ λόγια πὸν τοῦ εἶπε: «... Εἶναι σὰ νὰ κερδίσης μιὰ μεγάλῃ νίκη. Κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρῃ σήμερα μεγαλύτερη ὑπηρεσία στὴν πατρίδα καὶ τὸ Βασίλειον».

Κάποιος τὸν χτύπησε δυνατὰ στὸν ὄμο καὶ σύγκαιρα μιὰ φωνὴ τοῦ εἶπε:

— Ἐ φίλε μου Γρηγορά, σήμερα γιὰ σένα, καθὼς φαίνεται, βγῆκε ὁ ἥλιος.

Ὁ Δημήτρης γύρισε.

Ἦταν ἕνας συνάδελφός του, πεν-

τηκόνταρχος στὸ σῶμα τῶν Ἰκονάτων... Τὸν ἔλεγε Πέτρο Λογγίνο, ἀπὸ τὴ Δαλματία... Φιλία δὲν εἶχε μαζί του, ἴσα ἴσα πὸν τὸν ἀπόφευγε μάλιστα, γιατί μ' ὅλο πὸν ὁ Δημήτρης ἤθελε νὰ τάχη μ' ὅλους καλὰ καὶ φερόταν εὐγενικά μ' ὅλους, τοῦτος ἐδῶ ἦταν κακὸτροπος καὶ καυχήσαρης καὶ θαρροῦσε, κατὰ τὰ φαινόμενα, πὼς μονάχα τέτοια φερόματα ταίριαζαν στὸ στρατιωτικόν.

— Καλησπέρα Λογγίνο, ἀπάντησε.

— Ἐρχεσαι νὰ εὐχαριστήσης τὸν προστάτη σου χωρὶς ἄλλο. Καλὰ θὰ κἀνης.

Καὶ πρόσθεσε χαμογελώντας:

— Ἐ γι' ἄλλους βλέπεις εἶναι ὁ πόλεμος καὶ γι' ἄλλους ἡ εἰρήνη... κι' ἄλλα μέσα ὀλότελα διαφορετικὰ χρειάζονται. Ἐγὼ βαρέθηκα νὰ χτυπῶ τὰ σπιρούνια μου στίς πλάκες τῆς Χαλκῆς τρία χρόνια τώρα... κι' ἂν δὲν ἀκουστοῦν τὰ βούκινα τῆς μάχης δὲν ἔλπιζω νὰ προβιθαστῶ ποτέ.

— Λιγάκι ὑπομονὴ ἀκόμα Λογγίνο... Θὰ σοῦ δοθῇ εὐκαιρία.

— Χμ... Ὁ πόλεμος εἶναι σὰν τὸ κόσκινο... Ξεκαθαρίζει μιὰ χαρὰ τὴ νείρα ἀπὸ τὸ στάρι. Χά, γά, γά! Ὁ Γογγύλης! Ξεκίνησε στρατηγὸς ἀπὸ τὴ βασιλεύουσα πάνω σὲ φουσατὰ καὶ πλώϊμα... Δίχως νὰ ρίξῃ κοντάρι κέρδισε μετὰ τὰ γλυκόλογα καὶ τὰ καμώματά του τὰ παλατιανά, τιμὲς καὶ ἀξιώματα... Μὰ τί τ' ὄφελος; Σὰν ἔφθασε μπροστὰ στὸ Χάντακα ζητοῦσε γνώμη ἀπὸ τὸν πρῶτο δέκαρχο πὸν βρισκόταν κοντὰ του.

— Ἀλήθεια, παρατήρησε ὁ Δημήτρης πὸν ἔκανε πὼς δὲν καταλάβαινε τὰ προσβλητικὰ ὕπουνοῦμένα τοῦ συναδέλφου του.

— Τὸ λοιπὸν ἂν βαστάξῃ πολὺ ἡ κατάσταση τούτη, Γρηγορά, θὰ πᾶς ψηλά... Μὰ μπορεῖ καὶ ν' ἀλλάξῃ γρήγορα.

Ὁ Δημήτρης ἔστησε τ' αὐτί.

— Δηλαδή; ρώτησε.

Ὁ Λογγίνος γέλασε δυνατὰ.

— Ἀνησυχῆσεις; Χμ... μετὰ τὸ δικίον σου. Νά, φάνηκαν λέει κακοσημαδιὲς πάλι σὰν τότες πὸν πέθανε ὁ πατέρας τοῦ βασιλιά. Μιὰ κοκκινωπὴ λάμψη στὸν οὐρανὸ κατὰ τὰ μεσάνυχτα... κι' ἕνα ἀστέρι μεγάλον ἀνάμεσα στὴν κοκκινωπὴ τούτη λάμψη κύλησε μιὰ

1 Ἕνας ἐθνάρχης τοῦ ἐξ αἰτίας τῆς αὐλικῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ἀνάστασις τῆς ἀρχιεπίσκοπῆς ἀπὸ ἀνικανότητος.

στιγμὴ κι' ἔπεσε στὴ θάλασσα πὸν τσίρισε καὶ χοχλάκησε, ἔτσι σὰν ὅπως βουτᾷ πυρῶμένο σίδηρο στὸ νερό.

— Δὲν πιστεύω...

— Δὲν πιστεύεις; Αἰρετικός εἶσαι; Κι' ὡς τόσο ὁ μεγαλοδύναμος πάντα μετὰ τέτοιον τρόπο φανερώνει τὴν ὀργὴν του... Ἰσως καὶ βάλας γνώση οἱ ἄνθρωποι κι' ἀλλάξουν ζωὴ... Θέλεις ν' ἀκούσης καὶ ποιὸς τὸ εἶδε; Ἡ βασίλισσα Ἐλένη ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου πὸν τὴν ἔχουν κλεισμένη... Ἐκανε, λέει, τὴν προσευχὴ τῆς τῆν ὥρα κείνη καὶ παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ συγχωρήσῃ τοὺς ἐχθροὺς τῆς...

— Λογγίνο, με συμπαθᾷς γιατί ἔχω δουλειά...

— Στὸ καλὸ κένταρχε Γρηγορά... στὸ καλὸ! Καὶ κοίταξε ὡς πὸν νὰ γίνῃ πόλεμος νὰ πάρῃς ὅσο μπορεῖς περισσότερα ἀξιώματα.

Ὁ Δημήτρης μάρκυνε κεῖθε χωρὶς νὰ μὴ σπῇ...

«Τὰ ξαναλέμε ἄλλοτε εἶπε μονάχα μέσα του... Ἀπόψε δὲν ἔχω καιρὸ νὰ χῶνω».

Δὲ μετάνοιωσε ὡς τόσο πὸν συνάντησε αὐτὸ τὸν τύπο... Γιὰ δευτέρη φορά ἄκουσε ἀπόψε τὸ μοναστήρι τοῦ Πετρίου κι' ἔμαθε πὼς ἡ χήρα βασίλισσα ἦταν κλεισμένη ἐκεῖ. Εἶχε σέβῃ αὐτὸ ἀρὰ γε μετὰ τὴ δουλειά πὸν τοῦ ἀνάθεσαν; Τὸ μυαλὸ τοῦ φωτίστηκε κι' ὅμως δὲν ἤθελε νὰ φτάσῃ σὲ συμπέρασμα πρὶν συναντήσῃ τοὺς φίλους του καὶ σκεφτῇ μαζί τους καὶ καταστρώσῃ καὶ τὸ σχέδιον τῆς ἐκστρατείας... Ἦδ' αὐτὴν καὶ στα τὸ Γρηγορά Κουτὰ, γιὰ αὐτὸν βρισκόταν πᾶς πᾶς χωρὶς αὐτὴν βασίλισσα καὶ ἦτο κακὸν τὰ πρὸς ὅσα καὶ τα τὰ πρὸς ὅσα.

Βγῆκε ἀπὸ τὴ Χαλκὴ καὶ βρέθηκε ἔτσι μονομιᾷς στὴν πλατεία τοῦ Αὐγουσταίου. Μ' ὅλο πὸν ἡ ὥρα ἦταν ἀρκετὰ προχωρημένη κόσμος πολὺς ἔστεκε καὶ περίμενε ἐδῶ καὶ βούιζε σὰ μελισσοῦδοι κάτω ἀπὸ τὶς καμάρες τῶν εὐβόλων καὶ τὴν ἀψηλὴ κολώνα πὸν σηκωνόταν στὴ μέση τῆς πλατείας καὶ κρατοῦσε στὴν κορφή τῆς τὸ ἀγαλμα τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ.

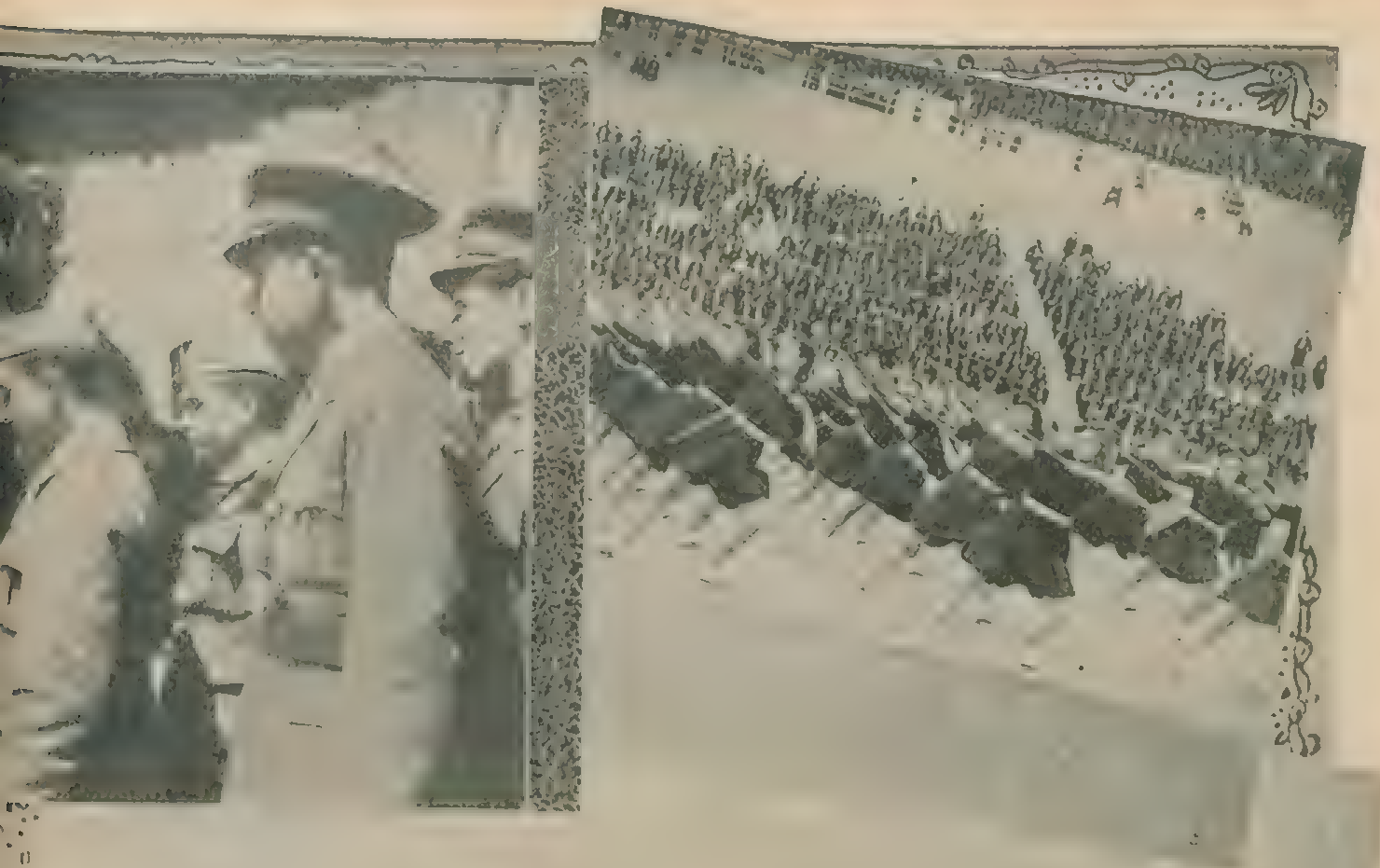
«Δίχως ἄλλο ἔμαθαν τὸ ἀτύχημα τοῦ Αὐτοκράτορος σκέφτηκε ὁ Δημήτρης. Ἦταν ν' ἀπορῆς ἀλήθεια πόσο γρήγορα τρέχει ἡ φήμη ἀπὸ στόμα σὲ στόμα σὰ νᾶναι ποτάμι πὸν ξεχειλίζει

1007

1) Ο Αρχηγός του συγκριζει το πασχαλινό
2) Η Α. Μ. ο Βασιλευς του συγκριζει το
3) Η Α. Μ. ο Βασιλευς του συγκριζει το
4) Η Α. Μ. ο Βασιλευς του συγκριζει το
5) Η Α. Μ. ο Βασιλευς του συγκριζει το

1) Μετά την επίσημη τελετή με το Προτεπτο Σύνταγμα
 2) Ο Πάσας με στρατιώτες. 3) Γυμνα-
 στήριο Στάδιον, την Δευτέρα του Πάσχα, όπου
 4) Τα Σκαπανακια μας παρλαύνουν με τα
 (λαύνουν προ των έγκρισμων εις το Στάδιον

«...έπρεπε να δώση (ή 'Ελ-
λάς) εις τὸν ἐργαζόμενον 'Ελ-
ληνικὸν λαὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἀ-
πολύτου ἀσφαλείας, ἀνευ τῆς ὁ-
ποίας δὲν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ
προκόψῃ καμμία ἐργασία».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΟΙ ΑΚΡΙΤΕΣ ΜΑΣ

Νέο κορίτσι

'Αγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Στερνά ἀπὸ μιὰ πραγματικὰ ἐμ-
πνευσμένη ἑκκλήσι τῆς 'Εθνικῆς Ὀρ-
γανώσεως Νεολαίας ἀρχισε μιὰ πυρε-
τώδης ἐργασία τίς παραμονές τοῦ
Πάσχα συλλογῆς δώρων γιὰ τοὺς 'Α-
κρίτες μας.

Σ' αὐτὴ τὴν καμπάνια τὰ κορίτσια
τῆς Ὀργανώσεως ἔδειξαν πὺς μπο-
ροῦν νὰ φέρουν σὲ καλὸ πέρας ὅ,τι
τοὺς ἀνταθεῖ.

Μὰ ἐδῶ δὲν θὰ μιλήσουμε οὔτε γιὰ
τὴν ἐργασία μας καὶ τὴν προσφορά
μας, οὔτε γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου
αὐτοῦ. Αὐτὰ εἰπώθηκαν καὶ γράφη-
καν ὡς τὰ σήμερα πολλές φορές. Σή-
μερα θὰ πούμε κάτι ἄλλο. Πρῶτα,
γιατὶ ἐμεῖς δὲ θέλουμε ν' ἀκοῦμε ἐπαί-
νους γιὰ κάτι ποὺ νοιώθουμε ὡς κα-
θῆκον, κι' ἐπειτα, γιατί ἐδῶ θέλουμε

νὰ ἐμβαθύνουμε μὲ λίγα λόγια στὴν
ιδέα, ποὺ γέννησε τὸ ἔργο αὐτὸ γιὰ
τὰ πασχάλινά δῶρα στοὺς 'Ακρίτες
μας.

Καὶ πρῶτα πρῶτα μπορεῖ νὰ βρεθῇ
καμμία ἀπὸ σὰς νὰ μὲ ρωτήσῃ: Μὰ
γιατὶ μόνο γιὰ τοὺς στρατιώτες αὐ-
τοὺς κι' ὄχι γιὰ ὅλους ποὺ σήμερα
ὕπηρετοῦν σ' ὅλης τῆς 'Ελλάδας τὸ
στρατό; Κι' ἐγὼ θὰ τῆς ἀπαντοῦσα
ἀπλᾶ καὶ ἑστέρα πὺς μιὰ μᾶνα
νοιάζεται πιότερο τὸ παιδί τῆς ἐκεῖνο,
ποὺ γυρίζει ἔξω στὰ χιόνια καὶ στὴν
ἀντάρα ἀπὸ τὸ ἄλλο ποὺ μένει στὴ
ζέστα καὶ στὴ θαλπωρῇ. Αὐτὰ τὰ πα-
σχαλιάτικα δῶρα, ποὺ ξεκινᾶνε ἀπὸ
ὅλα τὰ μέρη τῆς 'Ελλάδας γιὰ νὰ
βρεθοῦν τῇ λαμπρότερη μέρα τοῦ
χρόνου μας ἐκεῖ ἐπάνω, δὲν μπορεῖτε
νὰ φαντασθεῖτε τί λένε καὶ τί διηγούν-
ται. Κάθε χαρτί, ποὺ εἶναι τυλιγμένο,
κάθε βελονιά ποὺ εἶναι ραμμένη, κάθε
τοιγάρο, κάθε γλύκισμα, κάθε αὐγὸ
ἱστορίζουν καὶ μιὰ γλυκεῖα ἱστορία,
μιλᾶνε γιὰ μιὰ στοργή, τραγουδᾶνε
γιὰ μιὰ ἀγάπη, ποὺ δὲν μπορεῖ κα-
νεὶς μὲ τὸ στόμα νὰ τὴν πῇ οὔτε καὶ
μὲ τὴν πέννα νὰ τὴν γράψῃ. Λένε πὺς
ξεκίνησαν ἀπὸ κάθε σπῖτι ἑλληνικό,
πὺς βγῆκαν ἀπὸ κάθε ἑλληνικὴ καρ-
διά γιὰ νὰ φέρουν τὸ «Χριστὸς 'Ανέ-
στη» ἐκεῖ ἐπάνω στάδελφια μας, στὰ
παιδιά μας, στοὺς συζύγους μας.

Καὶ δὲν εἶναι μονάχα αὐτὸ. Εἶναι
κι' ἐκεῖνη ἡ ψυχικὴ ἱκανοποίησι ποὺ
φέρειν αὐτὸ τὸ ἔργο σ' ἐκείνους καὶ
σὲ μᾶς. Σὲ κείνους, γιατί τοὺς κάνει
νὰ νοιώσουν τὴν ἀφοσίωσί μας καὶ τὴ
θυσίᾳ μας, ἀκόμα πιὸ πολὺ δὲ τὴν
εὐγνωμοσύνη μας. Σὲ μᾶς, γιατί ἀπο-
χτοῦμε τὸ συναίσθημα μιᾶς προσέγγι-
σης συγγενικῆς μ' ὅλους ἐκείνους ποὺ
πασχίζουν νὰ τελοῦμε ἡμεῖς ἐν εἰρή-
νῃ καὶ ἀσφάλειᾳ τὰ εἰρηνικά μας
ἔργα. Γιατὶ ἂν δὲν ἦταν ἔτσι πολὺ
μεγάλο κακὸ θὰ γεινοῦσε στὶς ψυχές
μας ἡ ἀβεβαιότητα καὶ ἡ ἔλλειψι ἀ-
σφαλείας. Φαντασθεῖτε μιὰ νύχτα τὸ
σπῖτι σας ὀρθάνοιχτο, χωρὶς κλειδιά.
'Απὸ τὴν ἐξώπορτα τοῦ κήπου μπαί-
νουν τὰ σκυλιά κι' ἀπ' τίς πόρτες καὶ
τὰ παράθυρα ὅλα τὰ κακὰ στοιχεῖα.
Καὶ σὰν ὄνειρο ἀκόμα νὰ τὸ δῆτε θὰ
τιναχθεῖτε τρομαγμένες στὸν ὕπνο σας

καὶ βουτημένες στὸν Ἰδρωτὰ ἀπὸ αὐ-
τὸν τὸν βραχνᾶ. Πὺς εἶναι λοιπὸν δυ-
νατὸ μιὰ χώρα νὰ βρίσκεται ἡσυχῇ,
ἕνας λαὸς νὰ ζῇ μὲ τὸ συναίσθημα
τῆς ἀβεβαιότητος, ὅταν τὰ σύνορά
του, ποὺ ἀποτελοῦν τὰ κλειδιά καὶ τὰ
ἀσφάλιστρά του, μένουν ἀφύλαχτα,
χωρὶς τὰ παλληκάρια του, τοὺς 'Α-
κρίτες του;

Στὸν παλῶ καιρὸ οἱ 'Ακρίτες ἦ-
ταν, καὶ μὲ τὸ δίκιο, τὰ πιὸ γενναῖα
παιδιά τῆς χώρας. Φύλαγαν τίς πόρ-
τες καὶ προέτειναν τὸ στήθος των γιὰ
τὴν ἀσφάλειά των. Συνέβαινε πολλὲς
φορὲς νὰ πιαστοῦν μὲ ξένους, ποὺ θέ-
λανε νὰ περάσουν τὸ κατώφλι τους
καὶ νὰ τοὺς γυρίσουν πίσω ντροπια-
σμένους. 'Ετσι σιγά-σιγά γεννήθηκε
καὶ τὸ ἡρωικὸ τραγοῦδι τοῦ Διγενῆ
'Ακρίτα, ποὺ ὁ λαὸς τὸν θέλει τόσο
γενναῖο, ὥστε τὸν βάζει νὰ παλεῦῃ
καὶ μὲ τὸ Χάρο τὸν ἀνίκητο, ὅπως λέει
τὸ τραγοῦδι του:

«Καὶ μὲ τὸν Χάρο ἀμπάλευε στὰ
μαρμαρένια ἁλώνια.»

Νά, γι' αὐτὸ οἱ 'Ακρίτες μας ἔχουν
δλῆ μας τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργή.
Χωρὶς αὐτοὺς, ὅπως τὸ τονίζει καὶ ὁ
'Αρχηγὸς μας, δὲ θὰ νοιώθαμε ἀσφα-
λισμένο τὸ σπῖτι μας.

Κι' εἶναι τόσο ὠραῖο ποὺ τὰ παιδιά
τῆς Ε.Ο.Ν. γίνονται οἱ φορεῖς ποὺ φέρ-
νουν σ' αὐτοὺς τὴ στοργή καὶ τὴν εὐ-
γνωμοσύνη μας. Ποιὸν καλύτερο με-
σίτη μπορούσαμε νὰ βροῦμε; Εἶναι ὁ
κρίκος τῆς ἀλυσίδας ποὺ θὰ τοὺς δια-
δεχθῇ.

Σ. Καρ.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ

'Απὸ μιὰ ὁμιλίᾳ πρὸς βαθμοφόρους

'Αγαπητοὶ βαθμοφόροι,

'Η πρώτη συνήθεια, εἰς τὴν ὁποῖαν
ἐπιθυμοῦμε ν' ἀσκήσετε τὰ μέλη τῆς
Ε.Ο.Ν., εἶναι ἡ πειθαρχία. Καὶ πολὺ
δικαίως. Μόλις ἀνθρώποι θελήσουν
νὰ συνεργασθοῦν ἢ νὰ ζήσουν μαζὶ
πρέπει νὰ ὑπάρχουν ὡς ὁρισμένοι καὶ ὁ-
νές. Καμμία διὰς δὲν μπορεῖ νὰ προ-
οδεύσῃ, ἂν δὲν διαγράφῃ τὰ ὅρια τῆς
ἀτομικῆς ἐνεργείας ἐκάστου μέλους.
Καμμία κοινωνία δὲν δύναται νὰ ἐδη-
μερήσῃ χωρὶς νόμους. 'Η φύσις δλῆ
διέπεται ὑπὸ νόμων. Καὶ ἡ Ε.Ο.Ν.
ἔχει τοὺς κανονισμοὺς της. 'Εγιναν

ἀπὸ τοὺς διευθύνοντας τὴν ὀργάνω-
σιν, διὰ νὰ δυνηθοῦν τὰ μέλη τῆς τε-
λειοποιούμενα, συνεργαζόμενα, νὰ ἐ-
πιτύχουν τὰ ἱδανικά τῆς Ε.Ο.Ν. Οἱ
νόμοι δὲν συζητοῦνται. Ἐκτελοῦνται.
'Ασκεῖτε προσέτι τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν.
εἰς τὴν πειθαρχίαν, γιατί θέλετε νὰ
τὰ ἐτοιμάζετε ὡς "Ἑλληνας πολίτας." Ἡ
πρώτη ἀρετὴ τοῦ πολίτου εἶναι ἡ ὁ-
πακοὴ τοῦ νόμου τῆς Πατρίδος.
'Ακόμα τὸ ἀσκεῖτε διὰ τὸ ἴδιόν των
καλόν. 'Ανθρώπος ἀπειθαρχητός εἶ-
ναι δυστυχισμένος ἄνθρωπος. Δὲν
μπορεῖ νὰ ζήσῃ μετὰ τῶν ἄλλων. Νὰ
συνεργασθῇ εἰρηνικῶς μαζὶ τοὺς. Νὰ
εὐτυχίσῃ. 'Ασκεῖτε λοιπὸν τὰ μέλη εἰς
τὴν πειθαρχίαν διὰ τὸ ἴδιόν των συμ-
φέρον καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν ἄλ-

λων. Προσέξατε ὅμως. 'Η πειθαρχία
εἶναι μέσον μονάχα. Δὲν εἶναι ὁ τελί-
κός σκοπός.

'Ο 'Αρχηγὸς τονίζει συχνὰ ὅτι ἡ
Ε.Ο.Ν. θέλει νὰ μορφώσῃ νέους ἀ-
γωνιστικούς. Δηλαδὴ ἀνθρώπους δη-
μιουργικούς, μὲ πρωτοβουλίαν, οἱ ὁ-
ποῖοι δὲν θ' ἄρκεσθουν σ' ὅ,τι εὗρηκαν,
ἀλλὰ θὰ δημιουργήσουν νέες ἀξίες
καὶ θ' ἀγωνισθοῦν διὰ τὴν ἐπικράτη-
σιν αὐτῶν. Γι' αὐτὸ θ' ἀσκήσετε τὰ
μέλη καὶ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν.

'Ο τελικὸς σκοπὸς τῆς πειθαρχίας
εἶναι ἡ αὐτοπειθαρχία, δηλαδὴ ἡ πει-
θαρχία εἰς νόμους τοὺς ὁποίους ἡμεῖς
ἐθέσαμεν εἰς ἑαυτοὺς. Καὶ εἰς τοὺς
ὁποίους ὑπακούομεν ἐκουσίως καὶ ἀ-
νευ ἐξωτερικῆς βίας. Ζωὴ Φράγκου

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΟ ΣΟΥΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Και έτσι: αγάλια αγάλια κατακόκκινος ο ήλιος στο πέλαγο, πίσω από τὰ παλιά κάστρα και τὰ πυκνά κυπαρίσσια τῆς Πάργας. Εἶχεν ἀπ' ὦρα ἀποχαιρετήσει τὸν πλατὺ κάμπο τοῦ Φαναρίου κ' ἔδινε τώρα τὰ στερνὰ του γλυκοφιλήματα στὶς ψηλὲς κ' εἰδοξες κορυφές τοῦ Σουλίου. Ξηρὲς κι δλόγυμνες ἡ κορυφὲς τοῦτες, δίχως κλαρί, δίχως φυτιά, σάν καφαλισμένες ἀπὸ τὴν πολλὴν μπαρούτι πού κήκε ἀπάνω τους, ἔρροδοθάφοντο, σάν νὰ κόκκινιζαν παρθενικά στὰ φιλήματα τοῦ ἔρω-τεμένου ἡλίου, σὰ νάνοιωθαν κάποια ζωὴ νιότικη μέσα τους, σὰ νάθελαν νὰ δείξουν ὅτι ποτὲ δὲ γεράζουν τὰ βουνά ταῦτα, ὅτι χτυπάει μέσα τους πάντα λεβέντικη καρδιά κι ἀνυπότακτη, καὶ βράζει μέγας θυμὸς κι ἀπάτητος. Καὶ σμιγμένο μὲ τὸ καθαρίο, μὲ τὸ γάρ-γαρο τοῦ λαμπροῦ οὐρανοῦ τ' ὠορφο ἐκεῖνο φῶς τῆς ὕστατης ἀντηλιάδας, τὰ δυὸ μαζὶ, παρουσίαζαν ἕνα εἶδος φανταστικὸ φῶς, μίαν ἀπερίγραφτὴ λάμψη, πῶλεγες ὅτ' εἶναι τὸ φῶς τ' ἀθάνατο κ' ἡ λάμψη ἡ ἱερὴ πού περι-χύνει ἡ δόξα τὰ ἡρώικα τοῦτα καὶ τι-μημένα βουνά.

Ὁ Λάμπρος Ζάρμπας ἀκουμπημέ-νος στὸ παραθύρι τοῦ σπιτιοῦ του τὴν ὥρα ἐκείνη, κύτταζε ἀπὸ τὸν κάμπο τοῦ Φαναριοῦ τὸ φωτολουσμένο Σούλι του, μὲ μάτια ἀτάραγα ἀπὸ κεῖ καὶ μὲ λογισμό βυθισμένο σ' ἀπέραντες σκέψεις. Ἦτον Σουλιώτης ὁ Λάμπρος Ζάρμπας, ἀπὸ τὰ χωριά τῆς Λάκκας ἀπάνου. Κάθε ἀλώνι μὴνα μοναχά, πὺδ' μάζωνε τὰ ρύζια του, κατέβαινε πάλι πῶσπερνε. Τώρα ἀλώνιζε.

Τὸ σπῖτι του, χτισμένο ἀπὸ τὰ χρο-νία τοῦ παπποῦ του, ξερολίθι ἀπλό, δι-πατο ὅμως καὶ κάπως ψηλό, πιάνει τὸν ὄχτο τοῦ Γλυκοῦ, μέσ' ἐκεῖ πού κα-τεβαίνουν ἀπόκρημνα τὰ πλευρά τοῦ Σουλίου καὶ τοῦ Τσεκουράτη καὶ πὺδ' ἀκράτητος πρὸς τὸν κάμπο ὁ ποταμός, ξεβγαίνοντας ἀπὸ τὰ βαθιά φαραγγία τῶν βουνῶν πού κακοσέρνε-ται τόσο δρόμο. Λὲς καὶ φυλάει ἐδῶ σάν πολεμικὸς πύργος, τὸ μοναδικὸ διάβα τῆς Λάκκας ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Φαναριοῦ. Βογγάει ἀγρία στὸ πλευρὸ του τὸ θυμωμένο ρέμα γιομάτο ἀ-φροὺς καὶ φοδέρα, κρέμονται ἀπανου-θιὸ του οἱ κοκκινόδραχοι τοῦ γκρε-μοῦ σάν ἀτίναχτ' ἀστροπελέκια, γύρου τὸ περιζώνουν λίγ' ἀγριοπρίναρα ὅπ' ἀρματώνουν τὸν τραχιὸν ἐκεῖνο ριζὸ καὶ κάτου ἀπλώνεται δλάνοιχτος ὁ παχιὸς καὶ καρπερὸς κάμπος ὡς τὴν Πάργα κι ὡς τὴν Παραμυθιά περά.

Ὁ Λάμπρος Ζάρμπας ἦτον σαράντα ὡς σαρανταὺδ' ἡρονῶν ἀντρας, Ψηλὸς καὶ λιγνός, μὲ μάτια ἀετοῦ, δλόρθο κορμὶ, μακριὰ ξασθιάλλα, μουστάκι ψαρὸ καὶ περὶ θάνα κατ' ἀπάνου στριμ-μένο. Ὅλοζώνταν σφυλιώτικη λεβεν-τιά. Σεφαναμένος μὲ παρόμοια Σου-λιώτισσα, φυσικὸ ἦτο ν' ἀποχτήση καὶ γιὸν τέτοιο, παλληκαρά.

Τὴν ὥρα ἐκεῖν' ἡ γυναῖκα του εἶχεν ἀποκουβαλήσει τὰ στερνὰ σακκιά τοῦ ρυζιοῦ ἀπὸ τὸν ὁδορὸ στὸ κατῶνι καὶ πῆγε νὰ ποτίσῃ στὸν ποταμὸ τ' ἄλογο. Τὸ γιό του τὸν εἶχε στείλει ἀπὸ τὴν αὐγὴ στὰ Γιάννινα μὲ δυὸ φορτώματα ρύζια. Κι αὐτὸς ἀνεβασμένος στὸ σπῖτι γιὰ νὰ πῇ τὸ ρακὶ ὕστερ' ἀπὸ τ' ὀλό-βολο μεροδουλί του, ἀκούμπησε στὸ παραθύρι γιὰ λίγο, καὶ κυττάζοντας ἀπὸ κεῖ τὰ βουνά ἀπάνου ντυμένα μὲ τὴ βασιλικὴ τους πορφύρα, ξεχάστηκε ἀγάλια ἀγάλια.

...

Ξάφνου γροικαίει στὴν αὐλὴ φωνή.

— Μάνα... ποῦναι ὁ Λάμπρος;

Ἦτον ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ του, μι-σοκομμένη φωνή, βγαλμένη ἀπ' τ' ἀ-λαφιασμένα στήθια.

— Τ' ἔπαθες μωρὲ Φῶτο;

Ἀκούεται κ' ἡ φωνὴ τῆς μάνας, ὀπῶδενε τ' ἄλογο στὸν ταβλά. Καὶ σύ-νωρα, πατήματα βιαστικά ἀνεβαίνουν τὰ σκαλοπάτια τοῦ ἀπάνου σπιτιοῦ.

Ὁ Λάμπρος χάνει μὲ μίαν ὄλες τὲς προτερινὲς σκέψεις του, τραβιέται ἀλ-λαξοπρόσωπος ἀπὸ τὸ παραθύρι καὶ πάει κατὰ τὴν πόρτα. Μέσ' στὸ πρῶτο σκαλοπάτι ἀπαντάει τὸ γιό του ἀνε-βασμένο. Εἶχε ἀγριομένα τὰ μαλλιά, δίχως σκούφια, φλογισμένα τὰ μάτια, πρόσωπο ἰδρωμένο κατὰμαυρὸ ἀπὸ τὸν κορνιαχτό. Καὶ κράταε στὰ χέρια

τοῦ ἕνα τουφέκι μαρτίνι καὶ μίαν ἀρ-μάθα φουσέκια.

— Τ' ἔπαθες, μωρὲ Φῶτο; Τὸ ρώ-τησε κι ὁ Λάμπρος.

— Σκότωσα!... σκότωσα τὸ Μπεϊ-λούλαγα, Λάμπρο!

Εἶπε βροντερὰ κι ἀφοδα τὸ δεκα-οχτῶχρονο παλληκάρι, κ' ἐμπήκε μ' ὀρυμὴ μέσ' στὸ σπῖτι. Ἐρριξ' ἐδῶ κατα-γῆς τ' ἄρματα κ' ἔπεσε ξάπλα σ' ἕνα προσέφαλο ἀπάνου σφουγγίζοντας τὸν ἰδρω του. Ὁ πατέρας κ' ἡ μάνα του, ἀμίλητοι, σὰ βουβοί, τὸν ἀκο-λούθησαν ὡς μέσα, κ' ἐδῶ στάθηκαν ὀλόρθοι καὶ τὸν τηροῦσαν μοναχὰ ἑαφισμένοι κι φναίσθητοι.

— Τί μὲ τηρᾶτε; Σκότωσα σὰς λέω τὸ Μπεϊλούλαγα, σκωθῆτε νὰ φύ-γουμε!

Φώναξε πάλι σ' ὀλίγο ὁ Φῶτος.

— Σκότωσες τὸ Μπεϊλούλαγα!

Εἶπε ὁ Λάμπρος, πηδώντας ἀπὸ τὸν τόπο του, σάν τώρα νὰ τὸ πρωτάκου-σε, σὰ νὰ μὴ τὸ 'χε ἀκούσει ἀπὸ τὴν πόρτα ἀκούα. Ἦ μάνα δὲν ἐμίλησε μηδὲ τώρα, κατέβασε μοναχὰ τὰ φρύ-δια. Ὁ Λάμπρος κράταε ἀκόμα τὸ ρώ-τημά του.

— Σκότωσες τὸ Μπεϊλούλαγα! Καὶ πῶς ἔκαμες, μπεῖ παιδί μου;

— Στὴ σκάλα τῆς Παραμυθιάς, μέσ' στὸν ἀνήφορο, π' ἀιέβαινα μὲ τὰ φορ-τώματά μου, τὸν ἡδρα μπροστά μου τὸ βουρκόλακα. Πάαινε καθάλα στάλο-

Σκότωσα τὸν Μπεϊλούλαγα!

γὸ του γιὰ τὰ Γιάννινα κ' αὐτὸς. Εἶχε πέσ' ἡ κάψα. Εἶχε γείρει ὁ ἥλιος. «Γιὰ σου Μπεϊλούλαγα» τὸν χαιρετάω. «Κα-λῶς τὸ Φῶτο», μοῦ λέει. «Γιὰ πὺδ' ὥρα καλὴ;» «Γιὰ τὰ Γιάννινα». «Κι' ἐγὼ γιὰ τὰ Γιάννινα εἶμαι». «Ἐ, μαζὶ, θὰ λὰ πᾶμε, καλὴ συντροφιά θάμεστε». Ὑ-

στερα μέ ρώτησε γιά τ' έσένα. Κατόπι γύρεψε καπνό από τό μεσακό χωράφι. Τώδωκα καπνό και πασιναίμ' έτσι κουθεντιάζοντας τό δρόμο δρόμο, αυτός μπροστά κ' εγώ παραπίσω. Δέν περπάταγε γλήγορα τ' άλογο του και κοντεύμας νά νυχτώσουμε κατάστρατα. «Βάρτο, του λέω, αυτό τό παλιάλογο γιατί μάς πήρε ή νύχτα». Αυτός θυμωσε γιατί νά του πώ παλιάλογο τό ψώφιο του κι άρχινάει νά μέ βρίζη. «Μή βρίζης, άγιά, του κάνω, γιατί δέ σοϋ είπα και κάνω βαρύ λόγο». 'Ε-κείνος τίποτα, δέ σταμάταε τά βρισίδια του. Φούσκωνα τότενες, Λάμπρο. «Τώδωπα, μωρέ βρωμόσκυλε, του κρένω, γιατί σοϋ τρώω τό κεφάλι». 'Ο άγιάς πιάστηκε από τό μαρτίκι του. 'Εγώ άρματα δέν είχ' άπάνου μου άλλ' από τό σουγιά και τά καληγοσφύρια των άλόγων. Χύνουμαι ίσ' άπάνου του, τ' άρπάζω τό τουφέκι από τά χέρια και φωτιά τάχω. Μέσ' τό ριζαύτι τόν πήρε. 'Εμπήξε μιά δυνατή φωνή κ' έ-γυρε κάτω από τ' άλογο. Του παίρνω τότες και τά φουσεκλίκια κ' εκεί πού ξεψύχαε γυρίζω και του λέω: «'Ε, ώρέ άγιά, πάρτα τώρα έσύ και τά ρύζια και τ' άλογα κι άει κατά διαόλου». Και τ' άπαριάζω δλα ούδ' εκεί στην έρημιά και κάνω μοναχός μου έτσι γιά τόν κατήφορο γλήγορος.

— Και τώρα ;

— Τώρα νά σκωθούμε και νά φύγουμε. Θα μάς γνωρίσουν τ' άλογα και θά λά μάς πιάσουν.

— Νά φύγουμε ! Ποϋ νά φύγουμε και ποϋ νά πάμε; 'Η ήταν αυτό πού μάς έκαμες, μπρέ παιδί μου. 'Αμ' εγώ δέν έχω τρεις μήνους πού βγήκ' από τά σίδερα και τώρα πάλε γιά τά μπουντρούμια μέ ξεκινάς, μωρέ Φώτο;

Κι ό δόλιος πατέρας έκρουσε στά δυό του χέρια τό πρόσωπο σά νά κλαίγε.

Τότε ή μάνα τίναξε περήςφανα, σάν τη λιόντισσα, τό κεφάλι κατ' αυτόν και του λέει μέ καταφρονητικό πικρόγελο.

— Κλαίς, ώρέ χαττακωμένε Λάμπρο, κλαίς; Δέν είσ' έσύ, πώχεις φάει δέκα τούρκους μέ τά χέρια σου ώς τά τώρα, ώρέ Λάμπρο, και γιατί πάει κι ό Μπεϊλούλαγας σήμερα κλαίς σάν τό μικρό παιδί και μαλώνεις τό Φώτο; 'Αν μάς σκότωνε τό παιδί ό σκύλαρος, τί θά νά γενόμασταν έμείς τότες, ώρέ καμπέ; 'Αίντε νά φύγουμε γλήγορ' άπόψε. Είδεμή ξεντύσου τη φουστανέλλα κ' έλα νά σοϋ δέσω τό μαντήλι μου στο κεφάλι, νά σοϋ βάλω και τά σιγγοούνια μου, και κάτσε έσύ έδω νά φυλάξης τό ρημαδικό μας. Γιά γυναίκα σοϋ πρέπει έσένα σήμερα κι όχι γι' άντρας. 'Εγώ σηκώνομαι μέ τό Φώτο και φεύγουμε. Γιά τό πού 'νε τό ρωμέϊκο, ούδ' έδω, στην 'Αρτα.

Τά λόγι' αυτά τ' άντρεωμένα της Βασίλως τόν έξεμάτισαν τό Λάμπρο, κι άνατινάχτηκε άδάκρυτος από τόν τόπο του, σά λαθωμένο λάφι.

— Νά φύγουμε, είπε, νά φύγουμε. Δέν είν' άλλη προκοπή, δέν είν' άλλο σελιάμετι. Νά νυχτώση και νά φύγουμε. Τοίμασε, Βασίλω νά φορτώσουμε. 'Ο,τι φορτώσουμε στο ντουρλί και νά φύγουμε.

Νύχτωσε.

Χαμηλά, τά βάθη του κάμπου τά πλάκωνε μιά σκοτεινάδα άριά και κά-

που κάπου μόλις ξεχώριζαν άνάμεσα στα χωράφια τά σπιτάκια των ζευγάδων Σουλιωτών, έλαργεμένα τόν' άπ' τ' άλλο. Φιδωτό τό ποτάμι στα λειβάδια σέρνονταν πρós τό πέλαγο σιγαλινά κι άργά πολύ, σάν πεζόδρομος, όπου διαβαίνοντας γλήγορος κακοτράχαλα και δυσκολοπάτητα βουνά, πέφτει στερνά στον άπλωτό κάμπο, δθε εξαγοντιζέι τό καλύβι του, και κοιτοκρατάει την περπατησιά του και πάει σιγά σιγά, ξεποσταίνοντας και ξεδρώνοντας. 'Ο ούρανός άπάνου γινόμοζε άπ' άμέτρητ' άστέρια. Τό σπίτι του Λάμπρου Ζάρμπα, σά νά νοιωθε — τό δόλιο! — τη συμφορά πού του μέλλονταν, τη μοναξιά, την κλεισμάρα και την έρημωση πού θά τό δέχονταν, έστεκε μέσ' στο ριζοβούνι, όρθό, άτάραγο, σκυθρωπό, παραπονεμένο, σά χαροκαμένος ήρωας, όπ' άν του στέρφεψαν ή πολλές συφορές τά δάκρυα, νοιώθει θυμω τ' άνεμόχολο νά φουσκώνη στα στήθια του μέσα και τό χαλασμέ νά του πλακώνη βαριά την καρδιά. 'Ολόγυρά του και μέσα του βασιλευε νέκρα και σιωπή. Μονάχα τό ποτάμι μούγγριζε δίπλα του, σά νά του λεγε ότι τό μούγγρισμ' αυτό θά νάχη από δώ και πέρα συντροφιά και κουβέντα του, ως πού ό καιρός και ή βροχές θά νά τό σωριάσουν στα ρέματά του.

'Ο Φώτος είχε τραδήξει μέ τάλογο κατά τό δρόμο της Λάκκας. 'Ο Λάμπρος κ' ή γυναίκα του καθόταν στα πεζούλια της αΐλης σιωπηλοί, κατερτώντας νά σφίξη καλά τό σκοτάδι γιά νά κινήσουν κι αυτοί.

Πέρασεν αρκετή ώρα. 'Υστερα δυό τρεις ήχηροί κρότοι και λίγες πατημασιές τάραξαν γιά τελευταία βολά την έρημιά τούτη. 'Ηταν τά στριοσυρίσματα του κλειδιού της πόρτας του σπιτιού και τά πατήματα του Λάμπρου και της Βασίλως, όπώφευγαν από τά χώματά τους δίχως μυλιά, δίχως δάκρυα.

...

'Ο δρόμος ό λιθοστρωμένος κάπου κάπου από τόν καιρό τ' 'Αλήπας' άκόμα, ακολουθάει την ποταμιά κι άνεβαινοντας κατά τη Λάκκα πέφτει μέσα στα βάθη των στενών του Σουλιού. 'Εδω βογγάει ό ποταμός σά στοιχειό και χτυπάει από 'να βράχο σ' άλλο ν' άφρισμένα νερά του. Λίγες λευκες χιλιόχρονης στολίζουν τους όχτους του. Δεξιά και ζερβιά τά βουνά σηκώνονται μεσοιρανής όρθά και κατάκρηνα, δλο στεφάνια και ζωνάρια σπαμένα με άγριοσπρίναρα. Ζερβιά μεριά στάθηκε ό Φώτος μέ τάλογο γιά νά κατερέση. Μέσ' εκεί πού ολομόναχο στενό και δυσεύρετο μονοπάτι φέρνει, από τά χρόνια εκείνα της παλληκαριάς και

'Ο Φώτος είχε τραδήξει μέ τ' άλογο.

τού πολέμου, από τό ποτάμι στο Κακοσούλι άπάνου, κι όπου τ' άνέβαιναν τότες ή Σουλιώτισσες ζαλικωμένες μέ βαρέλες νερό και τραγουδώντας.

Τό σκοτάδι πίσσα περίγυρα. Κάτι λίγο ξεχώριζε μπροστά του τ' άσπρο ρέμα του ποταμού πού μούγγριζε σά νά τόν φοβέριζε νά τόν καταπιή. Και ψηλά ψηλά, μέσ' στα κράκoura, ξανοίγονταν άπάν' από τά βουνά στενή μακρουλή λουρίδα άστερωμένο ούρανού. 'Εδεσε τ' άλογο σέ μιά λεύκα ό Φώτος κι ακούμπησε κι αυτός σ' ένα κοντρί κ' έβυθίστηκε σέ συλλαή. Ούτ' έφαινονταν άν ζούσε χωμένος μέσα στον άδη τούτο τ' άπάνου κόσμου.

Σέ λίγην ώρα θυω, ξάφνου, πετιέται όρθός σά μαχαιρωμένος, άγκαλιάζει τ' άλόγου του τό λαιμό και του καταφιλεί τό μέτωπο μέ δάκρυα και μέ τέτοια θλιβερά λόγια, μισοκομμέν' από λυγμούς:

— Κακότυχέ μου ντουρί, δέ θά λά ίδης άλλη βολά τη Χαίδω την ώμορφη, δέ θά λά σοϋ χαϊδέψη πάλε τη χιούπη σου μέ τά μαρυαρένια της χέρια, δέ θά λά σέ ταγίση άλλη βολά τό βρώμι στην πλουμισμένη της ποδιά. Πάει, άπ' άπόψε ή Χαίδω μάς χάνει. Πώς θά λά τόν φτουρίσουμε αυτόν τόν μισειμό. Κακότυχέ μου ντουρί, κακότυχέ μου ντουρί...

Τώρα και πέντε χρόνια πέραν' από την 'Αρτα.

Μέσα στο περιούλι της Πυργιορίτσας μου δείξαν τόν τάφο του κακότυχου Φώτου. Και κλαίοντας ό πατέρας του ό ίδιος, ό Λάμπρος Ζάρμπα, μου διηγήθηκε την ιστορία του.

— Δέ θά λά τόν λημονήσω ποτές τό Φώτο μου, μούλεγε, τί μώχει κάψει του μούρου την καρδιά μέ τό θανάτό του. Και κατά την παραγγολή πού μ' άφινε στο ψυγοράγημά του, θά λά ξεθάψω μιά μέρα τά κοκκαλάκια του και θά λά τά πάω στο Σούλι, γιατί' ό καϋμός του Σουλιού έστάθηκε ό θάνατός του.

† Κώστας Κρυστάλλης

Ο Κήποι

Το ποιηματάκι μας.

ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Τί τὰ θέλετε, εἶναι ὠραῖο πρᾶγμα οἱ διακοπές! Τώρα ποὺ πέρασαν θυμᾶμαι τὶς ὠραίες αὐτές ἡμέρες! Πάσχα - Πρωτομαγιά, ξυπνοῦσα τὸ πρωῒ ὅποια ὥρα ἤθελα, καὶ δὸς τοῦ ὅλη μέρα παιγνίδι! Τώρα ὅμως τελείωσαν ὅλα! Ἡ μητέρα μὲ τὴν αὐστηρὴ φωνή της σημαίνει τὸ πρωῒνὸ ἐγερτήριο: «Σηκώσου! εἶναι ὥρα νὰ πᾶς στὸ Σχολεῖο...». Καὶ εἶναι τόσο γλυκὺς ὁ πρωῒνός ὕπνος τώρα τὴν ἀνοίξει!...

Χθὲς τὸ πρωῒ, ὅταν πάλι μοῦ φώναξε ἡ μητέρα, ἦταν ἀδύνατο ν' ἀνοίξω τὰ μάτια μου, καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ πολλές προσπάθειες σηκώθηκα κακόκεφος δὲν μπόρεσα νὰ μὴ φωνάξω: «Δὲν μποροῦσε νὰναι κάμποσες ἀκόμη μέρες οἱ διακοπές;...».

—Μονάχα ἓνας τεμπέλης, μπορεῖ νὰ λήῃ αὐτὰ τὰ πράγματα, μὲ διέκοψε ἡ μητέρα. Ἀναπαύτηκες ἀρκετά, ἐπαιξες, ἐκοιμήθηκες ὅσο ἤθελες, τώρα, δουλειά! Ἡ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ὕπνος καὶ παιγνίδι. Ἡ ζωὴ εἶναι πρὸ πάντων ἐργασία. Χρειάζονται βέβαια καὶ οἱ διακοπές γιὰ μιὰ μικρὴ ἀνάπαυσι, ποὺ χρησιμεύει γιὰ νὰ πάρουμε περισσότερες δυνάμεις καὶ νὰ ριχτοῦμε μὲ ὀρεξὶ στὴν ἐργασία.

Καὶ γιὰ νὰ καταλάβῃς καλῶς, εἶναι σὰν νὰ ἀνεβαίνουμε σὲ ὅλη μας τὴ ζωὴ ἓνα ψηλὸ βουνό — καὶ ὅλο καὶ σκαρφαλώνουμε γιὰ νὰ φτάσουμε στὴν κορυφή. Κάπου κάπου ὅμως συναντοῦμε ἓνα μικρὸ ἴσιωμα καὶ στεκόμαστε γιὰ νὰ πάρουμε ἀνάσα καὶ ξεκουραστοῦμε λίγο, ὥστε νὰ μπορέσουμε πάλι νὰ ἀρχίσουμε τὸ ἀνέβασμα. Ἔτσι μοιάζουν οἱ διακοπές...

Αὐτὰ εἶπε ἡ μητέρα καὶ σὲ λίγο ἄρπαξα καὶ ἐγὼ τὴ σάκκα μου καὶ ἀρχισα ν' ἀνηφορίζω πρὸς τὸ Σχολεῖο μου, ποὺ γιὰ νὰ πᾶν κανένα ἀλήθεια πρέπει νὰ βγάλῃ ἀνήφορο...

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΗΝΕΑΣ

Ὁ βοσκὸς καὶ τὰ προβατάκια

Καλῶς μᾶς ἦρθες, γειά σου, ἤλιε μου κανακάρη!
Θὰ πάρω ἐγὼ τ' ἄρνιά μου
νὰ πᾶμε στὸ χορτάρι!

*

Θὰ πάρω τὸ σκυλί μου
καὶ τὴ γλυκεῖά φλογέρα
ν' ἀνέθω στὴ ραχοῦλα,
στὸν καθαρὸν ἀέρα!

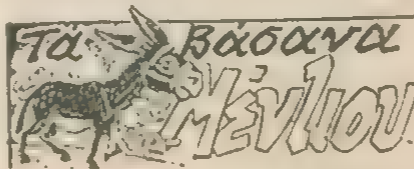
*

Ἐμπρός, ὅλα μαζί μου!
Μπέε, μπέε, τὰ προβατάκια,
ντὶν ντὶν τὰ κουδουνάκια,
γᾶο γᾶο τὸ σκυλί μου!

Ἑλ. Σαμ.

Τὰ δύο χαριτωμένα δίδυμα Σκαπανῆα Χρήστος καὶ Μαρίνα Ἀλεξανδροπούλου.

6.

(Συνέχεια)

— Συχωρέσετέ με, φιλάτη μου, εἶπε πολὺ στενοχωρημένος. Δὲν ἤθελα νὰ σᾶς προσβάλω... Ἀγαπητὴ μου φίλη, μὴν κλαίτε. Σᾶς ἱκετεύω.
Ἡ θεία ἄλεπού σήκωσε τὸ κεφάλι.

— Ἴδου ἡ ἀπάντησί μου! εἶπε μὲ πολλὴν ἀξιοπρέπεια. Ἐβγαλε ἀπὸ τὴ ράχι τὴς τὸ πλατὺ φύλλο τῆς μπατανιάς καὶ τὸ ἔρριξε στὰ πόδια τοῦ κύρ Μέντιου.

— Σοῦ ἔφερα ἓνα μικρὸ δείγμα ἀπὸ τὸν παράδεισο, γιὰ νὰ πιστέψῃς. Καὶ νὰ μὴν ὑποψιάζεσαι ἀδίκαια τοὺς καλοὺς φίλους καὶ τοὺς προσβάλλῃς!

— Τί νὰι αὐτό; ρώτησε ὁ κύρ Μέντιος κι' ἄρχισε νὰ γλύφῃ μὲ τὴ γλώσσα του τὸ φύλλο. Τί νὰι αὐτό; Παιωφόρι;

— Ὁχι.

— Παρασόλι;

— Ὁχι. Ἄν βρῆς.

Ὁ κύρ Μέντιος βυθίστηκε σὲ συλλογὴ. Κοίταξε τὸ φύλλο, κοίταξε τὴν ἄλεπού κι' ἀναστεναξε.

Δὲν μπορῶ νὰ βρῶ, εἶπε τέλος. Δὲν μπορῶ. Μοῦ ἐπιτρέπετε ἀρὰ γε νὰ δοκιμάσω μιὰ γωνίτσα;

— Καλησπέρα σας! Καλησπέρα

σας! φώναξε τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ κουκουδάγια, πάνω ἀπὸ τὴν κερασιά. Μοῦ ἐπιτρέπετε καὶ μένα νὰ προστεθῶ στὴ συντροφιά σας;

— Εὐχαρίστως! εὐχαρίστως, μουρμούρισε ὁ κύρ Μέντιος σὰν καλοσάναθρεμμένος ποῦ ἦταν. Μὰ ὁ νοῦς του δὲν ξεκολλοῦσε ἀπ' τὸ πλατὺ φύλλο τῆς μπατανιάς.

— Δὲν μπορῶ διόλου νὰ κοιμηθῶ, εἶπε ἡ κουκουδάγια καὶ χασμουρήθηκε μ' ὅλη τῆς τὴ δύναμι. Μὲ βασανίζει, ξέρετε, πάρα πολὺ ἓνα αἶνιγμα ποὺ μοῦ εἶπε ἡ ξαδέρφη μου. Μήπως θὰ μπορούσατε νὰ μοῦ τὸ λύσετε εἰσεῖς, κύρ Μέντιε;

— Πῶ πῶ! τί βάσανοι συλλογίστηκε ὁ κύρ Μέντιος. Αἰνίγματα μέσ' στὴ νύχτα! Νὰ κάθεσαι νὰ σπάξῃς τὸ κεφάλι σου... Πάλι καλὰ ποῦ δὲ θέλει νὰ τῆς λύσουμε κανένα σταυρόλεξο...

Ἡ κουκουδάγια, χωρὶς νὰ περιμένῃ τὴν ἀπάντησι τοῦ κύρ Μέντιου ἄρχισε ν' ἀπαγγέλλῃ:

«Μπανανιά μέσ' στὸ χωριό,

— μιὰ μονάχα κι' ὄχι δυό —

στῆς δασκάλας τὴν αὐλὴ

κι' εἰν' τὸ φύλλο τῆς πλατῦ.

Ποιὸς τὴν εἶδε ἄς μᾶς πῇ!

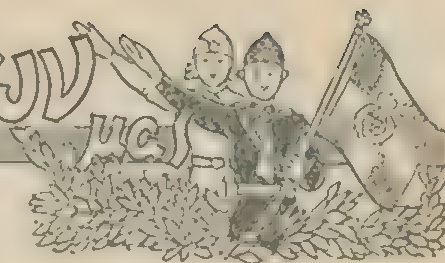
— Μήπως τὴν εἶδατε ἐσεῖς, κύρ Μέντιε; ρώτησε μὲ μεγάλῃ εὐγένεια.

Ἡ θεία Ἀλεπού μάνιασε.

Ἐπολὺ δοκίμασα ἔκαμα καὶ δὲν τὴν ἔφαγα, συλλογίστηκε. Ὅριστε μᾶς

των σκαδανέων

Τὸ παραμυθάκι μας.

Η ΠΟΝΗΡΗ ΑΛΕΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΛΥΚΟΣ

Μιά φορά κι' έναν καιρό μιά άλεπού πού κατοικοῦσε σ' ένα δάσος ἐδῆκε κυνήγι. Καθώς προχωροῦσε ἔφτασε σ' ένα ἄλλο δάσος, πού βρῆκε ένα λύκο.

— Θά σοῦ δώσω τρία πρόζατα νά φᾶς εἶπε στό λύκο, ἀλλά τὰ ἔχω κρυμμένα ἐκεῖ στό ἀντικρινό δι' ἰος πού εἶναι ἡ φωλιά μου. Ἐάν θέλῃς νά τὰ φᾶς, πάρε με καθάλλα νά με πᾶς στήν φωλιά μου νά σοῦ τὰ δώσω.

Ὁ λύκος τήν ἐπῆρε καθάλλα στή ράχι του καί τρέχοντας, καθώς πεινοῦσε, πηγαίνει γιά τὰ πρόζατα! Στό δρόμο πού ἔτρεχε ἔπεσαν σέ μιά γούρνα καί οἱ δύο. Ἡ ἄλεπού λέγει στό λύκο:

— Γιά νά τρέχῃς σέ ἐπῆρα; Νά με σκοτώσῃς; Τώρα θά σοῦ δώσω τὰ δύο ἀρνάκια. Πέριμενε ἐδῶ καί θά σοῦ τὰ φέρω.

Ἡ ἄλεπού σάν τὸ ἔβαλε στά ποδία, οὔτε ξαναγύρισε. Ὁ λύκος πέριμενε, πέριμενε νά ἔλθῃ ἡ ἄλεπού, ἀλλά πού νά ἔλθῃ! Ἀφοῦ ἀργησε, ὁ λύκος ἔφυγε.

Μιά μέρα ἡ ἄλεπού βγῆκε σ' ένα ἄλλο δάσος γιά κυνήγι. Ἐκεῖ πού πηγαινε βρίσκει τόν ἴδιο λύκο, πού ἐβγῆκε καί αὐτὸς κυνήγι. Λέγει τότε ὁ λύκος στήν ἄλεπού:

Ἀ, τίδεια! Κάτι τὴν ἐξυπη καί παρὶ νά με μαρτυρήσῃ!.

Κι' ὁ κύρ Μέντιος γούρλωνε τὰ μάτια του καί κοιτάζε τὸ πλατὺ φύλλο τῆς μπανανίδας κι' ὁ νοῦς του πηγαινε σέ χαλιά, σέ παπλώματα, σέ πανωφόρια... στὰ πανιά τῶν καρδιῶν, στὶς φαρδιές κάπες τῶν βοσκῶν, σ' ὅτι πλατὺ εἶχε δῆ στή ζωῇ του. Κι' οὔτε καθόλου πρόσεξε τὰ νοήματα πού τοῦ ἔκανε ἡ καλὴ κουκουβάγια.

— Δὲν μπορῶ νά βρῶ, δὲν μπορῶ νά βρῶ, εἶπε πάλι κοιτάζοντας μὲ ἀπελπισία τὸ πλατὺ φύλλο. Τί νά ναι ἀρά γε;

— Ἐ, λοιπόν, κύριέ μου, ἔκανε ἡ ἄλεπού μὲ περηφάνεια, ἐγὼ θά σοῦ τὸ πῶ! Εἶναι ένα φυλλαράκι ἀπὸ τὸ τριφύλλι πού φυτρώνει στὸν παράδεισο. Κατάλαβες τώρα;

Ὁ κύρ Μέντιος λίγο ἔλειψε νά λιγοθυμῇ. Δὲν μπορούσε νά πιστέψῃ τὰ μάτια του. Δὲν μπορούσε νά πιστέψῃ τ' αὐτιά του. Τοῦ φαινόταν πῶς δνειρεύεται.

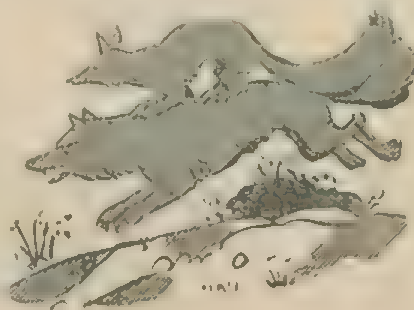
«Μά πάλι, ἀν δνειρεύωμαι, συλλογίστηκε, θά πῇ πῶς κοιμάμαι. Κι' ἀν κοιμώμεν δὲν θά ἡμουν ὄρθιος. Καί δὲν θά εἶχα καί τὰ μάτια μου ἀνοιχτά. Μά ἀφοῦ ἔχω τὰ μάτια μου ἀνοιχτά, θά πῇ πῶς δὲν κοιμάμαι. Ὡστε αὐτὸ τὸ πρᾶμα ἐδῶ εἶναι τριφύλλι...».

Ἡ θειά Ἀλεπού κατάλαβε πῶς ὁ κύρ Μέντιος τὰ ἔχασε ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμό του κι' ἐξακολούθησε μὲ μεγάλη βιάσι:

— Ποῦ εἶναι τὰ δύο ἀρνία πού μοῦ ἔταξες;

— Τὰ ἔφερα ἐκεῖ, κοιτὰ στή γούρνα, καί δὲν σέ βρῆκα καί τὰ ἐπῆρα πάλι στή φωλιά μου. Ἀν θέλῃς πάρε με καθάλλα νά πᾶμε νά σοῦ τὰ δώσω.

Τὴν ἐπῆρε στή ράχι του πάλι, καί ἔτρεχε σ' ένα δένδρο τοῦ εἶπε ἡ ἄλε-

πού, νά μείνῃς αὐτοῦ ἀπὸ κάτω νά σοῦ τὰ φέρω. Ὅταν ἀπεμακρύνῃθῃ, εἶπε στὸν λύκο:

— Σάν γαιδουράκι μὲ πηγαινε δπου ἤθελα. Τώρα πού μὲ ἔφερες στή φωλιά μου, οὔτε πρόζατα ἔχεις νά λάβῃς, οὔτε ένα εὐχαριστῶ. Γιά νά μὴν ἔχῃς μυαλό, νά τί ἔπαθες!

(Ἐστῶλη ὑπὸ τοῦ Σκαπανέως Θεοφάνους Μπούρα, ἐκ Βόλου).

Καί του νά δῇς ἄκομα! ἔπει. Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα. Κάθε σπειρὶ κριθάρι, ἐκεῖ πέρα, στὸν παράδεισο, εἶναι μεγάλο... σάν... πεπόνι!

Φρτ! Φρτ! τιναχτηκαν ταλι τὰ κλαδία τῆς κίρσαιας. Ἐνα ἀγούρο κίρσαι ἴππιο, ταλι ἀπάνω στον κύρ Μέντιο, στή μύτη του αὐτὴ τῇ φορά. Ἡ καλὴ κουκουβάγια δὲν εἶχε ἡσυχία. Πῆδηξε σ' ένα κλαρί, δὲν τῆς ἄρεσε, ἀλλάξε πάλι θέσι. Μά δὲν ἔδγαλε τοιμουδιά.

Ἀφοῦ δὲν προσέχει διόλου τί τοῦ λειῶ, συλλογίστηκε, καλὰ νά ταθῇ.

Τὸν λυπᾶμαι τὸν δύστυχο, μά δὲν μπορῶ νά τὸν βοηθῶ. Ἀλήθεια εἶναι πολλὰ κοιτὰς ὁ κακομοῖρης!.

Ἡ κερά Καλὴ, ἡ πυγολαμπίδα, ἔξασε πάλι στὰ γέλια. Τῆς φάνηκε πολὺ ἀστεῖο αὐτὸ τὸ κριθάρι πού γλῆνκε στὴ φαντασία τῆς θειά Ἀλεπούς μεγάλο σάν πεπόνι.

ἔξυπνη κουτὰ

Ντίνος: Μά τί ἔπαθες Ἀλέκο; Μήπως τὸ τηλεγράφημα πού ἔλαβες σέ σύγχυσε ἔτσι;

Ἀλέκος: Καί βέβαια. Ὅταν ἀπέτυχα στὶς ἐξετάσεις μου, τηλεγράφησα στή μαμά:

«Ἀπερρίθην. Προετοίμασε τὸν μπαμπά.»

Ντίνος: Λοιπόν;

Ἀλέκος: Λοιπόν πρὸ δλίγου ἔλαβα τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν: «Μπαμπὰς ἔτοιμος, ἐτοιμάσου καί σὺ.»

Ἡ Δασκάλα: Τί εἶναι αὐτὰ πού λές, Μαρία; Δὲν γνωρίζεις τί θά πῇ καθρέπτης; Τί κυττάζεις τὸ πρῶ ἀφοῦ πλυσθῇς γιά νά ἰδῇς ἐάν καθάρισε τὸ πρόσωπό σου καλὰ;

Μαρία: Κυττάζω τὴν πετοῖτα, κυρία.

Γέλασε, γέλασε, ποιεῖς ἡ κοιλιτὰς τῆς ἀπ' τὸ πολὺ τὸ γέλιο. Ἐπὶ τέλους σταμάτησε. Κι' ὅταν σταμάτησε συλλογίστηκε:

«Πρέπει νά βρῶ τρόπο νά τὸν βοηθῶ, τὸν κουτεντέ. Πρέπει νά βρῶ κι' ἐγὼ κανένα αἰνίγμα. Μά θά τὰ καταφέρω; Δὲν εἶμαι καί πολὺ δυνατὴ στὰ αἰνίγματα. Ἡ ἄλεπού σοῦ λέει ψέματα! νά τοῦ πῶ ἀρά γε; Θά καταλάβῃ; Μπᾶ, δὲ θά καταλάβῃ. Εἶναι κουτὸς ὁ κακομοῖρης. Νά τοῦ πῶ ἴσως: «Τὸ κριθάρι δὲ γίνεται πεπόνι!». Μά πάλι δὲ θά καταλάβῃ. Τί νά τοῦ πῶ λοιπόν;».

«Ἐχομε καιρὸ νά σκεφτοῦμε!» εἶπε κι' ἀρχισε νά σούρνειται γούγορα γρήγορα ἔξω ἀπὸ τὸ καταφύγιό της. Σούρθηκε, σούρθηκε, πέρασε ἀρκετὴ ὥρα, ὥσπου νὰ πληροσθῇ τὸν κύρ Μέντιο.

Σταθετὶ! Σταθετὶ, φώναξτ, με τὴν ἀντασας, ἔχω νά σὰς πῶ κι' ἐγὼ νὰ αἰνίγῃ.

Διὰ βρίσκειται ὁμοῦ σὲ ἀσφαλεῖα, συλλογίστηκε, σὰν εἶδε τὸ κακὸ βλέμμα τῆς ἄλεπούς. — Μὲ τὴν ἀδειά σου, κύρ Μέντιε, εἶπε, ἐπειδὴ με πειράζει ἀπὸψε ἡ ὑγρασία, θ' ἀνέδω νά καθίσω ἀπάνω στὸ ποδάρι σου. Ὡ, δὲ θά σ' ἐνοχλήσω... Νά, ἐδῶ, στήν ἄκρη. Καλὰ εἶμαι τώρα! εἶπε καί θρόνισσε στὸ μπροστινὸ δεξιὸ νύχι τοῦ κύρ Μέντιου. «Καλὰ εἶμαι τώρα, εἶπε καί ἀπὸ μέσα της. Ἡ θειά Ἀλεπού δὲ θά τολμῇ νά με πειράξῃ ἐδῶ πέρα.»

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΝΤΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ό Παράδεισος...

Σκέψεις μικρού όπναρά:
«Τι καλά νά εξούσα σ'
έκείνα τὰ μέρη πού ἡ νύ-
χτα διαρκεί ἔξη μῆνες!...».

Τίνος νομοῦ;

Ό πατέρας τῆς Κικῆς
ρωτᾷ τὸν καθηγητὴ πῶς
τὰ πάει ἡ κόρη του στὴν
Γεωγραφία.

— Πολὺ καλά ἀπαντᾷ, ὁ
Καθηγητής. Εἶναι μία ἀπὸ
τὰς πρωτεύουσας...

— Καὶ τίνος Νομοῦ, κύ-
ριε καθηγητῆ; ρωτᾷ ἡ μι-
κρή Κικὴ.

Τὸ καθρεφτάκι.

Μέσα στὸ ἀεροπλάνο, ἐ-
πάνω ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα:

— Κύτταξε, Μαρία, νὰ τὸ
καθρεφτάκι πού μοῦ ἔχει
πρὸ ὀλίγου ἀπ' τὰ χέρια.

— Ποῦ εἶναι;

— Νὰ ἐκεῖ κάτω, δὲν τὸ
βλέπεις πῶς γυαλίζει;

— Καλὲ αὐτὴ εἶναι ἡ λί-
μνη τῶν Ἰωαννίνων.

Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 29ου ΦΥΛΛΟΥ

ΜΕΤΕΞΕΛΕΞΑΝΤΕΣ
ΚΕ...

Ἀλγίριον, Ὀλγα, Αἴγιον, Γάλα,
Ἀγγαλα, ὠρὸ, λαγοί, γένειον.
Πυραμίδες: Α, ὄλα, τρίχων,
παρμένο, Βιστοῦλας, Καραϊσκά-
κης.

Τετραγώνων: Θάρα, ἡ
ἄν, Ρῶμη, ἀθήρ.
Ἀκροστιχίς: Παῦλος (Πά-
ρος, Ἀσράν, Ὑάλος, Λαμία, Ὁ
σας, Σάμος).

Αἰνίγμα: Τίγρις.

Τριπλή ἀκροστιχίς
Καναδάς - Ἀλαμπά - Παναμάς
(Κάρος, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα).

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

Παρομοίωση: Ὁρῶν, ὄλας,
ἄλμα, ἄλμα, ἄλμα.

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὅριζοντίως: 1 Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κί-
τους Στρατιωτικὸν παραγγέλμα, 2 Πόλις τῆς Μικρᾶς

Ἀσίας καὶ τῆς
Γαλλίας, 3 Ἄλο-
γο (δημ.)— Πρό-
θεσις, 4 Ἀρχαία
θεά, μήτηρ Θεῶν
— Πρόθεσις, 5 ΝΡ,

6 Κόλπος τῆς Ἑλ-
λάδος, 7 Ἱερὸς τό-
πος προσευχῆς
(κλητ.) — Ὑμᾶς —
Δικά σου, 8 ΤΣ,

9 Κτύπος, θόρυ-
θος — Εἰς τό, 10
Ἀρχαῖο δῖπλο ἀλ-
λά καὶ δῖπλο τῶν

παιδιῶν (πληθ.).
Καθ' ἑτάως: 1
Ὀρη τῆς Δ. Ἑλ-
λάδος, 2 Τὸ τέλος

κάθε πράγματος,
3 Με αὐτὰ διευθύ-
νομεν τὸν ἵππον — Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα

μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἦτο δῖπλο, τῶρα
μᾶς δείχνει τὴν κατεύθυνσι... 4 Νότα βυζαντινῆς μου-
σικῆς — Μέτρον ἐπιφανείας, 5 Παραλία — Κάτοικος πό-

λεων, 6 Ἀνθ — Κασσόνι, 7 Ἡμερὰ ζῶα (δοτ. πληθ.),
8 Πρόθεσις — Ἐκτος, 9 Πρέπει νὰ τὸν φυλάττῃ κάθε ἀν-

θρώπος — Ἀρθρον (πληθ.), 10 Ἱερὰ ἐνδύματα — Ε...

νικὴ νῆσος.

Ο. Ι. ΝΕΓΡΙΝ

Τρίγωνον.

..... 1η σειρά: Πολ-
..... λοι τὴν ἔχουν

..... γιὰ διασκέδασι.
..... ἄλλὰ οἱ ψαρά-

..... δες γιὰ νὰ ἐξα-
..... σκούν τὸ ἐπαγ-

..... γελμά τους (καθαρ., ὀ-
..... νομ.), 2α σειρά: Προσωπι-

..... κὴ ἀντωνυμία (πληθ.), 3η
..... σειρά: Πρόθεσις, 4η σειρά:

..... Ὅχι εἰρηνικὴ πρᾶξις, 5η
..... σειρά: Ἀντωνυμία, 6η σει-

..... ρά: σύμφωνον, καὶ καθέ-
..... τως τὰ ἴδια

..... Η Χ.

..... Λεξιγριφος.

..... Ὁ τροχὸς δημοτικὰ
..... Κι' ἓνα κράτος στὴν Ἀσία

..... Κάνουν τὰ δυό, ὁπωρικὰ
..... Μ' ὄψι ὠραία μὰ κι' οὐσία.

..... Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

..... Ἀκροστιχίς.

..... Τὰ ἄρματα τῶν κατὰ Β.
..... ζῆτο, ἔπειτα ἔπειτα ἔπειτα

..... ἀπὸ τῶν Εὐδοκιδεῶν
..... περιόδικον:

..... 1) Ρωμαῖος αὐτοκρά-

..... τωρ, 2) Θεὰ τῆς οἰκου-

..... μῆτος, 3) Βασιλεὺς τῆς Ἑλλά-

.....δος, 4) Πρωτεύουσα Εὐρ.

.....κράτους, 5) Στρατιωτικὸν

.....παραγγέλμα, 6) Ἑλληνικὸν

.....πέλαγος, 7) Ἱερὸς ὅρος.

Μ. ΤΣΑΚΙΡΑΚΗ

Μεταγραμματισμός.

Εἰμαι φωτεινὸ σημεῖο
μ' ἂν ἀλλάξῃς τὸ κεφάλι

ἄμορφο νησί τοῦ Αἰγαίου
θὰ φανερωθῇ καὶ πάλι

..... Χ. Π. ΜΑΤΣΑΚΟΣ

..... Κρυπτογραφικόν.

1234567890 = Εἶδος ἀσκή-

.....σεως.

269190 = Ἀρχ. Θεός.

3916362 = Κράτος Ν

.....Ἀμερικῆς.

4390 = Καμπούρα.

5697 = Ἑλλ. ἀκρω-

.....τήριον.

6941690 = Χρονικὴ μο-

.....νάς.

723256797 = Ὀνομασία

.....ναυμαχίας.

84052 = Προσφορά.

9452762 = Μοῦσα.

09416 = Ἡρωικὸ χω-

.....ριό.

..... Π. Α. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

..... Αἰνίγματα.

..... Χωρὶς νὰ σὲ κόβῃ

..... σὲ κάνει δυό.

..... Τί εἶναι:

..... Πάει, πάει, πάει

..... καὶ πίσω δὲ γυρνᾷ.

..... Τί εἶναι:

.....

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Γιὰ νὰ ζεσταθοῦμε!

Στὸ σχολεῖο.

— Γιατί Τάκη τὸν χειμῶ-
να δὲν κάνουμε μπάνιο στὴ
θάλασσα;

— Γιατί τὰ νερά εἶναι
κρύα.

— Καὶ σὺ Κουφιοκεφαλά-
κη, γιατί τὸ καλοκαίρι κά-
νουμε;

— Γιατί τὰ νερά εἶναι
ζεστά!

Περὶ καλλιγραφίας.

— Τάκη, τί βαθμὸ πήρες
στὴν καλλιγραφία;

— Ὁκτώ.

— Στὰ γραπτά ἢ στὰ
προφορικά;

Τακτοποίησις...

Ὁ Κουφιοκεφαλᾶκης φι-
λοῦσε τὸν φίλον του.

— Πῶς πέρασες τὴν νύ-
χτα; τὸν ρωτᾷ.

— Ὅχι τόσο καλά. Φαί-
νεται ὅτι εἶναι χαλασμένη

ἡ σκεπὴ καὶ τὰ νερά τῆς
βροχῆς ἔφεταν ἱσα-ἱσα

ἐπάνω στὸ κρεβάτι μου.

— Ἀ! μὴ στενοχωριέ-
σαι! Γι' ἀπόψε τὸ βράδυ

θὰ σοῦ δώσω τὴν διπρέλ-
λα μου!

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 31ου ΦΥΛΛΟΥ

Ἀκροστιχίς: Ἀθήναι (Αἰ-
ός, Θάλασσα, Ἡῖα, Ἡῖος,
Ἀθῆναι, Ἰάσον).

Τρίγωνον: Πᾶρος, Ἁγίς,
διά, δε, Σ.

Στοιχειόγραφος: Χρή-
μα, ῥημα.

Αἰνίγμα: Ἡ τρόπα.

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Μεσοστιχίς: Καραϊσκά-
κης, ὄλας, νῆος, Ἀμαλία,

Τὰ ἀποτελέσματα ὁλοκλήρου τῆς Ἀθλητικῆς Ἑβδομάδος καὶ ἡ ἀπονομὴ τῶν ἐπάθλων εἰς τοὺς νικητὰς ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόγου.

3) Γιαγκίνης Περιφ. Διοικήσεως Χίου 12' 2".
"Άλμα εις ύψος Β' Κατηγορίας Θαλαγγι-
τι...". Είς το άγώνισμα αυτό μετέσχον 60 εν
δύω άθληται, έκ των οποίων προεκήρθησαν
διά τον τελικόν οι 15, όντερπριησάντες ύψος
1.35. Μεταξύ των 15 τούτων οι 6 πρώτοι του
τελικού είναι: 1) Παπαγιαννόπουλος 'Αχάσις
1 μ. 78, 2) Μουρατίδης Πρωτεύουσας 1 μ.
78, 3) Λυμπερόπουλος Πρωτεύουσας 1 μ. 70,
4) Βασιλικός Ταγμ. 'Εργασίας 1 μ. 65, 5)
Βλάχος Θεοπόλεως 1 μ. 65, 6) Φιλίππιδης
Κασάλλας 1 μ. 65. 'Επίσης 6 μ. 65 έπηδη-
σεν ό Σαπουντζής Πρωτεύουσας. Άλλοι δέ
όλται έπηδησαν 1 μ. και 60.

“Άλμα εις ύψος Α” Κατηγορίας Θαλασσι-
τών: Μετάσπον έν άλμα 36 άσθλητα, εκ των ό-
ποιων προεκήρθσαν 01 ν. που έφηρσαν το
1 μ. 50. Μεταξύ τούτων ένλησαν: 1)
Λάμπρου Πρωτεωσσης 1 μ. 81. 2) Γράτσας
Θεσσαλονίκης 1 μ. 78. 3) Μαρμαρης Αρι-
στη 1 μ. 65. 4) Μαυρίκης Θεσ(ονίκης) 1 μ.
65. 5) Παπακριακού Πρωτεωσσης 1 μ. 65.
6) Γλύκας Κυκλάδων 1 μ. 60. Το ύψος του
1 μ. 60 έφηρσαν άλλοι τρεις που προεκήρ-
την δια των τελικών του αγωνισματος.

Σφαίροβολία Α' Κατηγορίας Θαλασσιγυτών:
Μετέχοντες εν όλω 40 σφαίροβόλοι, εκ των ό-
ποίων προεκήρυξαν οι 16, υπερβάλλοντες τα 10
μ. και 50. Μετά ταύτων εισ τον τελικόν άνε-
δειχθήσαν νικηταί: 1) Νάνος Πρωτεύουσης
12.25, 2) Γιαταγάνας Πρωτεύουσης 12 μ. 23,
3) Δαλιάνης Ταγμ. Έργασίας 11 μ. 94, 4)
Μενούνης Άχαίας 11 μ. 50, 5) Κατρακάρος
Σαμού 11 μ. 15, 6) Σταμέλος Λακωνίας
11 μ. 09.

Σφαριροβλία Β' Κατηγορίας Φαλαγγηγτών:
 Ίς τὸ ἀγώνισμα τοῦτο μέλλουσιν ἐν βλῆ 80
 ἀθληταί, ἐκ τῶν ὁποίων προεκρίθησαν διὰ τὸν
 τελικὸν 21. Ἐνίκησαν κατὰ σειράν: 1) Κα-
 ραζήσης Θεομήτης 15 μ. 38, 2) Μιχαήλ
 Πρωτεύουσας 13 μ. 97, 3) Σούντης Ἀρσέ-
 νιος 13 μ. 52, 4) Πέττας Ἀριστεύς 13 μ. 42,
 5) Μουρατίδης Πρωτεύουσας 13 μ. 10, 6)
 Κόντης Πρωτεύουσας 13 μ. 6.

Δρόμος 60 μ. Θαλασσιγγισιού Β' Κατηγο-
ρίας: Μετόχον εν δλω 94 ἀθήλτραι, α) δι-
ταίαι έρελιν εν 6 δω οειράς, Α) 32 προκρί-
θείσαι — 2 από κάθε σειράν — ηγωνίζονται
το άπόγευμα εν εν 2ον προκριματικών. Είς
την 1ην σειράν έίλησαν: 1) Καρέλιν Δρά-
κος 8'8. 2) Σφήκα 'Αργολίθιας 9'1. 3)
Ρόκος Θεομυκήνης 9'1. Ες την 2ην σειράν
1) Γιαννικόπου Τριγκάλου 8'8. 2) Τζα-
νικόπου Δρόκος 8'9. 3) Παπακωνί-
της 8'9. Ες την 3ην σειράν 1) Ραλλή
Δρόκος 8'7. 2) Γεωργίου Πρωτεύουσας 8'9.
3) Ουζούνιου 'Εβρου 9'1. Είς την 4ην σε-
ράν: 1) 'Αλεξάκη Πρωτεύουσας 8'8. 2) Πα-
λιγγωπούλου Λακωνίας 9'1. 3) Μαντά-
Κοκιάς 9'6. Είς την 5ην σειράν: 1) Βοϊκλή
Κοκλιάς 8'6. 2) Γεωργίου Πάλλης 9. 3)
Δημοπούλου 'Αρκαςίας 9'3. Είς την 6ην σε-
ράν: 1) Δελγιώργη Ρεθύμης 8'9. 2) Νι-
κολάου Θεομυκήνης 9'3. 3) Σφήκα Χίου 9'5.

[illegible]

Δρόμος 800 μ. Φαλαγγιδών Α' Κατηγορίας: Είς τὸ ἀγώνισμα αὐτὸ ἔλαβον μέρος οἱ ἑξῆς ἀθληταὶ τῆς τριτῆς κατηγορίας: (1) 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824.

Τὰ τεχνικά αποτελέσματα τῶν ἀγώνων τοῦ Σταδίου καὶ τῶν ἀγωνισμάτων τῆς σκοποβολῆς, ποὺ ἐτελέσθησαν τὴν Πέμπτην, ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Βολή διά κοραμπίνης από απόστασεως 50 μέτρων Θαλασσιγυριών Α' Κατηγορίας: 1) Σοριάνου Δ.Α.Σ. 190, 2) Μεταξιώτου Θεοφάνους 190, 3) Ξωτιάδου Θεοφάνους 189, 4) Παντελοπούλου Άρκαδίας 188, 5) Χατζηνικολάου Θεοφάνους 187 και 6) Σιγαλού Πρωτίστου 186.

Είς τὸν ὁμαδικὸν τοῦ ἰδίου ἀγώνισματος
πρῶτῃ ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς Θεογένης μὲ 925
βαθμοὺς, 2α ἡ ὁμάς Πρωτοῦ μὲ 922 καὶ 3η
ἡ ὁμάς Δ.Α.Σ. μὲ βαθμοὺς 889.

ἡ Ἀλμα εἰς μήκος θαλασσιγίνει 4. Κατη-
γορίας: Εἰς τὸ ἐγώμισμα οὗτοι ἔλαδον με-
τὰ 53 ἔλται, ἐν τῶν ὁποίων προεκρίθησαν
οἱ τὰν τελικόν οἱ ἐπιτυχόντες τὸ δριὺν 5 μ.
80 δεκάτῃ ἔλται. Μετὰ ταῦτα τούτων ἐνίκησαν
κατὰ σιγὰν: 1) Ἰωαννίδης Τρικλῶν 6.35.
2) Μάργαρας Ἀριστῆς 6 μ. 30. 3) Ζερφός
Πρωτεύουσης 6 μ. 14. 4) Λαζάρου Θεολογικῆς
6 μ. 11. 5) Καλοδοῦκας Δ.Α.Ζ. 5 μ. 98 καὶ
6) Μάγκος Ἑβρου 5 μ. 94.

Διοκοβολία (Έλληνική) θαλαγγιτών Α' κατηγορίας: Είς το άνω άκμας τουτο ηγωνίσθησαν 31 ἀθληται, εκ των οποίων είς των τελικών μετέσχον 9. Οι νικηται είναι: 1) Κατρακάς Σάμου 34 μ. 03, 2) Σταμέλος Λακωνίας 32 μ. 83, 3) Θεοφίλης Δ.Α.Σ. 32 μ. 78, 4) Γαλανός Σάμου 30 μ. 58, 5) Έμμανουήλης Ροδότης 30 μ. 53 και 6) Παυλός Λακωνίας 30 μ. 47.

[illegible]

ἀρ. 400 μ. Φαλαγγιδῶν Α' Κατηγο-
ρίας (ηλικίας) Εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦτο
ἐπὶ τῶν 55 ποδῶν, ἔκ τινος ἀπολλύει τρεῖς
ἀνδράς διὰ τὸν ἡμιτελικὸν 18. Μεταξὺ τῶν 18
τούτων προεβίβησαν διὰ τὸν τελικὸν 2 ἐξ ἑ-
κάστης τῶν τριῶν σειρῶν. Τῆς 1ης σειράς ὁ
"Οἰφάνης Θεσσαλονίκης με 54' 3" καὶ ὁ Σα-
λκιμάρης Δ.Α.Σ. με 55". Τῆς 2ης σειράς
ὁ Λαμπρινίδης Πρωτεύουσας με 54' 6" καὶ ὁ
Λαμπρετούλης τῶν Ταγματῶν Ἐργασίας με
54' 3". Τῆς 3ης σειράς ὁ Σαλλιδάρης Πρω-
τεύουσας με 53' 9" καὶ ὁ Τιμάκης Ταγμ. Ἐρ-
γασίας με 54' 9".

"Άλλα τὰς μικροῦς θαλασσιγῶν Β' Κατηγο-
 ρίας: Εἰς τὸ ἀνώσιμα αὐτῶν ἔλαβον μέρους
 84 ἄλται, ἐκ τῶν ὁποίων προεκρίθησαν δύο
 τὸν 50, καὶ τὸν 34, ὡς ἀρκούντα τὸν ἡλικὸν τῶν
 5 μ. 50, ἵτοι ἐν ὅλῳ 24 ἄλται. Ἐκ τῶν 24
 αὐτῶν ἀρίστην ἐκτίσαντο κατὰ σειράν 1) Χα-
 τζηνιολοῦλου Ἀρριόνης 6 μ. 28, 2) Χωριεῖς
 λης Ἀλέσου 5 μ. 96, 3) Παλλήλης Ἐβρου 5
 μ. 95, 4) Μουρατιδίου Πρωτέσης 5 μ. 93, 5)
 Χωριέλης Ἀλέσου 5 μ. 88 καὶ 6) Καραχόσης
 Θεωλίκης 5 μ. 88.

Ἀρόμος 100 μ. Φαλαγγιτῶν 2ας Κατηγο-
 ρίας: Εἰς τὴν προκηρυχτικὰς ἡμερησίαν
 74 βρομῆς. Εἰς τὴν ἡμετερίαν 18 εἰς 3 σι-
 ρὰς, ἐξ ἑκάστης τῶν ὁποίων προεκρήσονται
 5 αὐτὰ τεταχύν. 2 βρομῆς. Ἐκ τῆς 1ης
 3ης σιρὰς ὁ ὀπίσθεν προκρήσεται μετ' 56 2 κα-
 ῖν δ' ἑκαστὴς Ἀρμυρίας μετ' 56 3, ἐκ τῆς 2ας
 σιρὰς ὁ Μολαζατικὸς Λασηθίου μετ' 57 4 κα-
 ῖν δ' ὁ Σαουντικὸς Φωδερινὸς μετ' 57 4 καὶ ἐκ τῆς
 3ης σιρὰς ὁ Πέριος Πρωτόσης μετ' 57 2
 καὶ ὁ Δικριτικός Παν. Ἐργασίας μετ' 57 2

Δρόμος 100 μέτρων Θαλασσιγυσιών. Με-
συχον 6 δόληθρια, έκ των 64, του με-
τεχον αρχικώς των προκρινετικών Μητρώ-
των 6 αυτών έτίθησαν: 1) Μαίμαχα Πρωτε-
ουσης 13''8, 1) Κοινομυρτόγλου Δ.Α.Σ
14''4, 3) Στριγκου Πρωτεουσης 14''4, 4)
Κασιπάη Έβρου 14''6 και 5) Παπατζή Δ
Α.Σ. 14''8.

Δ. ΚΟΣΙΟΥΣ ΕΛΑΤΕΣ, ΟΥΤΕΝΙΣ ΤΩΝ Β' Κα
θηγορίας: Μετόχου 45, 12, 13, και προκο
θησαν δια των τελικών 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837,

[illegible]

των της ημέρας — μετάλλια καὶ διαλώματα τιμῆς — ἀπένειμεν ἰδιοχείρως ὁ Ἐθνικός Κυβερνήτης καὶ Γενικός Ἐπιθεωρητής τῆς Ε.Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξάς.

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ 32.000 ΜΕΤΡΩΝ:

Με άφειτηρίαν και τέρμα τὸ Πανελλήνιον Σκοπευτικὸν Κέντρον τῆς Ε.Ο.Ν. διεξήχθη ὁ ἀγὼν ποδηλασίας μεταξὺ θαλαγγινῶν Α' Κατηγορίας ἐπὶ ἀποστάσεως 32.000 μέτρων.

Κατηγορία ποδηλάτων αγώνος: 1) Εύδαιμων Πρωτίσης, 2) Καραγιώργος Θεοδωρικός, 3) Μολακίδης Πρωτίσης, 4) Νικολάου Πρωτίσης, 5) Ζουλίδης Καβάλλας και 6) Κουτρούνης Αργυρίδης

κατηγορία ποδηλάτων περιπάτου: 1) Γεωργιάδης Πρωτοσης, 2) Τσίγκος Θεοφάνης, 3) Δημητριάδης Πρωτοσης, 4) Μαντάς Αργολιδοκροάτης 5) Τσάκωνας Αργολιμίας και 6) Άλμυρούδης Χίου.

Τοις πρωίνους αγῶνας τῆς Παρασκευῆς παρηκολούθησε καὶ ὁ Α. Β. Υ. ὁ διάδοχος Παύλος μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Οἱ ἀθληταὶ καὶ οἱ θεαταὶ ποτὶ εὐρίκοτον εἰς τὸ Στάδιον τῆς Ὠρᾶς ἐκίνηθ' ὑπεδείχθησαν ἐνθουσιᾶς τοῦτον. Τὸ ἀπογεῖμα παρηκολούθησε τοὺς αγῶνας ὁ Ἀρχηγός, γενομένης δὲκτὸς ἐνθουσιᾶς ὅσοι τῶν χιλιάδων θεατῶν ποὺ παρηκολούθουν τοὺς αγῶνας. Τὴν περισσότερᾴαν Ὠρᾶν ὁ Ἀρχηγὸς ἔμεινεν εἰς τὸν στίβον παρηκολούθων ἐκ τοῦ πλησίον τοῦς αγωνιστάς. Μόνον μετὰ τὸ πέρας τῶν αγωνισμάτων ἀηλήθειν εἰς τὴν κερκίδα τῶν ἐπισήμων, ὅπου, βοηθοῦμενος ὅπῳ τῷ Κ.Ε.Ν. ἀπέμεινε τὰ διὰ τὴν ἡμέραν μετὰ τῆς νίκης τῶν τελικῶν αγῶνων τῆς ἡμέρας.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τὰ τεχνικά αποτελέσματα τῶν τελεσθέντων ἀγωνισμάτων ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

“Άλλα τριπλούν Α” Κατηγορίας Θαλασσι-
τών: Είς τὸ ἀνώνυμα τοῦτο ἠγωνισθάν-
την ἀρχικῶς 38 ἄλται, ἐκ τῶν ὁποίων προεκήρη-
σαν τελικῶς διὰ τὸν τελικὸν οἱ 8, ὑπερλα-
τες τοῦ μήκους τῶν 12 μ. καὶ 50. Μεταξὺ τῶν
8 τούτων ὁλῶν ἐνίκησαν οἱ κάτωθι 6 μὲ τὴν
ἑλῆς σφύραν: 1) Καλοδοῦκας Δ.Α.Σ. 13 μ.
38, 2) Γουατάς Πρωτοῦς 13 μ. 15, 3) Π.α.
παδόπουλος Πρωτοῦς 13 μ. 07, 4) Ζερβός
Πρωτοῦς 12 μ. 99, 5) Ἀλεξίου Ἀττικοδω-
τίας 12 μ. 74 καὶ 6) Ντόκος Μεσονησίας
12 μ. 71.

Δρόμος 1.500 μ. Α' Κατηγορίας Εδαφικών
των "Ημεδαπών 75 % της τριμ. ομίλης.
Εκάστης των οποίων προκρίθησαν διά των τε-
λικών 5. Μεταξύ των 15 άνωμνηθέντων ελ-
τοις τελικού έπικράτη οι κατά 6. 1) Οικό-
νομητος Ταγμ. Έργασίας 4'15 4. 2)
Κοιτηριατός Πρωταγός 4 18 6. 3) Ασιατική
Έβρου 4'20' 3. 4) Καδινούπουλος Γασιόκη
4'21' 5. 5) Καμπερής Λόβου 4'21' 2 κα-
6) Μελιδώνης Πρωτ. της 4'21' 7.

Δρόμος 400 μ. Θαλαγγιτών Β' Κατηγο-
ρίας. Είς το αγώνισμα τοῦτο ἡγενησάμεθα
ἐν ὅλῳ τῷ ὄρει. 26 τῶν ἁλίων, κατόπι
προκρινάμεθα καὶ ἡμιτάλι 4, ἡμιάντρα
εἰς τοὺς τετακτοὺς κατ' αὐτ. 6, τριπταστάσι
μὲν τῆς ἀκόλουθον σιάν: 1) Αἰζάνης Ἀρ-
γοῦ 26 2) 31 Μελιτάκης Ασσητικ. 36 2, 4
Σαουτῆνης Φοινίκης 56 5, 5) Δ. καρίστου
Ταγῆ. Ἐργασ. 59 3. Ὁ Φραγκίδης (Πρω-
τεύουσι) δὲν ἐπιδείκνυται.

Ἄλμα τριπλουν Β' Κατηγορίας: Εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦτο ἠγωνίσθησαν ἐν ἑλῶ 97 ἀθληταί, μεταξὺ τῶν ὁποίων προεκρίθησαν διὰ τὸν τελικὸν 12, ἐκ τῶν ὁποίων πάλιν ἐνίκησαν οἱ κάτωθι 6 κατὰ σειράν: 1) Χατζηγιάννης (Ἀφίσης) 13 μ 50, 2) Ζαχαρόπουλος (Λαυρεντίου 12 μ 42, 3) 2 ποταίτες Πρωτόσης 12 μ 89, 4) Ψαλτῆρας (Εἰσρά 12 μ. 65, 5) Βρούμιος Πρωτόσης 12 μ. 5, 6) Λυμπερόπουλος Πρωτόσης 12 μ. 48.

Δρόμος 400 μ. Α' Κατηγορίας Θαλασσίων: Κατόπιν αποκριτικών και ημετερίκων αγώνων, εις τους οποίους ηγωνίσθησαν 72 άδελφοί βρομείς, εις τήν τελικόν μετέχοντες 6 περιμαιοσάντες μέ τήν εξής σειράν: 1) Αιπυρινόσης Πρωτίτης 52 5, 2) Ορέφανος Ο. 51 και 53 5, 3) Αιπυρινόσης Τσούμ 1 Έργοσσις 3 6, 4) Σαλάρου Πρωτίτης 53 5, 5) Τσούμ Τσούμ 1 Έργ 54 7 και 6) Σαλάρου ΔΑ Σ 55 1.

Ρίψις μπάλλας μεταξύ Φαλαγγιτισσών Β
Κατηγορίας: Μισόχρον 22 σφλήτρισαι. Είς τό
τέλικον ηγωνίσθησαν 6, μεταξύ τῶν ὁποίων
ἐνίκησαν: 1) Γιαννακόφ Τρικικάλων 61 μ. 53
2) Λουβάρουδ Πρωτεῖσης 58 μ. 13, 3) Μπα

1022

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΣΥΡΟΣ

— Κατὰ τὸ παρελθὸν δεκαπενθήμερον ἐγένοντο αἱ ἐξῆς διημέριαι πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας: «Ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ ἡθικὴ ἀνεξαρτησία», «Αἵτια διαφορῶν νοσημάτων καὶ προφύλαξις ἀπ' αὐτῶν», «Περὶ ἱεραρχίας», «Ὁλυμπιακοὶ ἀγῶνες καὶ σκοπὸς τοῦ ἀθλητισμοῦ» κ. ἄ. Ἐπίσης ἐγένοντο ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως, παιδιὰ καὶ ἐκδρομαί.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοικήσιν Τήνου ἐγένοντο μαθήματα καὶ διημέριαι μεθ' ὅντας εὐλημένας ἐκ τῶν διαφορῶν ἐκδόσεων τῆς Ε.Ο.Ν., ὡς καὶ ἄλλα διαφορὰν περιεχομένου καὶ δὴ σχετικοῦ μετὰ τὴν Ἐπαύστασιν τοῦ 1821.

— Αἱ στρατιωτικαὶ ἀσκήσεις ἐξετέλεσθησαν συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοικήσιν Μυκόνου, ἐκτὸς τῶν διαφορῶν μαθημάτων καὶ διημέριων μεθ' ὅντας διαφορὰ, ὅπως ἐπὶ φυγαγωγίας καὶ ἐκδρομῶν, ἐπὶ τῆς τέχνης τοῦ διοικεῖν καὶ πειθαρχίας, ἐπὶ ἡλεκτρικῶν στοιχείων κ. ἄ., ἐγένοντο διαφορὰ ἀσκήσεις συζητικῶν, ἀθλοπαιδιῶν κλπ.

— Πλουσιώτατον ὑπῆρξε τὸ πρόγραμμα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πάρου κατὰ τὸ διαρρέουσιν 15θήμερον, συνιστάμενον τῶν εἰς διαφορὰ διημέριων μεθ' ὅντας «Οἱ Ἐθνικοὶ Εὐεργεταί», «Υγιεινὴ», «Ποία τὰ ἰδιαιτὰ τῆς Ε.Ο.Ν.», «Περὶ οἰκονομίας», «Περὶ πειθαρχίας», «Περὶ παινῶν καὶ ἀμοιβῶν», «Τὴν πρὶν νὰ γνωρίζῃς τὸν βαθμό σου διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Τμήματός σου», ὅσον καὶ εἰς ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως, ἀθλοπαιδιῶν καὶ φυγαγωγικῶν ἐκδρομῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τὴν γεωργικὴν ἐξόρμησιν ἀπασχόλησις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπῆρξε πλουσιώτατη. Ὅσον τὸν παρελθόντα μῆνα μέρος τῆς δυνάμεως ἠγαγῆθη μετὰ τὴν περιποίησιν τῶν φυτευμένων δένδρων ὑπὸ τὴν ἐπιτελείαν τοῦ συναγωνιστοῦ Α. Παπαδόπουλου, ὡς καὶ μετὰ τὸ σκάλομα τοῦ σπαρτίου αὐτοῦ.

ΚΕΡΚΥΡΑ.— Ζωρὰ καὶ ἐνθουσιώδης κίνησις παρατηρεῖται εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Κερκύρας. Τακτικὰ γίνονται συγκεντρώσεις καὶ ἀναπτύσσονται διαφορὰ θέματα δημοκρατικῶν περιεχομένου πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιστάδας.

Ὅσον πρὸ ἡμερῶν ᾤκησας συνεργάτης τῆς Ε.Ο.Ν. «Περὶ τέχνης», «Περὶ πειθαρχίας», «Περὶ Πατρίδος», «Περὶ Σημάτων» κλπ.

Τακτικὰ ἐπίσης γίνονται διαφορὰ ἐκπαιδευτικὰ ἐκδρομαί.

ΖΑΚΥΝΘΟΣ.— Τὴν προπαραλθούσαν Πέμπτην βαθμό σου τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ὅλῃς Ζακύνθου ἀνέλθον εἰς μεγάλην συγκέντρωσιν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, ἀναλίσσαντες τὴν «Ἡλέκτραν» τοῦ Σοφοκλέους.

— Τὰ μαθήματα τῆς γωφῆς συνεχίζονται τακτικῶς, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ μαθήματα ρωστικῆς καὶ οἰκιακῆς οἰκονομίας, τὰ ὅποια αἱ Φαλαγγίται παρακολουθοῦν μετὰ ζῆλον ἐν διαφορῶν.

— Ζωρὰ κίνησις παρατηρεῖται ἐπίσης καὶ εἰς τοὺς διαφορὰς Σχηματισμοὺς τῆς ὑπαίθρου.

ΚΥΘΡΑ.— Μετὰ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν ἐτελέσθη ἡ ἑορτὴ τῆς Ἐθνικῆς μας Παλιγγενεσίας ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτήτου Φαλαγγίας Κυθρῶν, ἰδιαίτερος δὲ ἀπὸ τῆς Ι Τετραρχίας, ἀποτελούμενη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου μας.

Αἱ ἑορταὶ ἤρχισαν τὴν παραμονὴν τῆς Ἐθνικῆς μας ἑορτῆς εἰς τὴν αἴθυσαν τελευτῶν τοῦ Γυμνασίου μας, ἥτις εἶχε καλλιτεχνικὴ διακοσμηθῆ. Ὀμίλησαν καταλλήλως δὲ γυμνασιάρχης κ. Φορτσάκης καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀνεξαρτήτου Φαλαγγίας δις Μασσαλίου, καθηγήτρια τοῦ Γυμνασίου μας.

Τὴν ἀποτολὴν τοῦ ἡλίου τῆς 25ης Μαρτίου ἐγαρήνιασαν χαρίζοντα αἱ τοιμανοκροσφαῖαι καὶ τὰ ἑορταστικὰ ἄσματα ὁμάδων Φαλαγγιτῶν, ἥτις ἐβλήθη διὰ τὸ ἐλπίον.

Τὴν 10ην π. μ. συνεταγμένοι Φαλαγγίται καὶ Φαλαγγιστάδες μετέβησαν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἑσταυρωμένου καὶ παρηκολούθησαν τὴν δοξολογίαν.

Ἡ ἑορτὴ ἐσυνεχίσθη εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Γυμνασίου μας. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεδύοντο οἱ καθηγηταὶ κ. Σταθάκης. Ἀπηγγέλλθησαν ποιήματα καὶ ἐβλήθησαν διαφορὰ ἄσματα ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν-Φαλαγγιτῶν.

Ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσαν ἡ παρέλασις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ οἱ χοροὶ τῶν Φαλαγγιστῶν τὸ ἀπόγευμα τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἡ βραδυνὴ λαμπρότης τῶν Φαλαγγιτῶν ὑπῆρξε ἐξαιρετικῶς θαυμαστὴ. Ἐπικολομήθησαν εἰς τὴν αἴθυσαν τοῦ Κυθ. Συνδίου παρὰ τοὺς, δοθεῖσα ὑπὸ μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., μετὰ πατριωτικῶν ἔργων «Τὰ Σουλίουτοῦλα δὲν πῆθαν», ἥτις ἐσημείωσε πλήρη ἐπιτυχίαν.

Ἐπιδημητικῶς ἐαυτοὺς ἐπίσης ἡ Ἐθνικὴ μας ἑορτὴ ἀπὸ τὰ τμήματα ΙΙ Τετραρχίας Ποταμοῦ καὶ ΙΙΙ Τετραρχίας Καρφουναίων τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν ἀρχηγῶν τῶν Τμημάτων καὶ τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Ὁμάδες τοῦ καλλιτεχνικοῦ τμήματος Ε.Ο.Ν. ὅλῃς ἤρχισαν νὰ περιεργάζονται τὰ διαφορὰ ἐργαστήρια τῆς πόλεως μας, πρὸς φυγαγωγίαν τῶν συναγωνιστῶν Φαλαγγιστῶν ἐργασιῶν. Τὴν 9ην Ἀπριλίου ἐγένετο ἡ πρώτη ἐκκίνησις εἰς τὸ κλειστόφρονταριον Γρ. Τσίτση καὶ Υἱοί, ὅπου ἐργάζονται 180 Φαλαγγιστῶν ἐργασίαι. Ἡ παιδικὴ χορωδία Ε.Ο.Ν. ὅλῃς ἐτετέλεσε μουσικὸν πρόγραμμα ἀπαρτιζόμενον ἐξ ὁμοῦ ὑπὸ ἑλληνικῶν δασκάλων. Ἀπηγγέλλθησαν ἐπίσης καὶ ποιήματα Ἑλλήνων ποιητῶν. Ἡ δρῶν αὐτὴ συγκέντρωσις ἐπερατώθη διὰ τῶν ὅλων τοὺς ὁποίους ἔβλεπον ἀπὸ κοινοῦ αἱ Φαλαγγίται ἐργασίαι καὶ ἡ παιδικὴ χορωδία.

Εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ἐπίσης ἔδρῃ συμφωνικὴ ὀρχήστρα τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Τὸ πρόγραμμα τῆς μεγάλῃς αὐτῆς ὀρχήστρας τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν πρώτην τῆς ἐμφάνισιν, ἡ ὅποια θὰ γῆν προσεχῶς, περιλαμβάνει ἐκτελείας Λάδων, Τσαϊκόφσκυ, καθὼς καὶ Ἑλληνικὰς συνθέτας.

ΔΡΑΜΑ.— Κατὰ τὴν διαρρέουσιν ἑβδομάδα ἐγένοντο αἱ τακτικαὶ συγκεντρώσεις τῶν Σχηματισμῶν.

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ ὀρχήστρα τῆς Ἐθνικῆς Καλλιτεχνικῆς μετέβησαν εἰς τὴν Κουστίνην δὲ Νομάρχου Δράμας κ. Κ. Δήμας ὡς Γενικοὶ Ἐπιτελῆς Ε.Ο.Ν. Δράμας καὶ δὲ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Δράμας κ. Σωτήριος Δημητρίου ἵνα μετασχεύσιν εἰς τὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ σάκεριν τῶν Νομαρχῶν Περιφερειακῆς Γενικῆς Διοικήσεως ὁμάδας καὶ Περιφερειακῶν Διοικητῶν Ε.Ο.Ν. διὰ τὴν καλλιτέραν καὶ συστηρικτικώτερον λειτουργίαν σχολῆς βαθμοφόρων Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ ἐν Καλλιμαχίᾳ τῆς Θάσου στρατόπεδον.

ΚΑΒΑΛΑ.— Ἐπὶ τῇ προφύτῃ τοῦ Β' Συνεδρίου τῶν Περιφ. Διοικητῶν, δὲ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Καβάλλας κ. Νικ. Γρηγοριάδης ἐκάλεσεν εἰς ἀσάκεριν τοὺς συναγωνιστὰς Ὑποδιοικητὰς, Διοικητὰς Φαλαγγῶν καὶ ὅλους τοὺς ἐπιτελῆς τῆς Διοικήσεως, ὅτινες καὶ ἠσυχώθησαν μετὰ διὰ γενικῶς τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν Διοίκησιν Καβάλλας. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς συσκέψεως ταύτης δὲ κ. Γρηγοριάδης θὰ ἐκφράσῃ τὸν ἐν τῇ Ἀθῆναις Β' Πανελληνίῳ Συνέδριον. Οἱ Ναυτοφαλαγγίται τῆς Διοικήσεως Καβάλλας διὰ τὸν λῆμψιν τῆς Ὀργανώσεως ἐβλήθησαν εἰς Καλαμίτσαν. Μία ὁμάς ἐκ 12 Ναυτοφαλαγγιτῶν μετέβη τὴν πρωτοβουλίαν εἰς Καλαμίτσαν καὶ ἀπὸ ἐσπέρης τεράστιον ἱστὸν, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἀνῆρτησε τὴν Σημαίνον τῆς Ὀργανώσεως, ἐπέβη εἰς τὸ ἔργον τῆς κατασκευῆς. Ἐντὸς μίαις περίπου ὥρας τὸ Στρατόπεδον ἦτο ἑτοιμον καὶ τὴν ἐπομένην ἐβλήθη τοὺς ὑπερεκτετατοὺς Ναυτοφαλαγγίτας, ὅτινες μετὰ τὴν ὁρίαν ἀνάσταν ἤρχισαν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος τοῦ ὁποῦ περιελάμβανε κυνηγασίαν, ποδόσφαιρον, ποδηλασίαν καὶ διαφορὰ φυγαγωγικὰ παιχνίδια.

Περὶ τὴν μεσημέριαν ἐπεσκέψθη τὸ Στρατόπεδον ὁ Περιφ. Διοικητὴς Καβάλλας κ. Γρηγοριάδης μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του καὶ ἐνῆργησεν ἐπιθεώρησιν, μέλλας ἀπολύτως ἱκανοποιημῶς. Ὁ κ. Γρηγοριάδης παρμένει μέχρι τῆς ὥρας τοῦ σουσιτοῦ.

Οἱ Ναυτοφαλαγγίται, γεμάτοι ἐνθουσιασμόν, ἐπείσθησαν εἰς τὴν πόλιν μας περὶ τὴν 8ην μ.μ. Προσκήσει τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν, ἡ ὁποία τῆς Διοικήσεως Καβάλλας μεταβαίνει

τὸν προσεχῆ μῆνα εἰς Ἀθήνας, ὅπου καὶ θὰ δοθῇ σπείραν συναυλιῶν. Ἦδη, καταρτίσας τὸ πρόγραμμα, προπονεῖται ἐντατικῶς ὑπὸ τὴν διευθύνσιν τοῦ συνεργάτου κ. Α. Μπερεζόφσκυ.

ΕΔΕΣΣΑ.— Ἐγένοντο τακτικαὶ αἱ προκαθορισμέναι συγκεντρώσεις τῶν τμημάτων τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, καθ' ἃς ἀνεπτύχθησαν ἐὰν κάτῳ θέματα:

Ἑλληνικὴ Πολιτικὴ, Πειθαρχία, Διακριτικὰ βαθμοφόρων καὶ συνεργατῶν, Συνθετικὰ μονάδων, Ὅρισμοι ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ στρατιωτικῶν ἀσκήσεων.

Ἐκ παραλλήλου ἐγένετο διάλειξις μεθ' ὅντας «Τὸ πνεῦμα τοῦ καθενὸς καὶ ἀνάγκη τῶν ἡμερησίων Διαταγῶν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Νεολαίας.

Ἀσούτης ἐν τῷ Γυμνασίῳ Ἐβδόμη ἀνεπτύχθη ὑπὸ συνεργατῶν καὶ καθηγητῶν τὸ θέμα: «Τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος καὶ ἡ Νεολαία.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ Π.Δ.Α.Π.

Ζωηροτάτη καλλιτεχνικὴ κίνησις παρατηρήθη κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρέων Πρωτευούσης. Εἰς τὸν Ραδιοφ. Σταθμὸν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξετέλεσθησαν 15 ποικίλα ἔργα συνεργατῶν τῆς Π. Δ. Α. Π. σκέτες, παραμυθία, θρησκευτικὰ ἀφηγήσεις κ. ἄ. καταλλήλα διὰ τὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ φυγαγωγίαν τῶν συναγωνιστῶν σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν.

Τὸ κουκλοθέατρον ἐπαίξεν εἰς πλείστους σχηματισμοὺς καὶ σχολεῖα τὸ χαριτωμένον ἔργον «Οἱ φασαρίες τοῦ Φασαρή», ποὺ σκόρπισε στὰ μικρὰ μας Σκαπανάκια τὸ γέλιο καὶ τὴν χαρὰ.

Τὸ μουσικὸν πρόγραμμα ὑπῆρξε πλουσιώτατον. Ἡ χορωδία καὶ ἡ ὀρχήστρα τῆς Π.Δ.Α.Π. ἐξετέλεσαν ὠριανότατα μουσικὰ ἔργα Ἑλλήνων καὶ ξένων μουσουργῶν εἰς τὸν Ραδ. Σταθμὸν τῆς Ε. Ο. Ν.

Κινηματογραφικὰ προβολὰ ἐγένοντο εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς καὶ σχολεῖα μετὰ ξεκαρδιστικὰς κωμωδίας καὶ μορφωτικὰ ἔργα γιὰ τὰ Σκαπανάκια μας.

Ἡ συμβολή, ἐξ ἄλλου, τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ σκαπανέων εἰς τὴν τήρησιν τῆς τάξεως εἰς τοὺς Ναοὺς τῆς Πρωτευούσης κατὰ τὴν Μ. Ἑβδομάδα, καὶ ἰδίως κατὰ τὴν ἐκφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, τὴν ὁποῖαν συνδύευσαν τμήματα ἐνόπλων σκαπανέων, ἦτο ἀρίστη καὶ προέκλεψε τὰς καλυτέρας τῶν ἐντυπώσεων.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τὰ γραφεῖα τῶν Ταγμάτων διεκοιμήθησαν ἑορταστικῶς, εἰς δὲ τὸν παρατεθέν πλοῦσιον γεῦμα, μετὰ δελτίων, κοκορέται κλπ. παρεκλήθησαν καὶ πολλοὶ γονεῖς καὶ κηδεμόνες, συνεορτάσαντες μετὰ τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ σκαπανέων τὴν μεγάλην ἑορτὴν τῆς Χριστιανικῆς. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διαφωτιστικῆς κ. Κ. Καραμάνου, τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Οἰκον. Ὑπηρεσιῶν κ. Κόλλα καὶ τοῦ ὑπαποστοῦ του κ. Νικολοπούλου, ἐπεσκέψθη τὰ γραφεῖα τῶν Ταγμάτων τῆς Ὑποδιοικήσεως Πρωτευούσης, γενόμενος δεκτός μετὰ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησης

Η Α.Β.Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ
ΕΙΣ ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΧΩΡΙΟ

Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος ἐπεσκέφθη τὸ Ἀθλητικὸ Χωριὸ τῆς Ε.Ο.Ν. ὅπου ἦσαν ἐγκατεστημένοι οἱ ἀθληταὶ οἱ μετέχοντες τῶν Β' Πανελληνίων Ἀγώνων τῆς Ὄργανώσεως, τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθησαν ἐνθουσιωδῶς οἱ στρατοπεδευμένοι εἰς τὸ χωριὸ τοὺς ἀθληταί. Ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος περιῆλθε τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ χωριοῦ, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου Νεολαίας κ. Ἀλεξ. Ν. Κανελλοπούλου.

Ἀκολουθῶς ἐπεσκέφθη τὸ στρατόπεδον τῶν ἀθλητῶν Φαλαγγιτιστῶν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Σωματικῆς Ἀγωγῆς, γενόμενος καὶ ἐκεῖ ἐνθουσιωδῶς δεκτός.

ΠΡΙΓΚΗΠΙΚΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γενεθλίων τῆς Α.Β.Υ. Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης βαθυμόφοι τοῦ ἐπιτελείου τῆς Π.Δ.Θ.Π. ἐπεσκέφθησαν τὴν Πριγκηπίσσαν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τοῦ Ψυχικοῦ καὶ τῆς προσέφεραν ὀρασιότατην ἀνθοδέσμην ἐκ μέρους τῆς Π.Δ.Θ.Π. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπισκέψεως καὶ τῶν εὐχῶν, ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις κ. Ματζούφα ἔλαβεν ἐκ τῶν Ἀνακτόρων τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διάδοχου τὴν κατωτέρω ἐπιστολήν:

Ἐν Ψυχικῷ τῇ 20ῇ Ἀπριλίου 1940.

Ἡ Α.Β.Υ. ἡ Πριγκηπίσσα Διαδόχου με ἐπεφόρτισε νὰ σὰς διαβιβάσω τὰς θερμὰς Αὐτῆς εὐχαριστίας διὰ τὰ ὀρασιότατα ἀνθὰ, τὰ ὁποῖα εἶχατε τὴν εὐγενῆ σκέψιν νὰ τῆς ἀποστείλητε, ὡς καὶ διὰ τὰς καλὰς εὐχὰς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν γενεθλίων Αὐτῆς, με τὴν παράκλησιν ὅπως θελήσῃτε νὰ διαβιβάσῃτε τὰς εὐχαριστίας τῆς Ὑψηλοτάτης καὶ εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς ὕψ' Ὑμῶν Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Δεχθῆτε τὰς φιλικὰς μου προσηρμογὰς

Ἐλένη Ὑψηλάντη

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΙΩΝ

Ἡ «Ἐορτὴ τῶν Λουλουδιῶν» τῆς Σχολῆς Ματέου - Σακελλαρίου ποὺ γίνεται τὴν 5.30' τῆς 18ης Μαΐου σὲ ὑπαίθριον θέατρο τοῦ Ψυχικοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ὄργανώσεως Νεολαίας ἀποτελεῖ τὴν ἐναρξιν τῆς περιόδου ποὺ ὀργανώνει ὁ Ὁμιλος Κυριῶν Ψυχικοῦ κατὰ τὸ ἐφετεινὸ καλοκαίρι. Ἡ ἐπιτυχία προμηνύεται πολὺ μεγάλη. Θὰ χορευθοῦν τρεῖς Σουίτες: «Στοὺς ἀφρούς» με μουσικὴν Ρουσσώ. «Στοὺς κήπους» με μουσικὴν τοῦ Μότσαρτ καὶ «Στὸ δάσος» με μουσικὴν τοῦ Μονπού με συνοδείᾳ ὀρχήστρας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ν. Σκαλκῶτα. Τὰ εἰσιτήρια γιὰ τὴν μοναδικὴν αὐτὴν ἑορτὴν πωλοῦνται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα Ἐλευθερουδάκη καὶ «Πυρσού» καὶ εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ θεάτρου.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΔΑΦΝΟΔΡΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΟΝ.

Ἀπὸ τῆς Δευτέρας 6 Μαΐου μέχρι τῆς Κυριακῆς 12 Μαΐου θὰ προβάλῃται εἰς τοὺς κινηματογράφους «Ρέξ» καὶ «Ἀττικόν» ἡ ταινία τῆς δαφνοδρομίας ἀπὸ Καλαθρότων εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Ἡ ταινία ἐλήφθη ὑπὸ τῆς κινηματογραφικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ μήκος δὲ εἶναι 900 περίπου μέτρων. Περιλαμβάνει λεπτομερείας τῆς τελετῆς εἰς τὰ Καλάθρυτα, τῆς διαδρομῆς τῶν δαφνοδρόμων καὶ τῆς τελετῆς εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

— Ὁμάς Φαλαγγιτιστῶν ἀπ' ὅλους τοὺς Τομεῖς παρετάχθη ἀποδίδουσα τιμὰς εἰς τὸν Μεγάλον Νεκρὸ τὴν Μ. Παρασκευή.

— Σκαπανάκια τοῦ 2ου Τομέως ἐπεσκέφθησαν τὸν Α' Παιδικὸ Σταθμὸ καὶ προσέφεραν στὰ παιδάκια αὐγά, κουλούρια καὶ γλυκὰ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἀγίων ἡμερῶν τοῦ Πάσχα.

— 100 Φαλαγγίτισσαι τοῦ 2ου Τομέως τῆς Ὑ.Θ.Α. μετέβησαν εἰς τὸ Ἀεροδρόμιον Τατοῖου, ὅπου ἀξιωματικοὶ τῆς Ἀεροπορίας ἐξήγησαν εἰς αὐτὰς ἀπὸ τί ἀποτελεῖται τὸ ἀεροπλάνον καὶ ποῖα ἡ χρησιμότης αὐτοῦ.

— Εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Γυμναστικῆς Ἀκαδημίας φιλοξενοῦνται ὑπὸ τῆς Π.Δ.Θ.Π. 310 Φαλαγγίτισσαι ἀθλήτριαι.

Ἡ Π.Δ.Θ.Π. διὰ νὰ τοὺς δώσῃ ἔτι τὸν πλέον εὐχάριστον εἰς τὴν διαμονὴν των εἰς τὴν πόλιν μας, ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ Καλλιτεχνικὸν Τμήμα τοῦ ΙΙΙ Γραφείου δώσῃ μίαν παράστασιν «Τ' ἀνθρώπινα λουλούδια».

— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐορτῆς τῶν ἀνθῶν, ἡ συνεργάτις Α. Ταρσούλη ἔδωκεν ὀρασιότατην διάλεξιν με θέμα: «Τὰ λουλούδια». Τὴν διάλεξιν παρηκολούθησαν με ζωηρὸν ἐνδιαφέρον οἱ βαθμοφόροι τῆς Π.Δ.Θ.Π.

— Τὴν Μεγάλην Πέμπτην ἡ Διεύθυνσις Ψυχαγωγίας τῆς Π.Δ.Θ.Π. χάρισε ἀξέχαστες συγκινητικὰς στιγμὰς εἰς τοὺς ἀκροατὰς τοῦ ραδιοφώνου, ποὺ ἤκουσαν τὸ ἀληθινὸν ἀριστοῦργημα «Ὁ γύφτος», ραδιοσκοηνοθετημένο ἀπὸ τὸν συνεργάτην Δ. Μοναστηριώτην, με μουσικὴν ὑπόκρουσιν τοῦ συνεργάτου Γεωρ. Καζάσογλου.

— Τὸ Συμβούλιον Βιβλιοθηκῶν Ὑπουργείου Παιδείας μὰς προσέφερε 10.000 δραχ. τὰς ὁποίας διεθέσαμεν διὰ τὴν ἀγορὰν ἐκλεκτῶν ἔργων διὰ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Π.Δ.Θ.Π.

— Ἡ Διεύθυνσις Οἰκοκυρικῶν μεριμνᾷ διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν χειροτεχνημάτων καὶ ἔργων Λαϊκῆς Τέχνης, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ καλλίτερα θὰ βραβευθῶσιν ὑπὸ τῆς Π.Δ.Θ.Π. καὶ κατό-

πιν θὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν Κ. Διοίκησιν διὰ νὰ ἐκτεθοῦν εἰς τὸν διαγωνισμόν πρὸς βράβευσιν τοῦ καλλιτέρου ἔργου ἐξ ὅλων τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων.

— Εἰς τὸν Πειραιᾶ κατηρτίσθησαν ὁμάδες τυμπανιστριῶν καὶ σαλπιγκτριῶν. Εἰς τὰς ἀνωτέρω ὁμάδας συμμετέχουν Φαλαγγίτισσαι ὅλων τῶν Ὑποτομέων τῆς Π.Δ.Θ.Π.

— Εἰς τὸ ἐργαστάσιον «Λαῖς» ἤρχισαν ἐγκυκλοπαιδικὰ μαθήματα καὶ μαθήματα διαφωτισέως εἰς τὰ μέλη τῆς Ὄργανώσεως. Τὰ μαθήματα αὐτὰ ἤρχισαν με τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θέματος: «Ἡ μέριμνα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας καὶ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αυγούστου διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ζωῆς εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις».

— 40 Φαλαγγίτισσαι τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Ὑπαλλήλων Γυναικῶν με χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμόν ἐξέδραμον εἰς Ζοῦμπερι. Ἐπίσης μετέβησαν εἰς Ζοῦμπερι 208 Σκαπανίσσαι τοῦ 25ου Ὑποτομέως Ὑ.Θ.Α. καὶ τμήμα τοῦ 10ου τῆς Ὑ.Θ.Α.

— Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς Ἑλλήν. Γυναικῶν μετέβησαν εἰς Κινέτταν, ὅπου διήλθον ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν των.

— Ὁ 1ος Ὑποτομεὺς τῆς Ὑ.Θ.Ν. ἐξέδραμεν εἰς Πεντέλην καὶ ὁ 8ος εἰς Ζοῦμπερι.

— Ὁ 6ος Ὑποτομεὺς τῆς Ὑ.Θ.Β. πέραςε μιὰ ἡμέρα χαρὰς καὶ εὐθυμίας εἰς τὸ Μεγάλον Πεύκο.

— 50 ἐργάτριες ἐργαστασίων πυρίτιδος παρὰ τὴς Κουκουδάουνης ἐνεγράφησαν με μέγαλον ἐνθουσιασμόν εἰς τὰς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν.

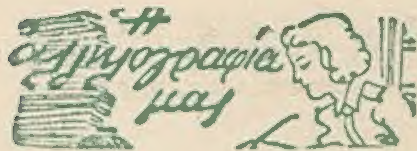
— Αἱ Φαλαγγίτισσαι Κηφισιάς καὶ Ἀμαρουσίου ἔψαλαν ὀρασιότατα τὴν ἑσπέραν τῆς Μ. Παρασκευῆς εἰς τοὺς Ἐπιταφίους, προκαλέσασαι ἐνθουσιωδέστατα σχόλια.

— Ἐξαιρετικὴ κίνησις παρετηρήθη ἐπίσης εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Θηλέων Ἀθηνῶν. Τμήματα Φαλαγγιτιστῶν παρηκολούθησαν τὴν περιφορὰν τῶν Ἐπιταφίων τῶν συνοικιακῶν ναῶν. Λόχοι Φαλαγγιτιστῶν παρετάχθησαν ἔξωθι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἐορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὡς ἐπίσης καὶ πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀφανοῦς Στρατιώτου κατὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου ἐκ μέρους τῶν ἀθλητικῶν ὁμάδων, αἵτινες συμμετέσχον εἰς τοὺς Β' Πανελληνίους Ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν.

(Συνεχίται ἀπὸ τὴν σελίδα 1021)

Στὸ γέμισμα παρεκάθησε καὶ ὁ Κ.Ε.Ν. κ. Καλλιόπουλος, ἐπισημειώσας ζωηρὰς ἀπὸ τοὺς ἀελλήτας με τοὺς ὁποίους σημειωτέον εἶναι καὶ ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἀγῶνων εἰς τὸ χωριὸ τοὺς ὑπὸ σκηνῇ.

Τὴν 10ην κυπριακὴν ἐφάσεν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀθλητικοῦ γλεντιοῦ ὁ Ἀρχηγὸς κ. Ι. Μεταξάς, γενόμενος δεκτός με τίττους ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ποὺ δὲν περιγράφονται. Ὁ κ. Μεταξάς ἔμεινε ὡς μιὰ ὥρα με τοὺς διασκεδάοντας, ἀκούει τὰ τραγούδια των καὶ παρηκολούθησε τοὺς χοροὺς των.

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύονται ή μη δεν επιτρέπονται

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΗΑΙΑΝ ΜΠΟΥΤΣΙΚΑΡΗΝ. Σε συγκαίρομα και πάλι για την αγάπη, τον σεβασμό και την αφοσίωσή σου στον Αρχηγό μας. Γράφεις: «Μεϊς, η νέα γενιά, ανετηρησάτο από κάθε τι το επιδιδασ, βαδίζουμε προς τα πεπρωμένα της ενδοξού φυλής μας. Κάθε σου φράσις, «Αρχηγέ, δεν είναι δυνατόν να μη φέρη απήχρησιν εις την κάθε νεανική συχή που θα την ακούσῃς ή θα την αναγνώσῃ. Δι' αὐτό Σε θέλομε παντοῦ και πάντα κοντά μας να μᾶς καθοδηγῇς εις τὸ διάβα τοῦ στενοῦ και ἀκανθώδους ὁράμου της εὐτυχίας, της τιμιότητος, της ἀληθείας!...» — **ΚΥΡ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ.** Ἡ δημοσίευσίς τοῦ ποιήματός σου ε'ίκοσας, ἀθλήσει καθυστερήσεις πολὺ. Τὸ περιόχῃς σ' αὐτὴ τὴ στήλῃ, ἐπειδὴ ἄλλοις θὰ καθυστερήσῃ ἀκόμη περισσότερο. Τὸ ἴδιον θὰ κάμωμαι και γιὰ τὴ λοιπὴ συνεργασία ἀναγινωστῶν, ποὺ ἔχει ἐγκριθῇ ἀπὸ τὴν «Πιπρὸν». Ἰδοὺ τὸ ποίημα:

ΙΚΕΣΙΑ

Πάρε με ὁ κύμα, κύμα ὁρρισιμένο,
ο' ἔναν ἄλλο τόπο πὸ ἐντυχιμένο,
ο' ἔναν ἄλλο τόπο, ο' μὴν ἄλλη στράτα
ποὺ νὰ φέρῃ μόνον σ' ὁμορφίς και νιότη.
Ἄνοιξι νὰ λαμπρὴ πάντα, και τριγύρω
τὸ μεσοτικό της νὰ σκορπῇ μύρο.
Ν' ἀντηχοῦν πουλιῶν και παιδιῶν τραγοῦδια
μέσ' ἀπὸ τὰ δένδρα, μέσ' ἀπὸ τὰ λουλούδια...
Νὰ κυλᾷ ὁ χρόνος δίχως πλῆξι κι' ἐνοια,
ἔσως σ' ἄγια μέρη τὰ παραδείσια.
Σ' ἔνα τέτοιο τόπο πάρε με νὰ ὤρω
κύμα ὁρρισιμένο, κύμα πελαγίσιο.

ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΗΝ. Σε παραίτησιν σὴν ἀντιρῶν ἀπάντησι μᾶς πρὸς τὸν κ. Δουραμάνη. Ἰδοὺ τὸ ποίημά σου ε'Η-
λιοσολογία:

Γαῖας χάρι ὁ ἥλιος γένει
πῶς ἀπ' τ' ἀπέναντι βουνό,
καὶ γύρω ἡ φθοι δὴ παίρνει
μὴν ὁμορφιά ἀπ' τὸ δεινόν.
Τ' ἀγέρι δροσερὸ φυσᾷ,
κι' ἀπὸ τὸ πᾶρος τὸ πλατὺ
μὴν ποταμὶα εὐδοκία σκορπᾷ.
Τὶ μαγευμένο δειλινόν!

Μὰ κάτι φαίνεται πὸ φῶς
κι' ἀπὸ τῆς φύσεως τὰ καλά:
μὴ γαλανόλευκη σημαία,
ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ ψηλά.

«Ὅλοι οἱ διαδότες ποὺ περνοῦν
στὸ ἀντίκρουμά της σπαιατοῦν,
μὲ σέβασμό τὴν χαριετοῦν,
μὲ ὁπερηφάνεια τὴν κυττοῦν.

ΘΑΝΗΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ. Μολοντὶ ἔχομε δημοσιεύσει και ἄλλα πεζὰ μὲ τὸ ἴδιο θέμα και τὸν ἴδιον συμβολισμό, περιόχῃς και τὸ δικό σου «Τρικυμία - γαλήνη», ἐπειδὴ εἶναι σχετικῶς καθολικόν. «Εἰδοῦσα βραεῖα τὰ συνέφεα στὸν οὐρανὸ κι' ἡ θάλασσα φουρτουναισμένη. Πύρινες γραμμὲς σχίζουν τὸ ἐπιθλητικό και τρομερὸ σκοτάδι. Στὸ πλάγιος τὸ κατόμαυρο ἔνα κοράσι μὲ σπασμένα ἔσφαια και μὲ πανὰ σχισμένα προσπαθεῖ μέσα σ' αὐτὴ τὴν παραζάλη νὰ νικήσῃ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ποὺ διασκεδάζουν νὰ τὸ ρίχνουν ὅω και κεῖ σὰ καρυδότσουφλο. Ὁ καπετάνιος και τὸ πλοῖον, ἀναμαλ-
λιασμένοι, ἐσχισμένοι, ματωμένοι κρατοῦνται ἀπ' τὰ σχοινία, γιὰ νὰ μὴ τοὺς ρίξουν σ' ἄβυσσος τῆς θάλασσας τὰ μαυρισμένα κύματα. Μόνον ἕνας ἐπιδότης διατηρεῖ τὴν φυλακίαν του. Καὶ σὰ βλέπει τὰ κύματα νὰ σπᾶν, δλο και πὺ γοργά, τὸ κοράσι στοὺς θώρα-
κος βράχους τῆς ἀπέναντι ἀκτῆς, δέν γάνει τὸ θάρρος του. Κι' ἡ φωνὴ του ἀκούεται βροντερὴ κι' οἱ διαταγὲς βγαίνουν ἀκούσπαστα. «Ὅλο τὸ πλοῖον και τὸν ὁπακόου. Ναίει δὲι σὶτ φωνὴ αὐτῆ, ποὺ ἀντηχεῖ καθαρὴ μέσ' ἀπὸ τὸ θόρυβο τῆς ταραγμένης θάλασσας, ὁπάρει καὶ τὸ ἐπιθλητικό, καὶ ποὺ σπαιρᾷ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνδρός και τὴν βεβαιότητα τῆς νίκης... Καὶ τὸ κοράσι σάθηκε. Σάθηκε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ και τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ποὺ γονατιστὸς τῶρα ὁράνει θερμὴ προσευχὴ στὸν οὐρανόν. σ' ἕνα οὐρανὸ καταγάλανον σὴν τὴ σημαία ποὺ κυματίζει παρήφανη στὸ κατάρτι. Τὸ πλοῖον τρα-

γοῦδοντας διαρθάνει τὰ σπασμένα ἔσφαια, ρίχνοντας βλήματα ἐθνομωσύνης στὸ νῆο του καπετάνιο, τὸ Σωτήρα του, ποὺ τοῦ χαμογελά. Καὶ τὸ κοράσι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ και τῆς ἐπιδότης τοῦ καπετάνιου πλησιάζει στὸ μεγάλο λιμάνι τοῦ προορισμοῦ του, ἐνὺ ἡ Ση-
μαία του γίνεται ἕνα μὲ τὸν οὐρανὸν τὸν γαλάζιο...» — **ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΠΑΠΑΔΗΜΑΝ.** Ἰ-
δοὺ τὸ ποίημά σου «Ἀλλήθεις»:

Τὴν Πατρίδα μας Ἑλλάδα, χώραν αἰώνιον
[κλέους,
ποὺ ἀπ' τοὺς χρόνους τοὺς ἀρχαίους σ' ὁ-
[λους εἶναι ἑσπαιότη,
οἱ λαοὶ τὴν ἐσεδόνταν τὸν καιρὸ τοῦ Περ-
[κλέους,
ἀλλὰ τῶρα στὸν καιρὸ μᾶς πὺ πολὺ ναι
[σεδαυτή.

Στὸν Μαγὰλο Κυβερνήτη ἀπ' τὴς τέσσερις
[Αἰδοῦστος
ἔλοι μᾶς νῆοι και γέροι σ' αὐτὸν εἰμαστε
[πιστοὶ
και γιὰ μᾶς ἔλους τοὺς νῆους πάντοτε δου-
[λαεὶ ὁ νοῦς του
κι' ἡ μορφή του, σὰ μᾶς βλέπει, πάντοτε
[εἶναι γελαστή.

Στὴν ἀρχαία τὴν Ἑλλάδα ἔλοι ἐσέοντο
[τῇ νεότη,
γιὰτὶ στὴν φυχή της ἦταν και στὸ σῶμα
[ιδιότη,
Κι' ἡ σημερινὴ νεότης, σὴν τὴν καλαία
[τὴν πρώτη
τῆς δυνάμεως τὰ σπαιτρα μὲ καμάρι τὰ
[κρατεῖ.

Ἡ γαλάζια μας Σημαία μὲ τὸν ἄσπρο
[τὸν Σταυρὸ της
στὴν γαλάζιαν ἀποσοφαῖρα κυματίζει πλου-
[μιστή,
Ὀδηγεῖ τὴν Νεολαία στὸ λαμπρὸ προορι-
[σμοῦ της
κι' εἶναι πάντοτε σὲ ἔλους ἡ Σημαία σε-
[βαστή.

ΚΩΝΣΤ. Γ. ΚΑΓΙΑΝ. Οἱ ἐξηγήσεις ποὺ μᾶς δίδεις στὸ γράμμα σου τῆς 14 Μαρτίου ἀρε-
ταί. Ἡ παρεξήγησις ὀφείλεται στὸ γεγονός δτι

ΜΑΘΗΤΑΙ

«Ὅσοι ἀγοράζετε τὴ «**ΝΕΟ-
ΛΑΙΑ**» ἀπὸ τὸ σχολεῖο, φροντί-
στε γιὰ τὴς διακοπὲς νὰ ἐντυρα-
φῆτε συνδρομηταί. Ἐτοί ἡ «**ΝΕ-
ΟΛΑΙΑ**» θὰ σὰς ἔργεται κάθε
ἑβδομάδα στὸ σπῆτι σας.

κάτω ἀπὸ τὸ ποίημα εἶχε τὴν ὑπογραφή σου. Γιὰ τὴς πληροφορίες ποὺ ζητεῖς σὲ παραπέμ-
πε σὲ προηγούμενα τεύχη τῆς «**Νεολαίας**» και εἰς ἐκδόδας «**Εἰς**» και «**Κίνησις**». — **ΓΙΩΡΓΟΝ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΝ.** Δημοσιεύσαμε τὸ «**Και πάλιν**». Τὸ ἄλλο ὁργότερα!

ΚΑΙ ΠΑΛΙ...

Νικηφόροι και πάλι παιδὲς
ἀκούστηκαν στῆς γῆς μας τὰ πλάτια,
ἐκπαιδῆ, ζυγνᾶν οἱ Τίτνες
κι' ἀντηχεῖ τ' ἀποσπᾶν τοὺς βῆμα
στὰ γραμμένα, παλὰ μονοπάτια.

Οἱ αἰῶνες κατάπληχτοι πάλι
θὰ σταθεῖν ν' ἀκούσουν γεμμένοι
τῆς Ἑλλάδος τὴ δόξα ποὺ ὀρᾷ
μὲ φωνὴ δυνατὴ, λαλειμένη
μὴ Τετάρτη Ἀδνοῦστου μεγάλη.

ΡΑΦΛΗΑ ΠΑΥΤΙΑΝ. Μερικοὶ στίχοι ἀπὸ τὸ ποί-
ημα σου «Ἄνοιξις»:

Ἦλθε ἡ ἀνοιξις δροσερὴ
μυροφῶς, γελαστή,
κάθε κῆπος μὲ λουλούδια
χαρῶν θὰ σπαιστῇ.

Ὁ οὐρανὸς γλυκογελάει,
λαλοῦν σὰ βουνὰ τὸ χιόνια
και φυλῆτες θὰ νὰ κτίσουν
νῶτερτα τὰ χελιδόνια.

Κι' ἡ Πατρίδα μᾶς εἶναι κῆπος
ἔλο μύρο κι' εὐδοκία
και λουλούδια ἡ Νεολαία,
τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδία.

Σ. ΜΟΥΡΑΤΙΑΔΗΝ. Τὸ αἶνγμα ἐδόθη σὴν δαυδῶν συντάκτη, ὁ ὁποῖος θὰ σοὺ ἀπαντή-
σῃ σχετικῶς. — **ΣΤΑΜΑΤΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ.** Ὁμοίως. — **ΚΩΣΤΑΝ ΧΑΡ.** ΑΘΗΝΑΙΟΝ. Σοὺ ἀπαντήσαμε πρὸ καιροῦ. Δυστυχῶς εἶναι πολὺ μακρὸ. — **ΘΕΟΔ. ΜΑΣΙΩΤΗΝ.** Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Ἐτοί εἶναι.

«**Τὸ Νέο Κράτος**, τὸ Κράτος τῆς 4ης Ἀυγού-
στου, εἶναι — ἀπὸ τὸν Ἀντίστοιχον Ἀρχιεπίσκο-
πον Ἀρχηγὸν δὲ τὸν τελευταῖον πᾶντι — ἐκτε-
λοῦμε τὸ καθῆκόν μας μὲ πίστι κι' ἐδουσια-
σμό, γιὰ τὴν ἀπολήρωσιν τοῦ Τρίτου Ἑλλη-
νικοῦ Πολιτισμοῦ. — **ΤΙΤΙΚΑΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.** Τὸ ποίημα σου «**Τὸ παντῆλυ ἀτέλει**. Νὰ τὸ δεύτερον τετράστιχο:

«**Εν δὲ βῆμα ἀπ' τὰ**
χιλῶν του, εὐδ τρεῖς σπῆδεις
κι' ἔλο τὸ λάμπος λυῖναι
μέσ' στῆς σπαιρῆς ἀνολαμπῆς κ' ἀπλῶναι.

ΑΘΑΝ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Τὰ ἐξέχοντα και
κουτὰς ποὺ μᾶς ἐστειλες εἶναι πολὺ γνωστά.
Τὸ ποίημα πρέπει νὰ τὸ ἀναγράφῃς τακτικῶς,
γιὰ νὰ τὸ διαβάσωμε. Πρόσεξε τὸ στίχο ἐπὶ
εἰς οὗς τὴν γλυκεῖα τῆς ἁλίδας. Αὐτὸ τὸ
ἐπὶ» τί λογῆς πρῶτα εἶναι;

ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΙΝ ΤΩΝ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΩΝ

Διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συλλεκτῶν γραμ-
ματοσημῶν, τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ἐξέ-
δωκεν εἰδικὰ ἐντυπα δελτία διὰ τὰς συλλο-
γὰς γραματοσημῶν, ἄντια πωλοῦνται ὑπὸ
τῶν Ταχυδρομικῶν γραφεῖων.

Ἐπὶ τῶν δελτίων τούτων θὰ δύνανται οἱ
συλλογεῖς γραματοσημῶν νὰ ἐπικολλᾷσι τὰ
διὰ τὰς συλλογὰς τῶν γραματοσημῶν, ἄντια
— ἐπὶ τῇ ἐκδόσει σχετικῆς τῶν ἐπιθυμίας
— θὰ σφραγίζονται διὰ τῶν χρονολογικῶν ση-
μάντων τῶν Ταχυδρομικῶν.

Τὰ δελτία ταῦτα ἐξεδόσαν εἰς 8 διαφέ-
ρους τύπους.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΑΚΗ: «**Τραγοῦδια**
τοῦ Στρατοκόπου», ποιήματα. Μὰ
προλόγους Κώστα Ἀθανάτου και Σε-
ραφεῖμ Ἀρκομάνη. Συλλογὴ ποιημά-
των, ποὺ τὰ διακρίνει ἀπὸ ἀπώσεως
μορφῆς ἡ προσήλωσις εἰς τὴν παράδο-
σιν και τὰ διαπνέει ἀληθινὴ ποιητικὴ
πνοὴ και ἐθγενικὴ αἰσθηματικότης.
Ὁ ποιητὴς τραγοῦδα ἰδιαίτερος τὸ ὁ-
παιθρο, δύνοντας στὰ σχετικά τραγοῦ-
δια του, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λυρικὸν παλ-
μόν, και ἔναν τόνον ἡθογραφικόν.

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΖΗΣΗ: «**Αἱ ἀμαρ-
τίαι τῆς Θράκης**», διήγημα. Δὲν πρό-
κειται παρὶ τοῦ ὁμωνύμου τμήματος
τῆς χώρας μας, ἀλλὰ περὶ μιᾶς κό-
ρης, τὴν ζωὴν τῆς ὁποίας ἀφηνεῖται
ὁ συγγραφεὺς εἰς ρωμαντικὸν ὅφορ.

«**Ἐξαντληθεῖς τῆς πρώτης ἐκδόσε-
ως τοῦ ἱστορικοῦ βιβλίου «Τὸ Ναυτι-
κόν μας κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πο-
λέμους 1912-1913», ἐτέθη ἤδη εἰς κυ-
κλοφορίαν ἡ νέα ἔκδοσις αὐτοῦ και**
πωλεῖται εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας διὰ τῶν
κεντρικῶν βιβλιοπωλείων και παρὰ
τῶ συγγραφεῖ κ. Ἐπ. Μπαμπούρη
(Παπαρρηγοπούλου 9 ὁδὸς 3ος),
εἰς δὲ τὰς ἐπαρχίας διὰ τῶν πρακτο-
ρειῶν ἐφορηίδων τῆς Ἐταιρείας Ἑλ-
ληνικοῦ Τόπου.

Ἡ νέα ἔκδοσις περιλαμβάνει δλας
τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Στό-
λου, ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Ἑλληνο-
τουρκικοῦ πολέμου μέχρι και πέρα-
τος τοῦ Βουλγαρικοῦ, ἐξεταζομένης
ἀπὸ τῆς αὐστηρῶς ἱστορικῆς πλευρᾶς
και ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Ἑλληνικῶν και
Τουρκικῶν ἐκθέσεων, εἶναι δὲ πλου-
τισμένη και διὰ 120 εἰκόνων τῆς ἐπο-
χῆς τῶν πολέμων, κατὰ τὸ πλεῖστον
ἀνεκδότων. Τιμὴ βιβλίου δραχ. 100.
Εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀποσπαιλλόμενον
ἐπιδαρῶνεται και διὰ τῶν ταχυδρομ-
κῶν τελῶν.

Τίποις: **ΔΙΥΡΣΟΥ Α. Ε.**

Η Νεοραία

